

**Тернопільський державний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка**

**КАФЕДРА
загальної біології
1971 — 2001 рр.**

Бібліотека Тернопільського
національного педагогічного
університету ім. В. Гнатюка

1 2 3

771440

Тернопіль — 2001

74.480.4 + 28r + 28p

р. 30

ББК 28.0

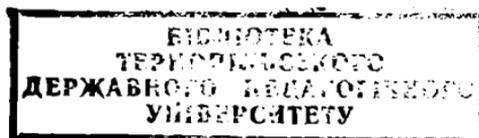
А 70

Кафедра загальної біології (1971—2001 рр.): науково-популярне видання. — Тернопіль, 2001. — 86 с.

Укладачі: В.В. Грубінко (відповідальний редактор),
Н.М. Страшнюк,
С.Й. Феник,
І.В. Шуст

*Рекомендовано Вченою радою Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка
(Протокол № 9 від 22 травня 2001 року)*

Комп'ютерний набір: Синюк О.М., Чабан С.Й., Цаль Я.В.
Комп'ютерна верстка та макетування: Феник С.Й.

Історична довідка

Кафедра загальної біології була створена в 1971 році як кафедра анатомії та фізіології людини і тварин з приходом в інститут першого в його історії професора, доктора біологічних наук Шуста Івана Васильовича.

Для кафедри виділено приміщення в різних корпусах, де вдалося їх вивільнити. Навчальні лабораторії для проведення занять з морфологічних дисциплін було розміщено в корпусі, де зараз знаходиться індустріально-педагогічний факультет, а навчальні кабінети для занять з фізіології людини і тварин розміщено в корпусі, який згодом зайняв факультет підготовки вчителів початкових класів.

Викладацький склад кафедри був сформований із співробітників різних кафедр, де раніше викладалися предмети морфолого-фізіологічного циклу. Так, анатомію людини викладали кандидати наук доц. Шиманська О.А., доц. Яковлев В.О., асист. Багнюк К.О., фізіологію людини — доц. Черетянка О.Д., доц. Зеленський В.С., гістологію і цитологію — проф. Шуст І.В., лікувальну фізкультуру — доц. Гуняді Б.К., викладач Мартинова А.О. Невдовзі на роботу був прийнятий кандидат біологічних наук, доц. Грушко С.Й., який також обіймав посаду декана природничого факультету. Виконала на кафедрі і захистила кандидатську дисертацію Багнюк К.О., був прийнятий на роботу асист. Галантюк С.І. Згодом асистентом став випускник природничого факультету Мороз М.М. Так сформувався колектив кафедри. Викладачі вели заняття в основному на двох факультетах: природничому і фізичного виховання.

З перших днів організації кафедри колектив викладачів і лаборантів приступив до обладнання навчальних лабораторій та кабінетів технічними засобами навчання. Було розгорнуто методичну роботу: складено методичні розробки з усіх дисциплін кафедри, виготовлено оригінальні таблиці, створено фільмотеку навчальних кінофільмів.

Із вводом в експлуатацію головного корпусу інституту (1977 р.) для приміщень кафедри відведено половину четвертого поверху. Навчальні кімнати треба було наповнити новим устаткуванням та методичними матеріалами. Тоді ж було створено навчальні колекції — музеї з анатомії людини та ембріології, лабораторії оснащено відео- і аудіотехнікою, кінопроекторами, діапроекторами та наборами слайдів з усіх предметів. На придбаному комп'ютері стало можливим моделювати в динаміці фізіологічні процеси в клітині. До кожного предмета складено методичні рекомендації для студентів.

На базі кафедри організовано наукові лабораторії — гістохімічну і електронної мікроскопії. Викладачами освоєно значну кількість гістохімічних методик дослідження, що дало можливість налагодити на належному рівні науково-дослідну роботу. Обрано науковий напрямок з вивчення функціональних можливостей організму, що росте. Дослідження проводились у двох напрямках: морфологічні роботи були спрямовані на експериментальне вивчення змін в організмі при дії екстремальних факторів, фізіологічними методиками досліджували особливості фізичної і розумової працездатності у дітей різних типів вищої нервової діяльності.

Завдяки значній методичній роботі колективу кафедри Міністерством освіти України кафедра була визнана (1975 р.) опорною і стала координатором методичної і наукової роботи аналогічних кафедр педвузів України. Завідувач кафедри неодноразово виступав з доповідями з вузівської педагогіки і методики на засіданнях опорної кафедри з участю колег з інших вищих навчальних закладів та на Всеукраїнських методичних нарадах (1982 і 1984 рр.). За підсумками роботи опорних кафедр педвузів України організація науково-методичної роботи на кафедрі анатомії і фізіології людини і тварин була визнана кращою. Завідувач кафедри професор Шуст І.В. нагороджений грамотою Міністерства освіти України (1984 р.).

Викладачі кафедри постійно працювали і продовжують працювати над удосконаленням організації навчально-виховного процесу у вузі та розробленням методик викладання

навчальних курсів кафедри. Зокрема, на основі багаторічного досвіду роботи у вузах професором І. Шустом були запропоновані і перевірені модульні принципи побудови навчального процесу та методи заповнення порівняльних матриць при викладанні біологічних дисциплін. Було показано, що завдяки запропонованому принципу етапності у викладанні досягається певна закономірна повторюваність у навчанні. На першому, пропедевтичному етапі студентам подається загальний огляд певного розділу чи частини навчального матеріалу з метою попереднього ознайомлення з ним студентів. Після основного етапу застосовується трансформативне повторення матеріалу з акцентом на практичному значенні його вивчення, що сприяє більш усвідомленому його засвоєнню, кращій мобільності використання здобутих знань. У викладанні широко використовувалися ділові ігри і навчально-дослідницька робота на заняттях. Педагогічні новації, впровадження передового педагогічного досвіду на кафедрі сприяли кращому, системному засвоєнню навчального матеріалу студентами.

З набуттям Україною незалежності, викладачі кафедри стали ще більше уваги приділяти методичній та науковій роботі. Переглянули методологію навчально-виховної роботи в напрямку підготовки вчителя української національної школи, вдосконалили методичні розробки та створили нове покоління посібників і довідкової літератури.

Кафедра поставила за мету підготовку вчителя-творця, фахівця з навичками дослідницької роботи, наукового пошуку. З цією метою на кафедрі проводиться навчально-дослідницька робота на заняттях, застосовуються творчі довготермінові завдання та науково-дослідна робота в проблемних студентських групах під керівництвом викладачів в лабораторіях кафедри. Всі ці заходи дають можливість студентам поглиблено засвоїти матеріал навчальних предметів і забезпечують підготовку майбутнього вчителя до проведення з учнями у школі пошукової, творчої роботи. За результатами дослідницької роботи студенти виконують дипломні роботи і готують публікації. Майже кожного року студентами, які є членами

проблемних груп, публікуються наукові повідомлення. За роки існування кафедри студентами опубліковано більше 50 наукових робіт.

На кафедрі постійно проводиться певна робота з підготовки науково-педагогічних кадрів. Під керівництвом професора Шуста І.В. виконано і захищено 8 кандидатських дисертацій, три з яких підготували викладачі інституту: Костиник І.М., Галантюк С.І., Цимбал Н.М. Підготовкою аспірантів керували проф. Федонюк Я.І., доц. Царенко А.В. і доц. Галантюка С.І. Аспірантка Сморщок О.С. виконала на кафедрі та захистила в 1996 році кандидатську дисертацію. Проф. Шуст І.В. підготував доктора наук Локая А.І., який став професором і очолив кафедру біології у Тернопільському медичному інституті. Випускник природничого факультету Волков К.С., який виконав на кафедрі дипломну роботу, в даний час є доктором біологічних наук, професором, завідувачем кафедри цитології і гістології Тернопільської державної медичної академії ім. І.Я. Горбачевського.

Заданий високий рівень навчальної діяльності та наукової роботи під час 20-річного терміну роботи на посаді завідувача кафедри проф. Шуста І.В., висока активність і творче ставлення до праці викладачів збереглися і примножилися і після переходу Івана Васильовича на посаду професора.

З 1991 по 1996 рік кафедру очолював канд. біол. наук, доцент Галантюк С.І. У нелегкі роки переходу від тоталітарно-заїдеологізованого принципу організації і управління в освіті до демократичних, відкритих, наскрізних форм навчання викладачі кафедри швидко і якісно перебудували навчальний процес, наповнили його новим методологічним і методичним змістом, зуміли зберегти традиції наукової роботи, урізноманітнити її новими методичними підходами. В час скрутного матеріального забезпечення навчального процесу та наукової роботи було збережено існуюче та виготовлено власними силами нове обладнання та унаочнення.

У 1996 р. кафедру очолив канд. мед. наук, доцент Царенко А.В. З приходом А.В. Царенка кафедру було реорга-

нізовано в кафедрі загальної біології з залученням викладачів екології, біотехнології та вікової фізіології (доц. Страшнюк Н.М., доц. Марчишин С.М.). На кафедрі працювало 6 викладачів, всі з науковими ступенями і вченими званнями: один доктор біологічних наук, професор, три доценти і два асистенти. Викладачі кафедри та навчально-допоміжний персонал забезпечували викладання відповідних дисциплін майже на всіх факультетах університету. Зокрема, на всіх факультетах викладалася вікова фізіологія; анатомія і фізіологія людини, цитологія і гістологія — на природничому і географічному факультетах; фізіологія вищої нервової діяльності — на психолого-педагогічному факультеті. З приходом завідувачем кафедри доц. Царенка А.В. набула нового спрямування наукова і науково-методична робота. Зокрема, було налагоджено ширші зв'язки з науковими установами України та закордону. У 1996 році викладачі кафедри взяли активну участь в низці міжнародних наукових конференцій: проф. Шуст І.В. — з інтегрованої антропології, доц. Царенко А.В. — з валеології.

В 1996 році кафедра відзначала свій свосередній перший ювілей, 25 років з часу її заснування. Підводячи підсумки наукової та методичної роботи було відзначено, що за результатами наукових досліджень у період з 1971 до 1996 рр. викладачами кафедри опубліковано понад 250 наукових робіт, підготовлено 3 монографії (проф. Шустом І.В. — 2, 1994 і 1995 рр., доц. Царенком А.В. — 1). Випущено збірник наукових праць “Вплив субекстремальних факторів на організм людини і тварин”. Отримано 3 авторських свідоцтва на винаходи (асист. Мороз М.М.). Викладачі кафедри систематично удосконалюють свою педагогічну майстерність, працюють над підвищенням ефективності навчання, над створенням методичних розробок для студентів, узагальнюють і популяризують не лише свій досвід, але й методичні надбання своїх колег. Так, педагогічний досвід роботи у вузах був узагальнений професором І.В. Шустом у монографії “Вузівська кафедра: напрямки організаційно-педагогічної діяльності (1995). Досвід викладання курсів анатомії, цитології, фізіології людини та

валеології використаний при написанні монографій (Царенко А.В., 1996, Шуст І.В., 1995,1998) та численних методичних розробок (проф. Шуст І.В., доц. Царенко А.В., доц. Галантюк С.І., доц. Черетянко О.Д.).

З 1997 р. кафедру очолює доктор біологічних наук, проф. Грубінко В.В., випускник природничого факультету Тернопільського педагогічного інституту 1981 р. Кафедра працює як комплексна, забезпечуючи викладання як традиційних для неї курсів морфолого-фізіологічного циклу, так і екологічних та біотехнологічних дисциплін. У зв'язку з цим діяльність кафедри набуває ще більшої багатогранності, розширюються напрямки наукової роботи та урізноманітнюються методичні аспекти викладання навчальних дисциплін і індивідуальної роботи зі студентами. У 1997-1999 рр. проведено реконструкцію навчальних лабораторій кафедри, відремонтовано і розширено приміщення та відновлено діяльність лабораторії електронної мікроскопії, в складі кафедри починають діяти комплексні навчально-наукові лабораторії екотоксикології, екології і біотехнології. З 1998 року викладачі кафедри звертають особливу увагу на використання в навчальному процесі та науковій роботі новітніх технологій, сучасних технічних засобів та методик, комп'ютерної техніки нового покоління. В наукових дослідженнях поряд з традиційними для кафедри методами мікроскопії та гістохімії використовуються методи мічених атомів, рідинна та тонкошарова хроматографія, різні варіанти електрофоретичних досліджень складу клітин, методи культури тканин і клітин. З ініціативи кафедри обладнано сучасний комп'ютерний клас, встановлення якого дало можливість для виконання комплексу навчальних та наукових завдань на новому рівні. Асист., к.б.н. Феником С.Й. розроблено комп'ютерні програми для тестового контролю знань та самостійної роботи студентів з вікової фізіології, анатомії людини, підготовлено навчальну програму, методичне забезпечення та реалізовано викладання спецкурсу "Сучасні інформаційні технології викладання біології". Студенти отримали можливість проводити обчислення, моделювання, навчання, пошук навчаль-

ної і наукової інформації в системі Інтернет за допомогою комп'ютерів останнього покоління.

В даний час кафедра загальної біології є навчально-науковим підрозділом хіміко-біологічного факультету, яка забезпечує викладання комплексу біологічних дисциплін для студентів та магістрантів, підготовку аспірантів і докторантів.

Склад кафедри

У даний час на кафедрі працює 6 викладачів: один доктор біологічних наук, професор (Грубінко В.В.), три кандидати біологічних наук, доценти (Галантюк С.І., Страшнюк Н.М., Яковлев В.О.) і два кандидати біологічних наук, асистенти (Волошин О.С., Феник С.Й.).

Навчальна робота

Викладачами кафедри читаються такі навчальні курси:

- цитологія (хіміко-біологічний факультет);
- гістологія з основами ембріології (хіміко-біологічний, географічний факультети);
- анатомія людини (хіміко-біологічний, психолого-педагогічний факультети);
- фізіологія людини і тварин (хіміко-біологічний, географічний, психолого-педагогічний факультети);
- вікова фізіологія і шкільна гігієна (хіміко-біологічний, географічний, історичний, філологічний, фізико-математичний, індустріально-педагогічний факультети, факультет іноземних мов);
- екологія (хіміко-біологічний факультет);
- екотоксикологія (географічний факультет);
- біотехнологія (хіміко-біологічний факультет);
- Спеціальні курси для студентів та магістрантів хіміко-біологічного факультету.

Колектив кафедри постійно працює над удосконаленням навчального процесу. Так, за останні 3 роки викладачами кафедри видано 18 навчальних посібників та методичних рекомендацій загальним обсягом 81,7 др. арк. Серед них: посібник «Загальна гістологія з основами ембріології»

(проф. Шуст І.В.), “Опорний конспект з загальної гістології» та «Опорний конспект з цитології» (проф. Шуст І.В), «Методичні рекомендації до лабораторно-практичних занять з цитології” (проф. Шуст І.В., доц. Страшнюк Н.М.); “Методичні вказівки до лабораторних занять з гістології та основ ембріології» (асист. Волошин О.С.), посібник “Анатомія та еволюція нервової системи” (доц. Яковлев В.О., асист. Феник С.Й.), “Методичні рекомендації до проведення лабораторно-практичних занять та виконання самостійних завдань з вікової фізіології та шкільної гігієни” (асист. Феник С.Й., доц. Страшнюк Н.М., доц. Галантюк С.І., проф. Грубінко В.В.), “Паспорт здоров’я” (доц. Страшнюк Н.М. у співавт.), “Педагогічна практика студентів: Методичні рекомендації до виконання самостійних завдань з шкільної гігієни” (доц. Галантюк С.І., асист. Феник С.Й., доц. Страшнюк Н.М., проф. Грубінко В.В.), “Екологічний словник-довідник» (доц. Марчишин С.М.), “Методичні рекомендації до самостійного вивчення курсу “Соціоекологія” (доц. Марчишин С.М), “Лабораторний практикум з біотехнології” (доц. Страшнюк Н.М., асист. Феник С.Й., проф. Грубінко В.В.), посібник “Загальна цитологія”(проф. Шуст І.В., проф. Грубінко В.В., доц. Страшнюк Н.М.).

Наукова діяльність

Викладачі кафедри працюють над розробкою важливих наукових проблем:

“Дослідження молекулярно-метаболических механізмів адаптації організмів до екстремальних факторів середовища” (проф. Грубінко В.В.);

“Дослідження функціональних особливостей організму при рості” (доц. Галантюк С.І.);

“Структурна основа порушення мікроциркуляції в щитоподібній та наднирковій залозах в умовах загальної дегідратації організму”(асистент Волошин О.С.).

“Розробка біотехнологічних методів культивування рідкісних, цінних лікарських видів рослин” (доц. Страшнюк Н.М.);

• “Вивчення історії української анатомічної науки” (доц. Яковлев В.О.);

“Використання інформаційних технологій при викладанні біологічних дисциплін у вузі” (асист. Феник С.Й.);

При кафедрі функціонують лабораторія електронної мікроскопії, лабораторії екотоксикології та біомоніторингу, екології і біотехнології, у яких проводяться науково-дослідні роботи з держбюджетних тем, що фінансуються Міністерством освіти і науки України — “Токсикоспецифічні адаптації гідробіонтів та водних екосистем до іонів важких металів та їх регуляція”, “Використання методів біотехнології для збереження рідкісних, цінних лікарських видів рослин з метою їх наступної реінтродукції. Отримання в культурі *in vitro* високопродуктивних ліній — продуцентів фармакологічно активних речовин”.

Викладачі кафедри співпрацюють з численними науковими установами України: Інститутом гідробіології НАН України; Інститутом молекулярної біології та генетики НАН України, Інститутом клітинної біології та генетичної інженерії НАН України, Київським Національним університетом ім. Тараса Шевченка, Інститутом біології тварин УААН (м. Львів) тощо.

На базі кафедри проведено ряд наукових та науково-практичних конференцій:

- “Екологічний стрес і адаптація в біологічних системах” — Всеукраїнська (1998);

- “Сучасні технології викладання біологічних дисциплін у вузі” — Міжвузівська (2000);

- “Особливості та проблеми викладання курсу “Біологія людини” — Міжвузівська (2000).

Результатом наукової роботи викладачів кафедри є монографії, наукові статті, тези доповідей на наукових конференціях, з’їздах, семінарах. За останні 5 років науковцями кафедри опубліковано монографій: проф. Шуст І.В. — “Вузівська кафедра: нариси організаційно-педагогічної діяльності” (1995); “Розвиток і перебудова кровоносних судин” (1997); проф. Грубінко В.В. — “Екологія, охорона природи, екологічна

освіта і виховання” (1996), “Астророслина *Brassica rapa* та її використання в біологічній освіті”(2000). Загалом за останні 5 років науковцями кафедри опубліковано: Грубінко В.В. — всього 84 роботи, з яких статті у фахових виданнях — 38 , навчально-методичні посібники — 5 , інших публікацій — 41; Галантюк С.І. — всього 7 публікацій, з них статті — 4, навчальні посібники та методичні розробки — 3; Яковлев В.О. — всього 6 публікацій, з них статті — 2, посібники для шкіл і вузів — 3, інших публікацій — 1; Страшнюк Н.М. — всього 69 публікацій, з них статті — 15, посібники для шкіл і вузів та методичні рекомендації — 14, інших публікацій — 40; Волошин О.С. — всього 24 публікації, з них 6 статей, методичні рекомендації — 1, інших публікацій — 17; Феник С.Й. — всього 16 публікацій, з них статей — 6, посібників для шкіл і вузів та методичних рекомендацій — 4, інших публікацій — 6.

За останні 5 років захищено кандидатські дисертації: Феник С.Й. “Вивчення формування індукованих механізмів детоксикації іонів кадмію в культурі клітин *Nicotiana plumbaginifolia*” (1996), Волошин О.С. “Структурна основа порушення мікроциркуляції в цитоподібній та наднирковій залозах в умовах загальної дегідратації організму” (1996).

На кафедрі ведеться підготовка науково-педагогічних кадрів у постійнодіючій докторантурі із спеціальності «гідробіологія», аспірантурі із спеціальностей «біохімія», «гідробіологія», «екологія», «клітинна біологія» та магістратурі із спеціальності «біологія».

В усі періоди свого існування кафедра відзначалася тим, що не зупинялася в розвитку, викладачі і лаборанти відгукувалися в своїй роботі на вимоги часу, соціально-політичні потреби суспільства та новітні наукові і методичні надбання вищої школи. Задане з часу її створення спрямування роботи, активний, творчий підхід та максимальна відповідальність колективом кафедри пронесені через всі роки роботи. Це сприяло тому, що на кафедрі ніколи не працювали випадкові працівники. Всі викладачі були висококваліфікованими фахівцями, справжніми вченими і добрими вчителями, які

передавали свої знання, талант молоді. продовжуючи цим славну історію кафедри. Тому, перш за все, кафедра завжди була багата своїми працівниками.

Завідувачі кафедри:

Шуст Іван Васильович — у 1971-1991 рр.
Галантюк Станіслав Іванович — у 1991-1996 рр.
Царенко Анатолій Володимирович — у 1996-1997 рр.
Грубінко Василь Васильович — з 1997 р.

Викладачі кафедри:

Багнюк Клавдія Олександрівна — у 1971-1978 рр.
Волошин Олена Сергіївна — з 1996 р.
Галантюк Станіслав Іванович — з 1971 р.
Грубінко Василь Васильович — з 1997 р.
Зеленський Василь Степанович — у 1971- 1978 рр.
Іваськів (Гуняді) Божена Казимирівна — у 1971 — 1978 рр.
Мартинова Аліна Олександрівна — у 1971 — 1978 рр.
Марчишин Світлана Михайлівна — у 1996 — 2000 рр.
Мороз Михайло Михайлович — у 1981 — 1996 рр.
Страшнюк Надія Михайлівна — з 1996 р.
Феник Степан Йосипович — з 1998 р.
Царенко Анатолій Володимирович — у 1996-1997 рр.
Черетянко Олена Дмитрівна — у 1971 — 1995 рр.
Шиманська Ольга Антонівна — у 1971 — 1977 рр.
Шуст Іван Васильович — у 1971-2000 рр.
Яковлев Володимир Овсійович — з 1971 р.

Лаборанти та інженери кафедри:

Баюк Василь Андрійович — у 1971 — 1996 рр.
Бобрівець Ніна Василівна — у 1980 — 1981 рр.
Болюх Марта Зіновіївна — у 1984 — 1985 рр.
Галагура Надія Євгенівна — у 1971 — 1975 рр.
Гураль Стефанія Михайлівна — у 1980 — 1983 рр.
Качковська Галина Остапівна — з 1975 р.
Куземчак Світлана Максимівна — з 1988 р.
Кулікова Марина Олександрівна — у 1971 — 1978 рр.

Курченко Галина Антонівна — у 1971 — 1974 рр.
Лівандовська Ганна Семенівна — у 1971 — 1975 рр.
Мамчур Антоніна Сергіївна — у 1971 — 1973 рр.
Мартинюк Надія Василівна — у 1978 — 1980 рр.
Марусяк Поліна Карлівна — у 1985 — 1990 рр.
Міщук Наталія Йосипівна — у 1991 — 1992 рр.
Мехащишин Ганна Федорівна — у 1978 — 1985 рр.
Михайліченко Віра Афанасіївна -у 1979 — 1981 рр.
Надкриничний Василь Петрович — у 1986 — 1991 рр.
Синиця Галина Богданівна — у 1989 — 1990 рр.
Синюк Оксана Михайлівна — з 2000 р.
Скалацький Святослав Зеновійович -у 1979 — 1991 рр.
Стула Любов Дмитрівна — у 1978 — 1980 рр.
Тепла Людмила Павлівна — у 1973 — 1978 рр.
Цаль Ярослава Володимирівна — з 1983 р.
Цегольник Людмила Анатоліївна — у 1971 — 1974 рр.
Чабан Світлана Йосипівна — з 1978 р.
Черетянко Вячеслав Васильович — у 1971 — 1974 рр.
Янков Галина Борисівна — у 1994 –2000 рр.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ У ФОТОГРАФІЯХ

Колектив кафедри зоології, з якої було утворено кафедру анатомії та фізіології людини і тварин (1968 р.)

(зліва направо: *перший ряд* — Л.Г. Кузьмович, асистент; О.Д. Черетянко, доцент; М.О. Жеребцов, зав. кафедри, доцент; О.А. Шиманська, доцент; В.С. Талпош, асистент; *другий ряд*: В.С. Зеленський, доцент; К.О. Багнюк, асистент; К.І. Орчук, асистент; З.В. Тарасова, лаборант; В.В. Черетянко, ст. лаборант; Л.М. Яськевич, лаборант).

Перший завідувач кафедри доктор біологічних наук, професор Шуст Іван Васильович

Спільне засідання кафедри і ректорату (1978 р.)

(зліва направо: перший ряд — І.В. Шуст, зав. кафедри анатомії та фізіології людини і тварин; С.Й. Грушко, декан природничого факультету; А.М. Ломакович, проректор з наукової роботи; А.С. Дробоцький, проректор з заочного навчання; Г.Ю. Кікець, проректор з навчальної роботи; другий ряд — В.С. Зеленський, доцент; І.М. Костиник, доцент; М.М. Фіцула, декан фізико-математичного факультету; третій ряд — С.І. Галантюк, асистент; П.З. Панчук, проректор з адмін.-госп. роботи; І.А. Нагачевський, начальник навчального відділу; четвертий ряд — Й.М. Гушулей, доцент).

Студентська наукова конференція

(02.04.1976 р.)

(Проводить засідання доц.

О.Д. Черетянко;

зліва направо:

асист. К.О.

Багнюк; студ.

В.З. Курант)

Засідання кафедри (початок 80-х рр.)

(Проводить засідання проф. І.В. Шуст; *зліва*
направо: доц. О.Д. Черетянко; доц. В.О. Яковлев; доц. С.Й. Грушко)

Заняття у лабораторії електронної мікроскопії
проводить доц. С.І. Галантюк (початок 80-х рр.)

771440

ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ
 ЦЕНТР
 УМОВИ РОБОТИ

Дослідження у науковій лабораторії кафедри проводить асист. М.М. Мороз (кінець 80-х рр.)

Кафедра загальної біології у 2000 р.

(зліва направо: асп. Ю.В. Синюк; лаб. Я.В. Цаль; доц. В.О. Яковлев; доц. С.М. Марчишин; проф. В.В. Грубінко; проф. І.В. Шуст; доц. Н.М. Страшнюк; доц. С.І. Галантюк; лаб. С.Й. Чабан; асист. О.С. Волошин; асист. С.Й. Феник; лаб. Г.Б. Янков).

**ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ**

Шуст Іван Васильович

Монографії

1. Шуст І.В. Опорная кафедра: опыт, проблемы, поиск. — Деп. в НИИ проблем высшей школы. — 21.01.91. — №105.
2. Шуст І.В. Вузівська кафедра: нариси організаційно — педагогічної діяльності. — Тернопіль, 1995. — 116 с.
3. Шуст І.В., Шуст З.І., Шуст І.І. Розвиток і перебудова кровоносних судин. — Тернопіль, 1997. — 148 с.

Навчальні посібники

1. Шуст І.В. Опорний конспект з гістології / Посібник для студентів заочної форми навчання. — Тернопіль, 1996. — 32 с.
2. Шуст І.В. Опорний конспект з цитології / Посібник для студентів природничих спеціальностей вищих педагогічних навчальних закладів. — Тернопіль, 1996. — 32 с.
3. Шуст І.В. Опорний конспект з основ ембріології / Посібник для студентів природничих спеціальностей вищих педагогічних навчальних закладів. — Тернопіль, 1997. — 32 с.
4. Шуст І.В. Загальна гістологія з основами ембріології / Посібник для студентів природничих спеціальностей вищих педагогічних навчальних закладів. — Тернопіль, 1999. — 150 с.
5. Шуст І.В., Грубінко В.В., Страшнюк Н.М. Загальна цитологія / Посібник для студентів природничих спеціальностей вищих педагогічних навчальних закладів. — Тернопіль, 2001. — 117 с.

Методичні рекомендації

1. Шуст І.В. Методичні вказівки до лабораторних занять з гістології та основ ембріології / Посібник для студентів біологічних спеціальностей педагогічних вузів. — Тернопіль, 1996.
2. Шуст І.В. Методичні рекомендації до лабораторних занять з цитології / Посібник для студентів біологічних спеціальностей вищих педагогічних навчальних закладів. — Тернопіль, 1996.
3. Шуст І.В., Страшнюк Н.М. Методичні рекомендації до лабораторно-практичних занять з цитології. — Тернопіль, 2000. — 56 с.

Статті

1. Шуст І.В. Внутриорганный кровоснабжение дорзальной короткой мускулатуры первых двух шейных суставов лошади // Сб. научн. трудов Львовского зооветеринарного института. — 1953. — Т.6.
2. Шуст І.В. Артерии дорзальной короткой мускулатуры затылка крупного рогатого скота // Сб. научн. трудов Львовского зооветеринарного института. — 1956. — Т.8.
3. Пархоменко О.К., Шуст І.В., В.А.Ковалева, В.Д.Кравченко, А.С.Горностаева. К вопросу о развитии костяка у свиней при двойном покрытии // Сб. научн. трудов Львовского зооветеринарного института. — 1957. — Т.9.
4. Шуст І.В. Артериальная васкуляризация некоторых мышц затылка собаки // Сб. научн. трудов Львовского зооветеринарного института. — Там же.
5. Шуст І.В. Артеріальна васкуляризація потиличної ділянки у свиней // Зб. наук. праць Львівського зооветеринарного інституту. — 1958. — Т.10.
6. Шуст І.В. Кровопостачання потилично—остистої зв'язки коней і великої рогатої худоби // Зб. наук. праць Львівського зооветеринарного інституту. — 1958. — Т.10.
7. Шуст І.В. Деякі закономірності кровопостачання м'язів // Зб. наук. праць Львівського зооветеринарного інституту. — 1959. — Т.11.
8. Шуст І.В. Гистохимическое изучение щелочной фосфатазы печени при введении некоторых ингибиторов щитовидной железы в условия эксперимента // Вопросы клинической и экспериментальной медицины: Труды Тернопольского мединститута. — 1960. — Т.1.
9. Шуст І.В. Влияние урана на щелочную фосфатазу некоторых органов крыс // Фармакология и токсикология. — 1964. — Т.27. — № 3.

10. Люлька А.Н., Шуст И.В. Функция коры надпочечников у белых крыс при длительной гипертиреозидизации // Проблемы эндокринологии и гормонотерапии. — 1965. — №4.
11. Шуст И.В. Гистохимическая характеристика печени при различных функциональных ее состояниях // Общие закономерности морфогенеза и регенерации. — Киев, 1968.
12. Люлька А.Н., Шуст И.В. Активность неспецифических фосфатаз щитовидной железы при диффузном токсическом зобе и тиреотоксической аденоме // Проблемы эндокринологии. — 1969. — Т.15. — №2.
13. Шуст И.В. Гистохимические изменения в регенерирующей печени при гипофункции щитовидной железы и тиреоидэктомии // Вопросы теоретической и клинической медицины: Сборник науч. работ Тернопольского мединститута, 1970.
14. Шуст И.В. Влияние глюкокортикоидов на клетки печени при ее повреждениях // Там же.
15. Локай А.И., Шуст И.В. Деструктивные и репаративные процессы в печени после отравления бледой поганкой // Архив патологии. — 1971.
16. Люлька А.Н., Шуст И.В., Курко В.С. Гистохимические критерии целесообразности смешанной подготовки к операции больных тиреотоккозом // Вестник хирургии им. И.И.Грекова. — 1972. — № 6.
17. Люлька А.Н., Шуст И.В., Курко В.С. Гистохимические соотношения подготовки к операции больных тиреотоксикозом препаратами йода // Физиология, биохимия и патология эндокринной системы: Республ. межведом. сборник. — Киев, 1972. — Вып.2.
18. Локай А.И., Шуст И.В., Богачек Л.И. Структура и функции коры надпочечников при отравлении бледой поганкой // Вопросы питания. — 1974. — №1.
19. Шуст И.В., Костиник И.М., Галантюк С.И., Галагура Н.Е. Гистохимические изменения в печени при некоторых экстремальных воздействиях // Регуляция морфогенеза и регенерации пищеварительных желез. — Л., 1974.
20. Шуст И.В., Маркова Е.А., Авраменко В.Г. и др. Гипоксические явления в миокарде и коре головного мозга при гипоккинезии // Оксигенотические процессы при экспериментальной и клинической патологии. — Киев, 1975.
21. Шуст И.В., Костиник И.М. Влияние сильного постоянного магнитного поля и гипомагнитной окружающей среды на гистохимические показатели печени белых крыс // Космическая биология и авиакосмическая медицина. — 1975. — №6.
22. Шуст И.В. Реакции коры надпочечников железы животных на воздействие сильного постоянного магнитного поля и гипомагнитной среды // Проблемы эндокринологии. — М., 1976. — Т.22. — С.86—92.
23. Шуст И.В., Кузьмович Л.Г., Костиник И.М. Гистохимическая характеристика гонад моллюска // Биологические науки. — М.: Высшая школа, 1976. — №6 (150). — С.63—68.
24. Шуст И.В., Галантюк С.И., Черетянко Е.Д. Влияние постоянного магнитного поля на выработку условного электрооборонительного рефлекса у белых крыс // Физиологический журнал. — 1979.
25. Шуст И.В., Черетянко О.Д., Багнюк К.О. Ведення позакласної роботи з анатомії і фізіології // Підготовка студентів до виховної роботи в школі. — Львів: Вища школа, 1979.
26. Шуст И.В., Галантюк С.И., Черетянко Е.Д. Особенности условного рефлекса у белых крыс на фоне постоянного магнитного поля // Физиологический журнал. — 1980. — Т.26. — №2.
27. Шуст И.В., Яковлев В.Е., Грушко С.И. и др. Антиалкогольная пропаганда на уроках анатомии, физиологии и гигиены человека в средней школе // Воспитания в процессе обучения. — Львов, 1981.
28. Багнюк К.А., Шуст И.В., Галантюк С.И., Грицюк Т.В. Влияние мышечных нагрузок на морфофункциональное состояние нервно—мышечного аппарата при стимулировании роста животных // Труды Ульяновского с/х института. — Ульяновск, 1983.
29. Черетянко Е.Д., Шуст И.В., Багнюк К.А., Сирман А. Особенности кратковременной памяти у учащихся вспомогательной и общеобразовательной школ // Охрана здоровья детей и подростков. — Киев, 1984. — Вып.15.

30. Шуст И.В., Шуст И.И. Реакция некоторых производных мезенхимы органов пищеварения и молочных желез у лактирующих животных в экстремальных условиях // Актуальные проблемы современной физиологии. — Киев: Наукова думка, 1986.
31. Шуст И.В., Черетянюк Е.Д., Багнюк К.А., Зеленская Л.М. Хранение и переработка информации в кратковременной памяти школьников с нарушенным и нормальным зрением // Педагогическая психология, возрастная физиология, школьная гигиена, дефектология. — 1986. — Вып.1. (43). — № 191 —85. - Деп. 16.09.85.
32. Шуст И.В., Багнюк К.А., Галантюк С.И. и др. Анализ влияния физических нагрузок на растущий организм (экспериментальное исследование) // Отчет о научно—исследовательской работе. — Тернополь, 1986.
33. Шуст И.В., Галантюк С.И., Черетянюк Е.Д. Мировоззренческие аспекты преподавания в вузе курса физиологии человека и животных // Усиление методологической направленности преподавания общенаучных дисциплин в свете требований 27 съезда КПСС: Рук. деп. в НИИВШ г. Москва № 968/87. - 06.07.87.
34. Шуст И.В., Багнюк К.А., Галантюк С.И., Грушко С.Й., Черетянюк Е.Д. Экспериментальное изучение ростостимулирующего влияния на растущий организм некоторых растительных веществ // Возрастная и экологическая морфология животных в условиях интенсивного животноводства. — Ульяновск, 1987.
35. Шуст И.В., Черетянюк Е.Д., Багнюк К.А., Костиник И.М. Функциональная перестройка высших отделов центральной нервной системы у детей в процессе их адаптации к школьному обучению // Рук. деп. в ОЦНИ «Школа и педагогика» 10.09.90 № 280 —90 с.
36. Грушко С.Й., Шуст И.В. і ін. Екологічному вихованню — комплексний підхід // Актуальні проблеми виховання учнівської молоді. — 1990.
37. Шуст И.В., Багнюк К.А., Авраменко В.Г., Иваськив Б.К. Анатомо—функциональная характеристика стопы у спортсменов разных специальностей // Новости спортивной и медицинской антропологии. — 1991. — Вып.1 (3).
38. Шуст И.В., Багнюк К.А., Галантюк С.И., Черетянюк Е.Д. Влияние различных двигательных режимов на формирование опорно—ресорных свойств стопы у детей младшего школьного возраста // Новости спортивной и медицинской антропологии. — 1991. — Вып.1 (5).
39. Шуст И.В., Черетянюк Е.Д. Функциональная перестройка высших отделов центральной нервной системы детей в процессе их адаптации к школьному обучению // Деп. в ОЦНИ «Школа и педагогика». — № 280-90.- 10.01.90.
40. Шуст И.В., Цимбал Н.М. Порівняльна гістофізіологічна характеристика секреторних клітин молочних залоз: Деп. в УКРІНТЕІ.-№1018.- 06.07.92.
41. Шуст И.В., Цимбал Н.М., Шуст И.И. Електронномікроскопічні зміни в молочній залозі лактуючих самок при іритатійних впливах // Вплив субекстремальних факторів на організм людини і тварин. — Тернопіль, 1994. — С.103—107.
42. Шуст И.В. Модульно—етапний принцип побудови навчального процесу як засіб підвищення ефективності навчання // Наукові записки ТДП. Серія: біологія, хімія, педагогіка. — Тернопіль, 1994. — Вип.1.— С.126—127.
43. Шуст И.В., Цавурська Л.Б. Моделювання апоптозу в гепатоцитах і його морфологічна та гістохімічна характеристика // Там само. — С.127—128.
44. Шуст И.В., Шуст И.И. Субмікроскопічні зміни в лактоцитах при апоптозі // Наукові записки з питань медицини, біології, хімії, аграрії та сучасних технологій навчання. — Київ, 1997. — Вип.1, — Ч.2. — С. 562—564.
45. Шуст И.В., Я.І.Федонюк. Профілактика невстигання студентів на діагностичній основі // Матеріали наради завідувачів кафедр нормальної анатомії України. — Тернопіль: Укрмедкнига, 1998. — С. 59—66.
46. Шуст И.В., Федонюк Я.І. Сучасні завдання виховної роботи у вищому навчальному закладі // Там само. — С. 66—72.
47. Шуст И.В., Шуст И.И. Апоптоз лактоцитів у нормі, при патології та в умовах експерименту // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє. — Тернопіль, 1998. — С.185—189.

48. Шуст І.В., Федонюк Я.І. Структура інтегральної особистості та напрямки її становлення // Вісник Вінницького державного медичного університету. — 1998. — №1 — С.262—270.
49. Шуст І.В. Гістофізіологічні взаємодії між лактоцитами і мікрогемосудинами в секреторному процесі // Наукові записки Тернопільського педуніверситету. Серія "Біологія". — 1998. — Т.2(4). — С.75—78.
50. Шуст І.В. Морфофункціональні зміни криноцитів і гемокапілярів молочної залози при дії на організм екстремальних факторів // Екологічна фізіологія. — 1998. — №2. — С.66—70.
51. Галантюк С.І., Яковлев В.О., Шуст І.В. Деякі аспекти підготовки студентів-біологів до роботи в школі з профілактики порушень опорно-рухового апарату учнів // Наук. зап. ТДПУ. Сер. Педагогіка і психологія. — 1998. — Вип. 5. — С. 44-48.
52. Шуст І.В., Федонюк Я.І., Шуст І.І. Гемокапіляри молочної залози під час лактації та після холодового шоку // Вісник Вінницького державного медичного університету. — 1998. — № 2.2. — С.353—354.
53. Шуст І.В., Федонюк Я.І., Шуст І.І. Взаємодія лактоцитів і гемокапілярів при постлактації редуції молочної залози // Там само. — С.355—356.
54. Шуст І.В., Федонюк Я.І., Шуст І.І. Гемокапіляри молочної залози під час лактації // Вісник наукових досліджень. — 1998. — № 5—6. — С.6—7.
55. Шуст І.В. Диференціація базальних ясних клітин молочної залози // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія "Біологія". — 1999. — № 2(5) — С.64—66.
56. Шуст І.В., Федонюк Я.І., Шуст З.І. Изменения альвеолоцитов молочной железы на протяжении лактации // Российские морфологические ведомости. — Москва. — 2000. — № 1-2. — С. 292-294.
57. Shust I.V., Fedonyuk Ya.I., Shust S.I. Differentiation of lactocytes in the process of secretory activity // Вісник Вінницького державного медичного університету. — 2000. — № 4.2. — С.442—443.
58. Федонюк Я.І., Шуст І.В., Шуст З.І. Дифференциация лактоцитов в секреторном процессе // Научн. ведом. Белгородского гос. ун-та. Сер. Медицина. — 2000. — № 2(11). — С. 160-161.
59. Шуст І.В., Федонюк Я.І., Шуст З.І. Морфофункціональна класифікація гемокапілярів // Там же. — С. 178-179.

Тези

1. Шуст І.В. Артерии дорзальной короткой мускулатуры затылка домашних животных: Тезисы II Укр. конф. морфологов. — Харьков, 1956.
2. Шуст І.В., Тюрина І.П. Гистохимическая характеристика щитовидной железы при экспериментальном гипер— и гипотиреозе: Тезисы докладов V науч. конф. Тернопольского мединститута, 1962.
3. Шуст І.В., Тюрина І.П. Гистохимическая характеристика щитовидной железы при различных ее функциональных состояниях // Кортико—висцеральные взаимоотношения и гормональная регуляция: Доклады конференции. — Харьков, 1963.
4. Шуст І.В. Гистохимические изменения печени под влиянием гормональных препаратов надпочечников и адренокортикотропного гормона // Физиология и патология пищеварения: Материалы науч. республ. конф. — Тернополь, 1964.
5. Шуст І.В., Тюрина І.П. Некоторые гистохимические и патогистологические исследования щитовидной железы и печени при экспериментальном гипертиреозе // Физиология и патология эндокринной системы: Тезисы докладов конф. — Харьков, 1964.
6. Шуст І.В. Некоторые гистохимические показатели печени при экспериментальной эпинефрэктомии и последующей заместительной терапии: Тезисы докладов науч. конф., посвященной вопросам аллергии и реактивности органов при эндокринных расстройствах и других патологических процессах. — Киев, 1964.
7. Шуст І.В. Влияние эндокринных нарушений надпочечников на структуру и некоторые гистохимические показатели печени: Тезисы докладов заболевания эндокринных органов. — Ивано—Франковск, 1964.

8. Шуст И.В. Локализация щелочной фосфатазы в подчелюстной и поджелудочной железах при различных их функциональных состояниях: Материалы VII науч. конф. Тернопольского мединститута. — Тернополь, 1965.
9. Шуст И.В., Люлька А.Н. Состояние коры надпочечников белых крыс при введении им кортизона и адренкортикотропного гормона // Там же.
10. Шуст И.В., Тюрин І.П. Вплив тиреоїдину на активність лужної фосфатази печінки при токсичному її пошкодженні // І Український біохімічний з'їзд: Тези доповідей. — Чернівці, 1965.
11. Шуст И.В., Тюрин И.П., Закржевский В.В. Морфологическая характеристика щитовидной железы жителей Тернопольской области // Физиология и патология эндокринной системы: Материалы I—го съезда эндокринологов в УССР. — Харьков, 1965.
12. Шуст И.В. Влияние некоторых гормональных препаратов на течение регенерационных процессов в печени // Там же.
13. Шуст И.В. Течение экспериментального гепатита при нарушении функции надпочечников и щитовидной железы // Материалы VIII науч. сессии, посвященной проблеме эндемического гепатита (этиология, эпидемиология, клиника, патогенез, диагностика, лечение и профилактика). — Москва, 1965.
14. Шуст И.В. Влияние некоторых гормональных препаратов на течение посттравматической регенерации печени: Материалы VIII науч. конф. Тернопольского мединститута. — Тернополь, 1966.
15. Шуст І.В., Локай А.І. Зміни деяких гістохімічних показників печінки при експериментальному отруєнні білою поганкою // І конференція Укр. фармакологічного товариства: Тези доповідей. — Тернопіль, 1966.
16. Шуст І.В. Кровоносні судини печінки при експериментальній патології: Тези доповідей конф. по проблемі патології серцево—судинної системи, присвяченої XXIII з'їзду КПРС і 50—річчю Радянської влади. — Івано—Франківськ, 1966.
17. Шуст И.В. Сравнительная возрастная гистохимическая характеристика печени // Восьмая науч. конф. по возрастной морфологии и биохимии. — Москва, 1967. — Ч.1.
18. Шуст И.В. Сравнительное гистохимическое изучение влияния разных доз препаратов надпочечников на течение экспериментального токсического гепатита // Основные проблемы передового опыта медицинских учреждений Тернопольской области (материалы конференции). — Киев, 1967.
19. Шуст И.В. Влияние эпинефрэктомии и последующей заместительной терапии на регенерационные процессы в печени: Тезисы докладов IX юбилейной науч. конф., посвящ. десятилетию Тернопольского мединститута. — Тернополь, 1967.
20. Шуст И.В., Люлька А.Н. Гистохимические изменения в щитовидной железе при диффузном токсическом зобе и тиреотоксической аденоме // Щитовидная железа и надпочечники: Тезисы докладов науч. конф. — Киев, 1968.
21. Шуст И.В. Гистохимические критерии определения функционального состояния надпочечников и щитовидной железы // Там же.
22. Шуст И.В. Гистохимическая дифференциация основных форм застоя железа в печени // Диагностика и лечение вирусного гепатита (болезни Боткина): Материалы научно—проблемной конференции. — Киев, 1968.
23. Шуст И.В. Гистохимическое определение отдельных форм поражений печени // Там же.
24. Шуст И.В. Особенности состояния коры надпочечников в зависимости от возраста и пола // Материалы девятой науч. конф. по возрастной морфологии, физиологии и биохимии. — Москва, 1969. — Т.2.
25. Шуст И.В. Морфологические и гистохимические особенности течения рапаративных процессов в печени при общем лучевом поражении // Восстановительные и компенсаторные процессы при лучевых поражениях: Материалы V Всес. науч. конф. — Ленинград, 1969.
26. Шуст И.В. Гистохимическая характеристика деструктивных процессов в печени // Вопросы профилактики, диагностики и лечения заболеваний органов пищеварения: Тезисы докладов республ. науч.—практ. конф. врачей—гастроэнтерологов. — Черновцы, 1970.

27. Шуст И.В., Гомон В.А., Довгоша Н.Х. и др. Изучение активности щелочной фосфатазы в стенках кровеносных сосудов паренхиматозных и эндокринных органов при многократных гравитационных перегрузках // Проблемы аниологии и микроциркуляции в патологии: Тезисы докладов конф. патологоанатомов. — Львов, 1970.
28. Шуст И.В., Отенко Н.П., Микуляк В.Г. Изменение гистохимических показателей печени и поджелудочной железы при резекции желудка // Физиология и патология тонкой кишки. — Рига, 1970.
29. Шуст И.В., Скакун Г.К., Якубишина Л.В. Изменение активности щелочной фосфатазы в надпочечниках животных при некоторых экспериментальных воздействиях // Материалы I Всесоюзного съезда патофизиологов. — Баку, 1970.
30. Шуст И.В., Штабровский И.З., Гомон В.А. и др. Гистохимические изменения неспецифических фосфатаз и сукцинатдегидрогеназы в паранхиматозных и эндокринных органах при гравитационных перегрузках в зависимости от возраста // Материалы X науч. конф. по возрастной морфологии, физиологии и биохимии. — Москва, 1971.. — Т. 2. — Ч. 2.
31. Шуст И.В. Гистохимические критерии определения глубины патологического состояния печени // Физиология и патология органов пищеварения // Материалы XI Всес. конф. по физиологии и патологии пищеварения. — Москва, 1971.
32. Шуст И.В., Локай А.І. До механізму недостатності кори надниркових залоз при експериментальному токсичному гепатиті // Другий Український біохімічний з'їзд: Тези доповідей і повідомлень. — Київ, 1971.
33. Шуст И.В., Гомон В.А., Микула Н.Х., Штабровский И.З., Якубишина Л.В. Влияние длительных одиночных гравитационных перегрузок на структуру сосудов некоторых органов // Материалы науч. конф., посвящ. 100—летию со дня рождения В.Н.Тонкова. — Ленинград, 1971.
34. Шуст И.В. Гистохимическая характеристика гепатоцитов в процессе роста и репаративной регенерации печени // Материалы науч. гистологической конф., посвящ. 50—летию образования СССР. — Ленинград, 1972.
35. Шуст И.В., Яковлев В.Е. Гистохимические изменения в сердечной мышце при экспериментальной гипокинезии // XII Всесоюзная науч. конф. по физиологии, морфологии, биомеханике и биохимии мышечной деятельности: Тезисы докладов. — Львов, 1972.
36. Шуст И.В., Яковлев В.Е. Гистохимические изменения в печени при экспериментальной гипокинезии // Физиология и патология пищеварения: Материалы науч. конф. физиологов, патофизиологов, биохимиков, фармакологов, клиницистов Украины и Молдавии. — Кишинев, 1972.
37. Шуст И.В., Костиник И.М. Гистохимические изменения в печени животных, вызванные многократным продолжительным влиянием постоянного магнитного поля // Влияние искусственных магнитных полей на живые организмы: Материалы Всес. симпозиума. — Баку, 1972.
38. Шуст И.В. Применение гистохимической методики выявления щелочной фосфатазы для определения функционального состояния эндокринных органов // Материалы I Всес. конф. по микроциркуляции. — Москва, 1972.
39. Шуст И.В., Зеленский В.С., Галаптюк С.И., Галагура Н.Е. Гистохимическая характеристика некоторых внутренних органов в зависимости от интенсивности циклической мышечной работы // Материалы Всес. конф. по физиологической и биохимической характеристике циклических видов спорта. — Таллин, 1974.
40. Шуст И.В., Костиник И.М., Галаптюк С.И. Влияние галаскорбина на гистохимические показатели печени белых крыс, подвергнутых воздействиям постоянного магнитного поля // Влияние магнитных полей на биологические объекты: Материалы 3 Всес. симпозиума. — Калининград, 1975.
41. Шуст И.В., Яковлев В.Е., Мартынова А.А., Авраменко В.Г. Восстановление гистохимических показателей скелетной мускулатуры, нервной и кровеносной систем белых крыс после гипокинезии // Общие закономерности морфогенеза и регенерации // Тезисы 6

- Укр. науч. конф. анатомов, гистологов, эмбриологов и топографоанатомов. — Тернополь, 1975.
42. Шуст И.В., Авраменко В.Г. Изменение электрокортикограммы и гистохимических показателей коры головного мозга при гипокинезии и циклических мышечных нагрузках // 3 расширенная науч. конф. по проблемам высшей нервной деятельности. — Кутаиси, 1975.
  43. Шуст И.В., Губернаторов Н.А. Изменение морфологических и цитохимических показателей крови спортсменов после выполнения тренировочных и соревновательных нагрузок // Научные основы врачебного контроля в советской системе физического воспитания: Тезисы 3 Всес. съезда по врачебному контролю и ЛФК. — Киев, 1975.
  44. Шуст И.В., Костиник И.М. Гистохимические изменения внутренних органов после комбинированного действия ПМП и рентгеновых лучей // Теоретические обоснования применения магнитных полей в клинической практике: Материалы конф. — Куйбышев, 1976.
  45. Шуст И.В., Костиник И.М., Кузьмович Л.Г. Морфогистохимическая характеристика половых желез моллюска // Тезисы Всес. науч. конф. зоологов педвузов. — Пермь, 1976.
  46. Шуст И.В., Галантюк С.И. Некоторые вопросы изучения влияния постоянного магнитного поля на функциональное состояние селезенки // Магнитное поле в медицине: Материалы республик. конф. — Саратов, 1976.
  47. Шуст И.В., Авраменко В.Г. Сравнительная возрастная гистохимическая характеристика центральной нервной системы белых крыс // Вопросы морфологии нервной системы животных. — Ульяновск, 1970.
  48. Шуст И.В., Галантюк С.И. Влияние постоянного магнитного поля на морфологические и гистохимические показатели селезенки // Применение магнитных полей в медицине: Материалы республик. конф. — Куйбышев, 1977.
  49. Шуст И.В., Костиник И.М., Яковлев В.О. Вплив води, обробленої постійним магнітним полем на морфологічні і цитохімічні показники крові людини // Матеріали Х Укр. фізіологічного товариства. — Одеса, 1977.
  50. Шуст И.В., Костиник И.М., Стасюк Г.А. Изменение морфологических и цитохимических показателей периферической крови белых крыс после комбинированного действия постоянного магнитного поля и ионизирующего излучения // Экспериментальная и клиническая патология. — 1978.
  51. Костиник И.М., Шуст И.В. Гистохимические изменения в коре головного мозга после комбинированного воздействия постоянного магнитного поля и ионизирующего излучения // Метаболизм белков центральной нервной системы: Тезисы Всес. симпозиума. — Ленинград, 1978.
  52. Шуст И.В., Костиник И.М. Влияние галаскорбина на восстановление функциональной активности коры надпочечников после длительного воздействия постоянного магнитного поля // Действие физических факторов на живой организм: Тезисы конф. — Одесса, 1978.
  53. Галантюк С.И., Шуст И.В., Черетянюк Е.Д. Влияние постоянного магнитного поля на выработку условного электрооборонительного рефлекса // Там же.
  54. Шуст И.В., Черетянюк Е.Д., Багнюк К.А. Подготовка студентов к проведению факультативных занятий по физиологии человека и животных // Роль факультативных занятий в определении содержания и методов обучения в школе будущего: Тезисы докладов Всес. конф. — 1978.
  55. Шуст И.В., Черетянюк Е.Д., Багнюк К.А. Пути совершенствования учителей биологии по проведению лабораторных занятий в курсе анатомии, физиологии и гигиены // Совершенствование профессиональных знаний педагогических кадров: Тезисы конф. — Л., 1978.
  56. Шуст И.В., Костиник И.М., Галантюк С.И. Влияние галаскорбина на восстановление функциональной активности коры надпочечников белых крыс после длительного многократного воздействия магнитного поля // Применение магнитных полей в клинике и медицине: Сб. материалов 2-ой Поволжской науч. конф. — Куйбышев, 1979.

57. Шуст И.В., Галантюк С.И., Яковлев В.Е., Костиник И.М. Изменения в коре надпочечников белых крыс под воздействием минеральной воды, обработанной постоянным магнитным полем (ПМП) // Тезисы докладов респ. конф. по эндокринологии. — Харьков, 1979.
58. Губернаторов Н.А., Шуст И.В. Цитохимические исследования крови как возможный метод оценки тренированности спортсмена // Современная система подготовки легкоатлетов высшего класса: Тезисы докладов на научно—методической конф. — Одесса, 1979.
59. Шуст И.В., Костиник И.М., Галантюк С.И. и др. Морфологические изменения в крови животных под влиянием воды, обработанной постоянным магнитным полем // Антропогенетика, антропология и спорт: Материалы Всес. научного симпозиума. — Винница, 1980.
60. Шуст И.В., Губернаторов Н.А., Галантюк С.И., Костиник И.М. Использование цитохимических методик определения ферментативной активности лейкоцитов для ранней диагностики функционального состояния организма спортсменов // Стандартизация измерения в спорте: Материалы 2 Всес. конф. — Минск, 1980.
61. Шуст И.В., Багнюк К.А., Мартынова А.А. и др. Морфологические изменения скелетной и сердечной мышцы растущих белых крыс при воздействии динамических физических нагрузок // Проблемы спортивной морфологии: Тезисы докладов 3 Всес. конф. — 1981.
62. Шуст И.В., Багнюк К.А., Черетянко Е.Д., Зеленский В.С. Влияние двигательного режима на умственную работоспособность и сердечно—сосудистую систему учащихся младших классов // Физиологическое нормирование труда: Тезисы докладов Всес.о симпозиума. — Донецк, 1981.
63. Шуст И.В., Галантюк С.И., Шуст З.И. и др. Морфогистохимические изменения органов пищеварения белых крыс в экстремальных условиях: Материалы Всес. съезда АГЭ. — Минск, 1981.
64. Галантюк С.И., Шуст И.В., Костиник И.М., Шуст З.И., Мороз М.М. Изменения висцерального кровообращения в экстремальных условиях, вызванных нарушением движения животного // Материалы Всес. симпозиума. — Тернополь, 1981.
65. Шуст И.В., Багнюк К.А., Черетянко Е.Д., Зеленский В.С. Умственная работоспособность школьников и студентов в связи с двигательной активностью // Физиологические механизмы физической и умственной работоспособности при спортивной и трудовой деятельности: Тезисы республ. конф. — Львов, 1981.
66. Шуст И.В., Черетянко О.Д., Багнюк К.О., Сирман А.В. Особливості утримання і переробки інформації в короткотривалій пам'яті дітей з інертними процесами // Матеріали 11 з'їзду Українського фізіологічного товариства. — Київ, 1982.
67. Шуст И.В., Черетянко О.Д., Багнюк К.О. Підготовка студентів до формування наукового світогляду учнів на уроках анатомії, фізіології і гігієни людини // Підготовка студентів до виховної роботи в процесі навчання. — Київ, 1982.
68. Шуст И.В., Галантюк С.И., Багнюк К.А., Костиник И.М., Мороз М.М. Гистофизиологические особенности печени представителей различных классов позвоночных // Материалы 8—го совещания по эволюционной физиологии: Тезисы сообщений. — Л.: Наука, 1982.
69. Шуст И.В., Багнюк К.А., Галантюк С.И., Черетянко Е.Д. Морфогистохимические особенности нервно—мышечного аппарата растущих белых крыс // Проблемы общей и возрастной физиологии в педагогических вузах страны: Тезисы Всес. конф. — Севастополь, 1983. — Ч.2.
70. Черетянко Е.Д., Шуст И.В. Взаимосвязь функционального состояния центральной нервной системы и умственной работоспособности в подростковом возрасте // Материалы 16 съезда физиологического общества им. И.П.Павлова. — Баку, 1983.
71. Яковлев В.Е., Шуст И.В., Костиник И.М., Мороз М.М. Совершенствование подготовки студентов к работе в школе по профилактике нарушений зрения и опорно—двигательного аппарата школьников в процессе преподавания дисциплин анатоми—физиологического цикла // Проблемы общей возрастной физиологии в педагогических вузах страны: Тезисы Всес. конф. — Ставрополь, 1983. — Ч.2.

72. Багнюк К.А., Шуст И.В., Галантюк С.И., Грицюк Т.В. Влияние мышечных нагрузок на морфофункциональное состояние нервно—мышечного аппарата при стимулировании роста животных // Новое в морфологии и биохимии домашних животных в условиях крупных форм. — Ульяновск, 1983.
73. Губернаторов Н.А., Шуст И.В., Костиник И.М., Галантюк С.И. Использование цитохимических методик определения ферментативной активности лейкоцитов для ранней диагностики функционального состояния организма спортсменов // Оценка и прогнозирование функциональных состояний прикладной физиологии: Тезисы докладов 2—го Всес. симпозиума. — Фрунзе, 1984. — Т.2.
74. Багнюк К.А., Шуст И.В., Галантюк С.И., Мороз М.М. Влияние элеутерокока на морфофункциональное состояние нервно—мышечного аппарата и сердечной мышцы растущих белых крыс в процессе адаптации к мышечным нагрузкам // Физиологические механизмы адаптации к мышечной деятельности: Тезисы докладов 17 Всес. науч. конф. — Ленинград, 1984.
75. Багнюк К.А., Шуст И.В., Галантюк С.И., Грушко С.И., Мороз М.М. Морфо—гистохимические изменения нейроцитов спинного мозга растущих белых крыс под влиянием физических нагрузок // Вопросы морфологии нервной системы: Тезисы науч. конф., посвящ. 150—летию со дня рождения В.А.Беза. — Киев, 1984.
76. Шуст И.В., Багнюк К.А., Галантюк С.И. Морфо—функциональные изменения в сердечно—сосудистой системе растущих белых крыс под влиянием физических нагрузок // Структура и биомеханика скелетно—мышечной и сердечно—сосудистой системы позвоночных: Тезисы Укр. республ. конф., посвящ. 100—летию со дня рожд. И.И.Шмальгаузена. — Киев, 1984.
77. Черетянюк Е.Д., Шуст И.В., Багнюк К.А. Типологические особенности высшей нервной деятельности и прогнозирование адаптационной способности подростков к учебным нагрузкам // Прогнозирование в прикладной физиологии: Тезисы докл. 2 Всес. симпозиума. — Фрунзе, 1984.
78. Шуст И.В., Багнюк К.А., Яковлев В.Е., Галантюк С.И., Черетянюк Е.Д. Особенности сводчасти стопы у детей 6 —7 —летнего возраста // Функциональная морфология: Тезисы докладов Всес. конф. — Новосибирск, 1984.
79. Шуст И.В., Багнюк К.А., Галантюк С.И., Мороз М.М., Грицюк Т.В. Морфофункциональные изменения в миокарде растущих белых крыс в процессе адаптации к физическим нагрузкам при применении некоторых тонизирующих веществ // Актуальные вопросы морфологии: Тезисы докладов 2 съезда анатомов, гистологов, эмбриологов и топографоанатомов УССР. — Полтава, 1985.
80. Шуст И.В., Шуст И.И. Гистофизиология печени и молочных желез при физическом утомлении // Физиологические проблемы утомления и восстановления: Тезисы докл. Всес. конф., посвящ. 100—летию со дня рожд. акад. АН СССР Г.В.Фольборта. — Киев—Черкассы, 1985. — Ч.2.
81. Багнюк К.А., Шуст И.В., Черетянюк Е.Д., Саган В.И. Умственная работоспособность и утомление студентов в зависимости от условий учебного процесса // Там же. — Ч.1.
82. Шуст И.В., Шуст З.И. Влияние некоторых поверхностно—активных веществ на слизистую оболочку желудка // 14—я Всес.я конф. по физиологии пищеварения и всасывания: Тезисы докладов. — Тернополь—Львов, 1986.
83. Шуст И.В., Галантюк С.И., Шуст И.И. Морфо—гистохимические особенности органов пищеварения некоторых животных—гипотрофиков // X Всесоюзный съезд анатомов, гистологов и эмбриологов: Тезисы докладов. — Полтава, 1986.
84. Шуст И.В., Черетянюк О.Д., Багнюк К.О., Шлаен С.Ю. Вплив учбового навантаження на кровообіг // 12—й з'їзд Українського фізіологічного товариства ім. І.П.Павлова: Тези доповідей. — Львів, 1986.
85. Даниленко И., Шуст И.И., Шуст И.В. Опредеение биоритмов золотистого стафилокока молока коров // I съезд эпидемиологов, инфекционистов и гигиенистов Туркменистана: Тезисы докладов. — Ашхабад, 1986.

86. Галантюк С.И., Черетянко Е.Д., Шуст И.В., Грушко С.Й. Некоторые аспекты формирования диалектики — материалистического мировоззрения у студентов в процессе преподавания курса физиологии человека и животных // Методологические проблемы преподавания дисциплин в педузе: Тезисы докладов Всес. науч.—практ. конф. — Мелитополь, 1987. — Ч.2.
87. Черетянко Е.Д., Шуст И.В., Багнюк К.А., Грушко С.Й., Зеленский В.С. Подвижность нервных процессов и продуктивность кратковременной памяти детей школьного возраста // 15 съезд Всес. физиологического общества им. И.П.Павлова: Тезисы научных сообщений. — Ленинград, 1987. — Т.2.
88. Багнюк К.А., Шуст И.В., Черетянко Е.Д., Грицюк Т.В. Влияние уроков физкультуры и музритмики на умственную работоспособность и функциональное состояние сердечно—сосудистой системы детей 7 —летнего возраста // Тезисы 3 Всес. конф. по физическому состоянию и школьной гигиене. — Каменец—Подольский, 1987.
89. Шуст И.В., Звершхановский Ф.А., Шуст З.И., Гаргула В.Д., Левицкий В.Е. Морфологические и гистохимические изменения в слизистой оболочке желудочно—кишечного тракта под влиянием пищевых волокон различной природы // Пищевые волокна в рациональном питании человека: Тезисы докладов Всес. конф. — М., 1987.
90. Шуст И.В., Шуст З.И., Звершхановский Ф.А., Гаргула В.Д., Левицкий В.Е. Влияние пищевых волокон на слизистую оболочку толстого кишечника // Там же.
91. Шуст И.В., Черетянко Е.Д., Галантюк С.И., Дич А.К., Грушко С.Й. Применение компьютерной техники как средства повышения эффективности профессиональной подготовки учителя биологии // Актуальные вопросы преподавания химии и биологии в свете требований перестройки высшей школы: Научно—методическая конф. — Ош, 1988.
92. Шуст И.В., Шуст З.И. Влияние пищевых волокон на формирование желудочно —кишечного тракта у растущих животных // Химия, медико —биологическая оценка и использование пищевых волокон: Тез. докл. республ. конф. — Одесса, 1988.
93. Шуст И.В., Грушко С.Й., Яковлев В.Е., Мехашин Г.Ф. Формы и методы самостоятельной работы студентов в системе подготовки учителя биологии по предметам анатоми—физиологического цикла // Дидактические проблемы подготовки учительских кадров: Тез. докл. науч.—практ. конф. — Тернополь, 1988.
94. Черетянко Е.Д., Шуст И.В., Багнюк К.А. и др. Психофизиологические особенности первокурсников и их успеваемость // Психофизиология человека в условиях перестройки. — Уфа, 1988.
95. Черетянко Е.Д., Шуст И.В., Багнюк К.А., Костиник И.М. Использование комплекса двигательных экспресс—методик для определения типологических особенностей нервной системы детей младшего школьного возраста // Сравнительная физиология ВНД животных и человека: Тезисы Всес. конф., посвящ. 80—летию со дня рожд. Л.Г.Воронина. — 1988.
96. Шуст И.В., Галантюк С.И., Черетянко Е.Д., Яковлев В.Е. Некоторые методические и практические вопросы гигиены в подготовке учителя // Совершенствование природоохранного образования ученической и студенческой молодежи: Тез. докл. Респ. научн. семин. — Мелитополь, 1988.
97. Шуст И.В., Черетянко О.Д., Багнюк К.О., Галантюк С.И., Костиник И.М. Порівняльна характеристика функціональних особливостей центральної нервової системи першокласників 6— і 7—річного віку в зв'язку з їх "шкільною зрілістю" і розумовою працездатністю // Розвиток фізіології в Українській РСР за 1986—1990рр: Збірник матеріалів 13 з'їзду Укр. фізіологічного товариства ім. І.П.Павлова. — Київ: Наукова думка, 1990.
98. Шуст И.В., Грицюк Т.В., Галантюк С.И. Морфофункціональні зміни в міокарді нестатевозрілих шурів у процесі адаптації до фізичних навантажень і гіпертермії при застосуванні електерококу // Там само.
99. Шуст И.В., Грушко С.Й., Шуст И.И. Формы і методи самостійної роботи студентів // Зміст, форми і методи самостійної роботи студентів: Тези обл. наук.—практ. конф. викладачів. — Тернопіль, 1990.
100. Шуст И.В., Багнюк К.А., Галантюк С.И., Яковлев В.Е. Микроструктурные преобразования в пищеварительных железах животных при действии тепловых и физических нагрузок //

- Актуальные вопросы морфологии: Тезисы докладов 3 съезда анатомов, гистологов, эмбриологов и топографоанатомов Укр. ССР. — Черновцы, 1990.
101. Шуст І.В., Черетянко О.Д., Галантюк С.І., Багнюк К.О., Костиник І.М. Порівняльна характеристика функціональних особливостей центральної нервової системи першокласників 6—ти і 7—річного віку в зв'язку з їх "шкільною зрілістю" і розумовою працездатністю // Розвиток фізіології в Українській РСР за 1985—1990рр.: Збірник матеріалів 13 з'їзду українського фізіологічного товариства ім.І.П.Павлова. — Київ: Наукова думка, 1990.
  102. Шуст І.В., Галантюк С.І., Черетянко О.Д. і ін. Екологічне навчання студентів природничого факультету в процесі викладання анатомо—фізіологічних дисциплін // Проблеми охорони природи і відтворення природно—ресурсного потенціалу Західного Поділля: Тези доповідей регіональної наук.—практ. конф. — Тернопіль, 1990.
  103. Шуст І.В., Яковлев В.О. Розвиток естетичного сприймання дійсності у процесі викладання курсу анатомії людини // Педагогічне стимулювання художньо—естетичної діяльності учнів: Тези обл. наук.—практ. конф. — Тернопіль, 1990.
  104. Шуст І.В., Яковлев В.О. Підготовка студентів до роботи в школі з питань попередження порушень опорно—рухового апарату учнів // Розвиток педагогічної освіти і науки в Західних областях України: Тези наук.—практ. конф. — Тернопіль, 1990.
  105. Шуст І.В. Застосування модульно—етапного принципу побудови навчального процесу при формуванні комплексних системних уявлень про предмет // Учитель національної школи: Тези доповідей наук.—практ. конф. — Тернопіль, 1991. — Ч.2.
  106. Шуст І.В. Застосування методу заповнення порівняльних матриць як засіб підвищення ефективності вивчення біологічних дисциплін // Там само.
  107. Шуст І.В., Черетянко Е.Д. Функциональная перестройка высших отделов центральной нервной системы детей в процессе их адаптации к школьному обучению // Реферат в отраслевом центре научной информации «Школа и педагогика» —1991.
  108. Шуст І.В., Черетянко О.Д., Галантюк С.І., Костиник І.М., Мороз М.М., Яковлев В.О. Порівняльна характеристика антропометричних і фізіометричних показників дітей, які почали навчання з 6—ти і 7—річного віку // Тези доповідей першої звітної наук. конф. викладачів і студентів географічного ф-ту ТПІ за 1990 рік. — Тернопіль, 1991.
  109. Шуст І.В., Багнюк К.О., Галантюк С.І., Черетянко О.Д. Вплив деяких фітопрепаратів на діяльність серцево—судинної системи ростучого організму // Тези доповідей регіональної конф. з науково—методичних аспектів фізіології. — Львів, 1992. — Ч.2.
  110. Шуст І.В., Цимбал Н.М. Усвідомлююча робота з гігієни та профілактики захворювань молочної залози в курсі "Материнство" на кафедрі здорового способу життя // Здоров'я через образование: Тез. докол. расширенного украинского совета кафедр медицинской подготовки. — Брянск—Киев, 1992.
  111. Шуст І.В., Цимбал Н.М. Гістофізіологія лактоцитів у молозивний і запускний період лактації // Матеріали звітної наук. конф. викладачів і студентів природничого ф-ту за 1991р. — Тернопіль, 1993.
  112. Шуст І.В., Шуст І.І., Ярошук Л.І., Демах І.М. Морфо—гістохімічна характеристика клітин печінки при різних її функціональних станах // Матеріали звітної наук. конф. викладачів і студентів природничого ф-ту за 1991р. — Тернопіль, 1993.
  113. Шуст І.В., Цимбал Н.М., Шуст І.І. Методика одержання відбитків молочної залози лабораторних тварин для вивчення кількості і складусоматичних клітин секрету // Тези доповідей першої звітної наук. конф. викладачів і студентів географічного ф-ту ТПІ за 1991р. — Тернопіль, 1993.
  114. Шуст І.В., Галантюк С.І., Яковлев В.О. Мікроструктура та гістохімія м'язів і мікроциркулярного русла деяких внутрішніх органів при експериментальній гіпокінезії // Вплив субекстремальних факторів на організм людини і тварин (збірник). — Тернопіль, 1994. — С.20—22.
  115. Шуст І.В., Цимбал Н.М., Волинець С. Субмікроскопічні зміни в молочній залозі при холодовому стресі // Матеріали звітної наук. конф. викладачів і студентів природничого ф-ту за 1992р. — Тернопіль, 1993. — С.46.

116. Шуст І.В., Галантюк С.І., Мороз М.М., Юрків Л.Б. Морфо—функціональні основи готовності дитячого організму до систематичного навчання в школі // Матеріали I Міжнародного конгресу з інтегративної антропології. — Тернопіль, 1995.
117. Цимбал Н.М., Шуст І.В., Царенко А.В., Калашнік С.О., Берегова О.Д., Храбра С.З. Електронномікроскопічні зміни в молочній залозі лактуючих самок при введенні екстракту женьшеня // Там само. — Т.2. — С.678—679.
118. Шуст І.В., Шуст З.І. Регенерація слизової оболонки шлунка при аплікації біологічно сумісного клею КЛ—3 на експериментально викликаний виразковий дефект // Там само. — Т.3. — С. 717 —720.
119. Шуст І.В. Гігієна навчальної праці учня // Актуальні проблеми валеологічної освіти в навчальних закладах України: Матеріали наук. конф. — Кіровоград, 1996.
120. Шуст І.В. Діагностика і профілактика невстигань студентів // Українсько—польський симпозиум: Збірник тез. — Тернопіль, 1997. — С.157.
121. Шуст І.В. Тренування у навчально—виховному процесі як засіб самоудосконалення студента // Там само. — С.158.
122. Шуст І.В., Федонюк Я.І. Тренування розумової працездатності студента // Актуальні питання навчально—виховного процесу у медичному вузі: Матеріали конференції. — Тернопіль: Укрмедкнига, 1998. — Ч.1. — С.101— 03.
123. Шуст І.В. Зміни епітеліально-стромальної взаємодії в молочній залозі під дією холодового шоку на організм самок у лактаційний період // Екологічний стрес і адаптація в біологічних системах: Матеріали I—ої Всеукр. наук. конф. — Тернопіль, 1998. — С.93—94.
124. Шуст І.В., Галантюк С.І., Живчик В.В. Ультраструктурні зміни нейтрофілів при отруєнні білодою поганкою // Там само. — С. 91 — 93.
125. Shust I.V. From basal clear cell to functional cells of mammary gland // 5th IUBMB Conference of the Biochemistry of Health and Diseases. Jerusalem, Israel. 18 — 19 Oct. — 1998. — № 0191.

Спогади

1. Шуст І.В. Три зустрічі з С.А.Сморщком // Актуальні питання морфології: Міжнар. конф., присвячена пам'яті академіка, лауреата держ. премії України Сморщка С.А. — Тернопіль, 1996. — Т.1. — С. 20-22.
2. Шуст І.В. Згадую свого найстарішого професора // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія: Літературознавство. — Тернопіль, 1999. — Вип. 1(4). — С.347-349.
3. Шуст І.В. Мій незабутній учитель/ С.З. Гжицький — вчений, організатор науки, педагог. За ред. В. Галяс. — Львів, 2000. — С. 149-152.
4. Шуст І.В. Згадка про великого вчителя — професора Вацлава Морачевського // Там само. — С. 246-249.

Багнюк Клавдія Олександрівна

Навчальні посібники

1. Багнюк К.О. Анатомія людини з основами біомеханіки ("Опорно-руховий апарат"). Навчальний посібник для студентів факультету фізвиховання заочної та денної форм навчання. — Тернопіль: ТДПУ, 1998. — 84 с.
2. Багнюк К.О. Мініатлас з анатомії людини ("Внутрішні органи", "Судинна система", "Нервова система", "Органи чуття"). — Тернопіль, 2000. — 12 с.

Методичні рекомендації

1. Багнюк К.О. Методичні рекомендації до лабораторних занять з анатомії людини з основами біомеханіки ("Опорно-руховий апарат"). — Тернопіль: ТДПУ, 1997. — 44 с.
2. Багнюк К.О. Методичні рекомендації до лабораторних занять з анатомії людини ("Внутрішні органи", "Судинна система", "Нервова система", "Органи чуття"). — Тернопіль: ТДПУ, 2000. — 78 с.

Статті

1. Багнюк К.А. Внутриорганоное снабжение дорзальной короткой мускулатуры первых двух шейных суставов лошади // Сб. научн. труд. Львовского зооветеринарного института. — 1953. — Т.6.
2. Багнюк К.А. Артерии дорзальной короткой мускулатуры затылка крупного рогатого скота // Сб. научн. труд. Львовского зооветеринарного института. — 1956. — Т.8.
3. Багнюк К.А., Пархоменко О.К., Ковалева В.А., Кравченко В.Д., Горностаева А.С. К вопросу о развитии костяка у свиней при двойном покрытии // Сб. научн. труд. Львовского зооветеринарного института. — 1957. — Т.9.
4. Багнюк К.А. Артериальная васкуляризация некоторых мышц затылка собаки // Сб. научн. труд. Львовского зооветеринарного института. — Там же.
5. Багнюк К.О. Артеріальна васкуляризація потиличної ділянки у свиней // Зб. наук. праць Львівського зооветеринарного інституту. — 1958. — Т.10.
6. Багнюк К.О. Кровопостачання потилично-остистої зв'язки коней і великої рогатої худоби // Зб. наук. праць Львівського зооветеринарного інституту. — Там же.
7. Багнюк К.О. Деякі закономірності кровопостачання м'язів // Зб. наук. праць Львівського зооветеринарного інституту. — 1959. — Т.11.
8. Багнюк К.А. Гистохимическое изучение щелочной фосфатазы при введении некоторых ингибиторов щитовидной железы в условия эксперимента // Вопр. клинической и экспериментальной медицины. Труды Тернопольского мединститута. — 1960. — Т.1.
9. Багнюк К.О., Лукацкий Р.О., Білик О.Д. Інтерорецептивні впливи з плеври на функціональний стан кори головного мозку у собак // Наукові записки Кременецького педінституту. — Тернопіль, 1962. — Т.VII.
10. Багнюк К.А. Влияние урана на щелочную фосфатазу некоторых органов крыс // Фармакология и токсикология. — 1964. — № 3. — Т. 27.
11. Багнюк К.А., Люлька А.Н. Функция коры надпочечников у белых крыс при длительной гипертиреозидизации // Проблемы эндокринологии и гормонотерапии. — 1965. — № 4.
12. Багнюк К.А., Жеребцов Н.А. Морфология экстраорганных нервов сердца кролика и белой крысы // Вопросы биологии, кормления и племенного дела в животноводстве: Труды Ульяновского СХИ. — Ульяновск, 1971.-Т. XVI.- Вып.2.
13. Багнюк К.А. Микроморфология экстраорганных нервов сердца у некоторых млекопитающих // Ученые записки Казанского ветинститута. — Казань, 1971. — Т.III.
14. Багнюк К.А., Шиманская О.А.. Гистохимические изменения миокарда белых крыс после односторонней ваготомии // Вопросы морфологии нервной системы животных: Сб. Ульяновского СХИ. — Ульяновск, 1976.
15. Багнюк К.А., Жеребцов Н.А. Об участии блуждающего нерва в иннервации сердца белой крысы // Там же. — Ульяновск, 1976.

16. Шуст І.В., Черетянко О.Д., Багнюк К.О. Ведення позакласної роботи з анатомії і фізіології людини // Підготовка студентів до виховної роботи в школі. — Київ: Вища школа, 1979.
17. Багнюк К.А. Возрастные особенности гистохимии кишечника цыплят в связи с рационом // Вопросы морфологии домашних животных. — Ульяновск, 1979.
18. Багнюк К.А., Яковлев В.Е., Зеленский В.С. Сосудисто-миокардинальные изменения при недостаточности парасимпатических влияний на сердце // Центральная регуляция кровообращения. — Киев: Наукова думка, 1981.
19. Шуст І.В., Черетянко О.Д., Багнюк К.О. Підготовка студентів до формування наукового світогляду учнів на уроках анатомії, фізіології і гігієни людини // Підготовка студентів до виховної роботи в процесі навчання. — Київ: Вища школа, 1982. — С. 90-96.
20. Черетянко О.Д., Шуст І.В., Багнюк К.О., Шиян С.Ю. Хранение и переработка информации в КП школьников с нарушенным и нормальным зрением // Педагогическая психология, возрастная физиология, школьная гигиена, дефектология: Деп. — 1986. — Вып. 1.
21. Грушко С.И., Черетянко Е.Д., Шуст И.В., Багнюк К.А., Зеленский В.С. Экспериментальное изучение ростостимулирующего влияния на растущий животный организм некоторых растительных веществ // Возрастная и экологическая морфология животных в условиях интенсивного животноводства: Сб. научных трудов. — Ульяновск, 1987.
22. Черетянко Е.Д., Шуст И.В., Багнюк К.А. и др. Психофизиологические особенности первокурсников и их успеваемость // Психофизиология человека в условиях перестройки. — Уфа, 1988. — С.2.
23. Черетянко Е.Д., Рытикова Л.С., Багнюк К.А., Костиник И.М. Функциональная перестройка высших отделов центральной нервной системы детей в процессе их адаптации к школьному обучению // Деп. в ОЦНИ «Школа и педагогика», 1990. — № 280-90. — 15 с.
24. Багнюк К.А., Галантюк С.И., Шуст И.В., Авраменко В.Г., Иваськив Б.К. Анатомо-функциональная характеристика стопы у спортсменов разных специальностей // Новости спортивной и медицинской антропологии. — Москва, 1991.
25. Багнюк К.А., Шуст И.В., Галантюк С.И., Черетянко Е.Д. Влияние различных двигательных режимов на формирование опорно-рессорных свойств стопы у детей младшего школьного возраста // Там же. — Москва, 1991.
26. Грицюк Т.В., Багнюк К.О., Галантюк С.І. Морфогістохімічні зміни в серцевому і скелетному м'язі та рухових нейронах спинного мозку білих шурів раннього онтогенезу під впливом одноразових гранично можливих м'язових навантажень // Наукові записки ТДПУ. Серія: Біологія. — 1997. — №1. — С.48-50.
27. Багнюк К.О. Профілактика плоскостопості та формування опорно-ресорних властивостей стопи у дітей молодшого шкільного віку у зв'язку з різними умовами рухового режиму // Оптимізація процесу фізичного виховання в системі освіти. — Київ-Тернопіль, 1997. — С.115-117.
28. Грицюк Т.В., Багнюк К.О. Динаміка функціонального стану нервової і серцево-судинної систем в старшокласників протягом навчального дня у зв'язку з наявністю уроків фізкультури з різними руховими навантаженнями // Фізіологічний журнал. — 1998. — Т. 44, № 3. — С.265.
29. Багнюк К.О., Грицюк Т.В., Галантюк С.І. Компенсаторно-адаптивні реакції серцевого і скелетного м'яза нестатевозрілих шурів при посиленій м'язовій діяльності і застосуванні деяких фітопрепаратів // Наукові записки ТДПУ. Серія: Біологія. — 1999. — № 1(4). — С. 72-75.
30. Багнюк К.О. Динаміка функціонального стану нервової системи у студентів I курсу факультету фізвиховання в період адаптації їх до навчального процесу в вузі // Наукові записки ТДПУ. Серія: Біологія. — 1999. — № 2(5). — С. 70-73.

Тези

1. Багнюк К.А. Артерии дорзальной короткой мускулатуры затылка домашних животных // Тезисы II Укр. конф. морфологов. — Харьков, 1956.

2. Багнюк К.А., Тюрина И.П. Гистохимическая характеристика щитовидной железы при экспериментальном гипер- и гипотиреозе // Тезисы докл. V науч. конф. Тернопольского мединститута, 1962.
3. Багнюк К.О., Лукацкий Р.О. До питання про роль симпатичної іннервації в регуляції моторно-евакуаторної діяльності шлунка // Тези доповідей звітно-наукової конф. кафедр інституту за 1962. — Кременець, 1963.
4. Багнюк К.А., Тюрина И.П. Гистохимическая характеристика щитовидной железы при различных ее функциональных состояниях // Кортико-висцеральные взаимоотношения и гормональная регуляция: Доклады конф. — Харьков, 1963.
5. Багнюк К.А. Гистохимические изменения печени под влиянием гормональных препаратов надпочечников и адренкортикотропного гормона // Физиология и патология пищеварения: Материалы науч. республ. конф. — Тернополь, 1964.
6. Багнюк К.А., Тюрина И.П. Некоторые гистохимические и патогистологические исследования щитовидной железы и печени при экспериментальном гипертиреозе // Физиология и патология эндокринной системы: Тезисы докладов. — Харьков, 1964.
7. Багнюк К.А. Некоторые гистохимические показатели печени при экспериментальной эпинефрэктомии и последующей заместительной терапии // Тезисы докладов науч. конф. посвящ. вопросам аллергии и реактивности органов при эндокринных расстройствах и других патологических процессах. — Киев, 1964.
8. Багнюк К.А. Влияние эндокринных нарушений надпочечников на структуру и некоторые гистохимические показатели печени // Тезисы докладов конф. по заболеванию эндокринных органов. — Ивано-Франковск, 1964.
9. Багнюк К.А. Локализация щелочной фосфатазы и поджелудочной железам при различных их функциональных состояниях // Материалы VII науч. конф. Тернопольского мединститута. — Тернополь, 1965.
10. Багнюк К.А., Люлька А.Н. Состояние коры надпочечников белых крыс при введении им кортизона и адренкортикотропного гормона // Там же. — Тернополь, 1965.
11. Багнюк К.О., Тюрина И.П. Вплив тридоксину на активність лужної фосфатази печінки при токсичному її пошкодженні // I Український біохімічний з'їзд: Тези доповідей. — Чернівці, 1965.
12. Багнюк К.А., Тюрина И.П., Закржевский В.В. Морфологическая характеристика щитовидной железы жителей Тернопольской области // Физиология и патология эндокринной системы: Материалы 1-го съезда эндокринологов в УССР. — Харьков, 1965.
13. Багнюк К.А. Влияние некоторых гормональных препаратов на течение регенерационных процессов в печени // Там же. — Харьков, 1965.
14. Багнюк К.А. Течение экспериментального гепатита при нарушении функции надпочечников и щитовидной железы // Материалы VIII научной сессии, посвященной проблеме эндемического гепатита (этиология, эпидемиология, клиника, патогенез, диагностика, лечение и профилактика). — Москва, 1965.
15. Багнюк К.А. Влияние некоторых гормональных препаратов на течение посттравматической регенерации печени // Материалы VIII науч. конф. Тернопольского мединститута. — Тернополь, 1966.
16. Багнюк К.О., Локай П.И. Зміни деяких гістохімічних показників печінки при експериментальному отруєнні білою поганкою // I конференція Українського фармакологічного товариства: Тези доповідей. — Тернопіль, 1966.
17. Багнюк К.О. Кровеносні судини печінки при експериментальній патології // Тези доповідей конф. по проблемі патології серцево-судинної системи, присвяченої XXIII з'їзду КППРС і 50-річчю Радянської влади. — Івано-Франківськ, 1966.
18. Багнюк К.А. Сравнительная возрастная гистохимическая характеристика печени // Восьмая науч. конф. по возрастной морфологии и биохимии. — Москва, 1967.
19. Багнюк К.А. Сравнительное гистохимическое изучение влияния разных доз препаратов надпочечников на течение экспериментального токсического гепатита // Основные проблемы

- передового опыта медицинских учреждений Тернопольской области (материалы конференции). — Киев, 1967.
20. Багнюк К.А. Влияние эпинефрэктомии и последующей заместительной терапии на регенерационные процессы в печени // Тезисы докладов IX юбилейной науч. конф., посвящ. десятилетию Тернопольского института. — Тернополь, 1967.
  21. Багнюк К.А. К морфологии иннервации сердца кролика // Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных: Труды Ульяновского СХИ. — Ульяновск, 1971. — Т. II. — Вып. 2.
  22. Багнюк К.А., Жеребцов Н.А. Микроморфология экстраорганных нервов сердца кролика // Биологические и зоотехнические основы повышения продуктивности сельскохозяйственных животных // Труды Ульяновского СХИ. — Ульяновск, 1972. — Т. XVII. — Вып. 5.
  23. Багнюк К.А., Шиманская О.А., Яковенко О.И. Возрастные особенности локализации щелочной и кислой фосфатаз в органах пищеварения кур // Общие закономерности морфогенеза и регенерации: Тезисы VI Укр. республ. науч. конф. анатомов, гистологов, эмбриологов и топографоанатомов. — Тернополь, 1975.
  24. Багнюк К.А., Шиманская О.А. Влияние лизина на гисто-химические изменения органов желудочно-кишечного тракта цыплят // Химия в сельском хозяйстве: Материалы III конгресса с международным участием — АГРИХЕМ-75. — Братислава, 1975.
  25. Bagnyuk K.A., Shimanskaya O.A., Yakovenko O.I. Influence of lysine upon histochemical changes of chick digestive organs Proceedings // Third Congress "Chemistry in Agriculture". — Bratislava, 1975.
  26. Багнюк К.А., Зеленский В.С., Мартынова А.А. К вопросу о динамике некоторых вегетативных функций и умственной работоспособности учащихся IV-X классов // Физиологические и психологические категории готовности к обучению в школе: Материалы симпозиума. — Москва, 1977.
  27. Багнюк К.А., Шиманская О.А., Яковенко О.И. Возрастная гистохимическая характеристика железистого и мышечного желудка кур // VII Всесоюзная орнитологическая конференция: Тезисы докладов. — Киев: Наукова думка, 1977. — Ч. I.
  28. Шуст И.В., Черетяно Е.Д., Багнюк К.А. Подготовка студентов к проведению факультативных занятий по физиологии человека и животных // Роль факультативных занятий в определении содержания и методов обучения в школе будущего: Тезисы докладов Всес. конф. — Москва, 1978.
  29. Багнюк К.А., Шуст И.В., Черетяно Е.Д. Пути совершенствования знаний учителей биологии по проведению лабораторных занятий в курсе анатомии, физиологии и гигиены // Совершенствование профессиональных знаний педагогических кадров: Тезисы докладов Всес. конф. — Ленинград, 1978. — Ч. I.
  30. Костиник И.М., Галантук С.И., Яковлев В.Е., Багнюк К.А., Губернаторов Н.А. Гистохимические изменения в желудке и тонкой кишке белых крыс при действии воды, обработанной постоянным магнитным полем // Тезисы доповідей конф. — Вінниця, 1980.
  31. Шуст И.В., Галантук С.И., Шуст З.И., Костиник И.М., Яковлев В.Е., Багнюк К.А. Морфологические изменения органов пищеварения белых крыс в экстремальных условиях // Тезисы Всес. съезда. — Минск, 1981.
  32. Шуст И.В., Багнюк К.А., Черетяно Е.Д., Зеленский В.С. Влияние двигательного режима на умственную работоспособность и сердечно-сосудистую систему учащихся младших классов // Физиологическое нормирование труда: Тезисы докладов Всес. симпозиума. — Донецк, 1981.
  33. Шуст И.В., Багнюк К.А., Черетяно Е.Д., Зеленский В.С. Умственная работоспособность школьников и студентов в связи с двигательной активностью // Физиологические механизмы физической и умственной работоспособности при спортивной и трудовой деятельности: Тезисы Республ. конф. — Львов, 1981.
  34. Шуст И.В., Мартынова А.А., Галантук С.И., Яковлев В.Е., Авраменко В.Г. Морфо-гистохимические изменения скелетных и сердечной мышц растущих белых крыс при воздействии динамических физических нагрузок // Материалы третьей Всес. конф. по спортивной морфологии. — Тернополь, 1981.

35. Зеленский В.С., Багнюк К.А., Черетянко Е.Д. Динамика физической работоспособности учеников в пубертатный период // Физиологические механизмы физической и умственной работоспособности при спортивной и трудовой деятельности: Тезисы Республ. конф. — Львов, 1981.
36. Багнюк К.А., Шиян Б.М., Блохин И.П. Междисциплинарные связи курса анатомии человека и биомеханики при обучении студентов факультета физвоспитания // Проблемы биомеханики спорта: Тезисы докладов Всес. науч. конф. — Каменец-Подольский, 1981.
37. Багнюк К.А., Галантюк С.И., Мороз М.М. и др. Влияние мышечных нагрузок на морфофункциональное состояние органов пищеварения белых крыс // Материалы III Всес. науч. конф. по спортивной морфологии. — Тернополь, 1981.
38. Шуст И.В., Галантюк С.И., Багнюк К.А., Костиник И.М., Мороз М.М. Гистофизиологические особенности печени представителей различных классов позвоночных // Вопросы эволюционной физиологии: Тезисы сообщений Восьмого совещания по эволюционной физиологии. — Ленинград: Наука, 1982.
39. Шуст И.В., Черетянко О.Д., Багнюк К.О., Сирман Г.В. Особливості утримання і переробки інформації в короткотривалій пам'яті дітей з інертними нервовими процесами // XI з'їзд Українського фізіологічного товариства: Тези доповідей. — Київ: Наукова думка, 1982. — С.459-460.
40. Багнюк К.А., Галантюк С.И., Яковлев В.Е., Костиник И.М., Мороз М.М. Структурно-функциональные изменения нервно-мышечного аппарата и сердечной мышцы растущих белых крыс в процессе адаптации к мышечным нагрузкам // XIV съезд Всесоюзного физиологического общества им. И.П.Павлова: Рефераты лекций, тезисы докладов и сообщений. — Ленинград: Наука, 1983.
41. Шуст И.В., Багнюк К.А., Галантюк С.И., Черетянко Е.Д. Морфогистохимические особенности нервно-мышечного аппарата растущих белых крыс // Проблемы общей и возрастной физиологии в педагогических вузах страны: Тезисы Всес. конф. — Севастополь, 1983. — Т. II.
42. Шуст И.В., Багнюк К.А., Галантюк С.И., Черетянко Е.Д. Морфогистохимические особенности нервно-мышечного аппарата растущих белых крыс // Там же. — Севастополь, 1983. — Т. II.
43. Багнюк К.А., Шуст И.В., Галантюк С.И., Гришюк Т.В. Влияние мышечных нагрузок на морфо-функциональное состояние нервно-мышечного аппарата при стимулировании роста животных // Труды Ульяновского СХИ. — Ульяновск, 1983. — С.55.
44. Багнюк К.А., Шуст И.В., Галантюк С.И. Влияние элсутерококка на морфо-функциональное состояние нервно-мышечного аппарата и сердечной мышцы растущих белых крыс в процессе адаптации к мышечным нагрузкам // Физиологические механизмы адаптации к мышечной деятельности: Тезисы докладов XVII Всес. науч. конф. — Ленинград, 1984. — С.12-13.
45. Багнюк К.А., Шуст И.В., Галантюк С.И., Грушко С.И., Мороз М.М. Морфогистохимические изменения нейроцитов спинного мозга растущих белых крыс под влиянием физических нагрузок // Вопросы морфологии нервной системы», посвящ. 150-летию со дня рождения В.А. Беца: Тезисы Республ. науч. конф. — Киев, 1984.
46. Шуст И.В., Багнюк К.А., Галантюк С.И. Морфо-функциональные изменения в сердечно-сосудистой системе растущих белых крыс под влиянием физических нагрузок // Структура и биомеханика скелетно-мышечной и сердечно-сосудистой систем позвоночных: Тезисы Укр. республ. конф. посвящ. 100-летию со дня рожд. И.И. Шмальгаузена. — Киев, 1984.
47. Черетянко Е.Д., Шуст И.В., Багнюк К.А. Типологические особенности высшей нервной деятельности и прогнозирование адаптационной способности подростков к учебным нагрузкам // Прогнозирование в прикладной физиологии // Тезисы докладов 2 Всес. симпозиума. — Фрунзе, 1984. — Т. I. — С.208-209.
48. Багнюк К.А., Шуст И.В., Яковлев В.Е., Черетянко Е.Д. Особенности сводчатости стопы у детей 6-7-летнего возраста // Функциональная морфология: Тезисы докладов Всес. конф. — Новосибирск, 1984. — С. 77.

49. Багнюк К.А., Шуст И.В., Яковлев В.Е., Буймер О.Н. Формирование сводчатости стопы у детей 6-7-летнего возраста в связи с двигательным режимом // Физиология развития человека: Материалы III Всес. конф. — Москва, 1985.
50. Черетянко Е.Д., Багнюк К.А., Костиник И.М. Продуктивность кратковременной памяти детей дошкольного возраста как критерий их готовности к систематическому обучению в школе // Улучшение качества подготовки детей к обучению в школе — важнейшая задача дошкольных учреждений: Тезисы докладов Всес. науч. — практ. конф. — Москва, 1984. — С.7-9.
51. Багнюк К.А., Шуст И.В., Галантюк С.И., Мороз М.М., Гришук Т.В. Морфо-функциональные изменения в миокарде растущих белых крыс в процессе адаптации к физическим нагрузкам при применении некоторых тонизирующих веществ // Актуальные вопросы морфологии. Тезисы докладов II съезда АГЭ и топографоанатомов УССР. — Полтава, 1985. — С.17-18.
52. Багнюк К.А., Шуст И.В., Черетянко Е.Д., Саган В.П. Умственная работоспособность и утомление студентов в зависимости от условий учебного процесса // Физиологические проблемы утомления и восстановления: Тезисы докладов Всес. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения ак. АН УССР Г.В. Фольберта. — Киев — Черкассы, 1985. — Ч.1. — С. 34-36.
53. Грушко С.И., Пугач М.М., Зеленский В.С., Грушко С.И., Галантюк С.И., Барна Н.Н., Багнюк К.А. Влияние утомления при больших физических нагрузках на всасывание азотистых веществ в тонком кишечнике и их содержание в крови // Там же. — Киев — Черкассы, 1985. — Ч.1. — С.115-116.
54. Багнюк К.А., Яковлев В.Е., Грушко С.И., Мороз М.М. Морфофункциональные изменения в сердечной и скелетной мышцах растущих белых крыс при действии физических нагрузок и применении адаптогенов // Вплив учбового навантаження на функціональний стан центральної нервової системи учнів підліткового віку: Тези доповідей XII з'їзду Українського фізіологічного товариства ім. І.П.Павлова. — Львів, 1986.
55. Шуст И.В., Багнюк К.А., Галантюк С.И. и др. Подвижность нервных процессов и продуктивность кратковременной памяти детей школьного возраста // Тезисы научных сообщений XV съезда Всес. физиологического общества им. И.П. Павлова. — Кишинев, 1987.
56. Багнюк К.А., Шуст И.В., Галантюк С.И., Грушко С.И., Черетянко Е.Д. Влияние уроков физкультуры и музритмики на умственную работоспособность и функциональное состояние сердечно-сосудистой системы детей 7-летнего возраста // Тезисы III Всес. конф. по физическому воспитанию и школьной гигиене. — Москва, 1987. — С. 93.
57. Багнюк К.А., Иваськив Б.К., Зеленский В.С., Авраменко В.Г. Профессиональная направленность преподавания анатомии и физиологии человека как один из факторов активизации самостоятельной работы студентов // Актуальные вопросы преподавания химии и биологии в вузах в свете требования перестройки высшей школы: Тезисы конференции. — Ош, 1988.
58. Багнюк К.А. Использование методических приемов для повышения качества знаний студентов факультета физвоспитания по анатомии человека // Дидактические проблемы подготовки учительских кадров: Тезисы науч. — практ. конф. — Тернополь, 1988.
59. Черетянко Е.Д., Шуст И.В., Багнюк К.А., Костиник И.М. Использование комплекса двигательных экспресс-методик для определения типологических особенностей нервной системы детей младшего школьного возраста // Материалы Всес. конф., посвящ. 80-летию со дня рождения член-корреспондента АН и АПН СССР Л.Г.Воронина. — Москва, 1988. — Ч.П.
60. Багнюк К.А., Галантюк С.И., Авраменко В.Г., Гришук Т.В. Влияние однократной физической нагрузки на ультраструктуру кардиомиоцитов неполовозрелых крыс // Применение электронной микроскопии в медицине: Тезисы докладов обл. конф. — Ивано-Франковск, 1989.
61. Авраменко В.Г., Багнюк К.А., Галантюк С.И. и др. Ультраструктурные изменения в центральной нервной системе животных при реабилитационном плавании после 30-суточной гипоккинезии // Там же.
62. Шуст И.В., Галантюк С.И., Багнюк К.А., Черетянко Е.Д., Яковлев В.Е. Некоторые методические и практические вопросы геогигиены в подготовке учителя биологии //

- Совершенствование природоохранного самообразования и воспитания ученической и студенческой молодежи в свете требований общеобразовательной и профессиональной школы: Тезисы докладов Республ. научного семинара. — Мелитополь, 1988.
63. Шуст И.В., Багнюк К.А., Галантюк С.И., Яковлев В.Е. Микроструктурные преобразования в пищеварительных железах животных при действии тепловых и физических нагрузок // Актуальные вопросы морфологии: Тезисы докладов III съезда АГЭ и топографоанатомов УССР. — Черновцы, 1990.
64. Черетянко О.Д., Галантюк С.И., Багнюк К.О., Костиник И.М. Порівняльна характеристика функціональних особливостей центральної нервової системи першокласників 6- і 7-річного віку в зв'язку з їх «шкільною зрілістю» // Розвиток фізіології в УРСР за 1986-1990 рр.: Збірник матеріалів XIII з'їзду Укр. фізіол. тов. ім. І.П.Павлова. — Київ, 1990.
65. Багнюк К.О. Професійне спрямування студентів факультету фізичного виховання під час самостійного вивчення анатомії людини // Зміст, форми і методи самостійної роботи студентів: Тези обл. наук. — практ. конф. викладачів. — Тернопіль, 1990.
66. Багнюк К.О., Іваськів Б.К., Авраменко В.Г., Зеленський В.С. Місце екологічної освіти при викладанні гігієни шкільної та фізичних вправ на факультеті фізичного виховання // Проблеми охорони природи і відтворення природно-ресурсного потенціалу: Тези доповідей регіональної наук. — практ. конф. — Тернопіль, 1990. — Ч.1.
67. Гуняді Б.К., Іваськів С.М., Багнюк К.О., Авраменко В.Г. Розвиток студентської наукової роботи на факультеті фізичного виховання з медико-біологічних проблем фізичної культури // Розвиток педагогічної освіти і науки в Західних областях України: Тези доповідей наук. — практ. конф. — Тернопіль, 1990. — Ч.1.
68. Черетянко Е.Д., Шуст И.В., Багнюк К.А. Психофизиологические особенности и профессиональная успеваемость учащихся профтехучилища технического направления // Индивидуальные и психофизиологические особенности человека и профессиональная деятельность: Материалы конференции. — Черкассы, 1991.
69. Галантюк С.И., Шуст И.В., Багнюк К.О. Методологічні аспекти підготовки студентів до екологічного виховання учнів засобами біології при викладанні розділу «Людина і її здоров'я» // Республ. конф. присвячена пам'яті чл. — кор. АН УРСР А.В. Маноріка. — Київ, 1991.
70. Грицюк Т.В., Багнюк К.А., Галантюк С.И., Яковлев В.Е., Авраменко В.Г. Компенсаторно-приспособительные реакции миокарда и печени неполовозрелых крыс к физическим нагрузкам // Тезисы докладов XI съезда АГЭ. — Смоленск, 1992.
71. Багнюк К.А., Іваськів Б.К., Авраменко В.Г., Зеленский В.С. Значение предметов медико-биологического цикла при подготовке студентов факультета физической культуры для формирования здорового организма // «Здоровье — через образование». — Бердянск, 1992.
72. Багнюк К.А., Іваськів Б.К., Авраменко В.Г., Зеленский В.С. Повышение роли предметов медико-биологического цикла в подготовке учителя физической культуры // Актуальные проблемы обучения в педагогическом вузе: Материалы науч. — практ. конф. — Измаил, 1993.
73. Багнюк К.О., Галантюк С.И., Шуст И.В., Черетянко О.Д. Вплив деяких фітопрепаратів на діяльність серцево-судинної системи ростучого організму // Науково-методичні аспекти фізіології: Тези конференції. — Львів, 1993. — Ч. I.
74. Черетянко О.Д., Галантюк С.И., Багнюк К.О. і ін. Морфо-функціональні аспекти адаптації дітей 6-і 7-річного віку до навчання в школі // Там само. — Ч.П.
75. Іваськів Б.К., Багнюк К.О., Авраменко В.Г., Лиморенко Ю.П. Енергетичний потенціал і управління розвитку спеціальної витривалості у спортсменів високого класу // Матеріали звітної наук. конф. викладачів і студентів природничого ф-ту за 1991 рік. — Тернопіль, 1993.
76. Багнюк К.О., Черетянко О.Д. Вплив уроків музритміки на функціональний стан нервової та серцево-судинної систем дітей 7-річного віку // Матеріали звітної наукової конференції викладачів і студентів природничого ф-ту за 1992 рік. — Тернопіль, 1993.
77. Багнюк К.О. До питання поліпшення прикладного значення анатомії людини на факультеті фізичної культури // Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури та спорту в Україні: Матеріали I республ. конф. — Луцьк, 1994.

78. Іваськів Б.К., Багнюк К.О., Зеленський В.С. Значення предметів медико-біологічного циклу при підготовці студентів факультету фізичної культури для формування здорового організму // Там само. — Луцьк, 1994.
79. Багнюк К.О., Судзісовський Ф.В., Грицюк Т.В. Динаміка біометричних показників фізичного розвитку нестатевозрілих шурів в процесі адаптації до фізичних навантажень при застосуванні деяких фітопрепаратів // Адаптаційні можливості дітей і молоді: Матеріали міжнар. конф., присвяченої 50-річчю факультету фізвиховання. — Одеса, 1996.
80. Грицюк Т.В., Багнюк К.О., Іваськів Б.К. Вплив фізичних навантажень на біометричну витривалість нестатевозрілих шурів в умовах застосування деяких фітопрепаратів та їх після дії // Актуальні питання морфології: Міжнародна конференція, присвячена пам'яті академіка, лауреата премії України проф. Сморишка С.А. — Тернопіль, 1996. — Т.І. — С.13.
81. Багнюк К.О., Іваськів Б.К., Грицюк Т.В., Скалій О.В. Про можливість застосування в агосимпатичного індексу для визначення функціонального стану спортсмена // Сучасні проблеми розвитку, теорії та методики спортивних та рухливих ігор: Тези Всеукр. науково-методичної конф., присвяченої 50-річчю ЛДДФК. — Львів, 1996.

Статті

1. Сморшок Е.С. Влияние крезацина на репаративные процессы в коре надпочечников в условиях реадaptации после тяжелой степени общей дегидратации // Вісник наукових досліджень. — Тернопіль, 1995. — С. 34.
2. Галантюк С.І., Волошин О.С. Вплив антиоксиданту трекризану на ультраструктуру гемокапілярів кори надниркових залоз при загальній дегідратації організму // Наукові записки ТДПУ. Серія: Біологія. - 1999. — № 4. - С. 37-38.

Тези

1. Сморшок О.С., Галантюк С.І. Морфологія кори наднирників при загальній дегідратації середнього ступеня // Тези 1-го національного конгресу анатомів, гістологів та ембріологів України. — Івано-Франківськ, 1994. — С. 38.
2. Сморшок О.С. Ультраструктура гемокапілярів кори надниркових залоз при загальній дегідратації організму // Тези наукової конференції анатомів, гістологів та ембріологів України, присвяченої 100-річчю від дня народження проф. О.П. Любомудрова. — Львів, 1995. — С. 109.
3. Сморшок О.С. Зміни кори надниркових залоз в умовах загального зневоднення організму // Морфологічні дослідження в медицині: Тези Міжнар. наукового з'їзду. — Тернопіль, 1995. — С. 35.
4. Сморшок О.С. Вплив загального зневоднення на структуру кори надниркових залоз // Досягнення і перспективи клінічної та експериментальної медицини: Тези доп. наук. конф. — Тернопіль, 1995. — С. 39.
5. Сморшок О.С. Морфо-функціональна характеристика кори надниркових залоз при загальній дегідратації організму // Там само. — С.54-55.
6. Сморшок О.С. Структура кори наднирників при важкому ступені загальної дегідратації організму // Тези. — Дніпропетровськ, 1995. — С. 36-37.
7. Fedonjuk Ja., Halantjuk S., Baran L., Dovhanj O., Smorschchok O., Buryj V.V., Fedonjuk L. Morfogenezo de skeletostoj sub influo de organismoce animaloj adaptitaj al dehidrado // 10 Internacinal Medicina Esperanto-Konferenco/ Sciencaj Resumoj. — Ternopil, Ukraino, 1995. — S. 72-73.
8. Федонюк Я.І., Баран Л.М., Завальнюк А.Х., Ремінецький Б.Я., Микула Н.Х., Волошин В.Д., Кравців С.І., Сухінський К.І., Штабровський І.З., Гомон В.О., Сморшок О.С., Федонюк Л.Я., Пришляк А.М. Морфофункціональний стан кісток скелету тварин при зневодненні організму у віковому аспекті // Морфо-функціональний статус млекопитающих и птиц. — Симферополь, 1995. — С.36-37.
9. Fedonjuk Y.I., Smorshchok O.S., Flekey P.P., Buriy V.V., Levandovska N.M., Sukhinsky V.K., Tupol N.D. Effect of Systemic Dehydration and Vegetative Status on Some Internal Organs // XII th International Symposium on Morphological Sciences: Abstracts. — Thessaloniki, Greece, 1995. — P.186-187.
10. Smorshchok O.S., Fedonjuk Y.I., Flekey P.P., Shovdra N.V. Disturbance of Vascular-Tissue Relation in the Adrenal Cortex in Systemic Dehydration // Ist International Congress of Integretive Anthropology/ Scientific Materials. — Ternopil, 1995. — P.304-305.
11. Сморшок О.С. Відновні процеси в корі наднирників в умовах реадaptації після важкого ступеня загального зневоднення організму // Тези 1-го міжнародного конгресу з інтегративної антропології. — Тернопіль, 1995. — С.305-306.
12. Сморшок О.С., Федонюк Я.І., Флекей П.П., Шовдра Н.В., Федонюк Л.Я. Порушення судинно-тканинних взаємовідносин у корі надниркових залоз в умовах загальної дегідратації організму // Там само. — Тернопіль, 1995. — С.306-307.
13. Федонюк Я.І., Ремінецький Б.Я., Сморшок О.С. та інш. Вплив обезводнення організму на будову кісток скелету та деяких залоз внутрішньої секреції // Здобутки клінічної та експериментальної медицини: Тези наук. конф. — Тернопіль, 1996. — Ч.2. — С.383-388.

14. Сморшок О.С., Федонюк Я.І., Боднар Я.Я. Морфофункціональні зміни у корі наднирників та щитовидної залози при ексікозі організму // Там само. — Тернопіль, 1996. — Ч.2. — С.366-372.
15. Сморшок О.С., Волошин В.Д., Левандовська Н.М. Закономірності морфогенезу деяких внутрішніх органів при ексікозі, адаптації до нього та в залежності від вегетативного статусу організму // Здобутки клінічної та експериментальної медицини: Тези наук. конф. — Тернопіль: Медична академія. — 1997. — В.2. — Ч.2. — С.578-582.
16. Киричок А.Н., Федонюк Я.И., Волошин Е.С. Возрастные особенности структурной реакции костной ткани крыс с нормотоническим типом вегетативной нервной системы на общую дегидратацию организма // Тезисы Всероссийской науч. — практ. конф. хирургов. — Пятигорск, 1999. — С.247-248.
17. Волошин О.С. Структурна характеристика кори надниркових залоз в умовах реадптації після важкого ступеня загальної дегідратації // Тези 3-го Міжнар. медичного конгресу студентів і молодих учених. — Тернопіль, 1999. — С.283.
18. Voloshin O., Klimchuk O. The influence of trecrezan, the organic combination of silicon, on the morphological of guincapig with the highest degree of general dehydretion // 18th Congress of the Polish Anatomical and 34th Symposium of the Polish Society of Histochemistry and Citochemistry. — Lodz, 1999.

Галантюк Станіслав Іванович

Методичні рекомендації

1. Черетянюк О.Д., Савицька М.Д., Грушко С.Й., Галантюк С.І. Методичні вказівки до лабораторних занять з фізіології людини і тварин "Фізіологія вегетативних процесів". — Тернопіль, 1988. — 54 с.
2. Черетянюк О. Д., Савицька М.Д., Грушко С.Й., Галантюк С.І. Методичні вказівки до лабораторних занять з фізіології людини і тварин "Фізіологія збудливих утворів, м'язової і нервової системи". — Тернопіль, 1988. — 32 с.
3. Черетянюк О.Д., Савицька М.Д., Грушко С.Й., Галантюк С.І. Методичні вказівки до лабораторних занять з фізіології людини і тварин "Фізіологія вищої нервової діяльності. Аналізатори". — Тернопіль, 1988.
4. Черетянюк О.Д., Шуст І.В., Галантюк С.І. Методичні рекомендації до проведення лабораторних робіт з розділу "Людина і її здоров'я" згідно програм для шкіл з поглибленим вивченням біології та спеціалізованих шкіл хіміко-біологічного та біологічного профілів. — Київ, 1989.
5. Страшнюк Н.М., Феник С.Й., Галантюк С.І., Грубінко В.В. Методичні рекомендації до проведення лабораторно-практичних занять та виконання самостійних завдань з вікової фізіології та шкільної гігієни /Для студентів денної та заочної форм навчання. — Тернопіль, 1999. — 48 с.
6. Галантюк С.І., Висоцька О.П., Похила Л.С., Яцук Г.Ф. Методи перевірки знань учнів з курсу "Біологія людини". 8 клас. — Тернопіль, 1999.
7. Галантюк С.І., Феник С.Й., Страшнюк Н.М., Грубінко В.В. Педагогічна практика студентів: Методичні рекомендації до виконання самостійних завдань з шкільної гігієни. — Тернопіль, 2000. — 27 с.

Статті

1. Галантюк С.І., Шуст І.В., Черетянюк Е.Д. Особенности условного электрооборонительного рефлекса у белых крыс на фоне постоянного магнитного поля // Физиологический журнал. — 1980. — №2. — Т. XXVI.
2. Галантюк С.І., Багнюк К.А., Шуст І.В., Грицюк Т. В. Влияние мышечных нагрузок на морфо-функциональное состояние нервно-мышечного аппарата при стимулировании роста животных // Труды Ульяновского с/х института. — Ульяновск, 1983.
3. Галантюк С.І., Шуст І.В., Багнюк К.А., Грушко С.Й., Яковлев В.Е., Костиник И.М. Анализ влияния физических нагрузок на растущий организм (экспериментальное исследование) // Отчет о научно-исследовательской работе за 1986 г.
11. Яковлев В.О., Галантюк С.І., Шуст І.В. Деякі аспекти підготовки студентів-біологів до роботи в школі з профілактики порушень опорно-рухового апарату учнів // Наукові записки ТДПУ. Серія. Педагогіка і психологія. — 1998. — № 5. — С. 44-48.
12. Галантюк С.І., Багнюк К.О., Грицюк Т.В. Компенсаторно-адаптивні реакції серцевого і скелетного м'язів нестатевозрілих щурів при посиленій м'язовій діяльності і застосуванні деяких фітопрепаратів Наукові записки ТДПУ. Серія Біологія. — № 1(4). — 1999. — С. 72-75.
13. Галантюк С.І., Волошин О.С. Вплив трикрезану на ультраструктуру гемокапілярів кори надниркових залоз при загальній дегідратації організму // Наукові записки ТДПУ. Серія Біологія. — 1999. — № 4.

Тези

1. Галантюк С.І. Гистохимические изменения в печени и поджелудочной железе при воздействии магнитным полем различной напряженности // Регуляция морфогенеза и регенерации пищеварительных желез: Материалы науч.конф. 10-12 декабря 1973 г. — Л., 1974.
2. Галантюк С.І., Шуст І.В., Костиник И.М., Галагура Н.Е. Гистохимические изменения в печени при некоторых экстремальных воздействиях // Там же. — Л., 1974.

3. Галантюк С.И. Гистохимические исследования печени и селезенки белых крыс, подвергнутых воздействию постоянного магнитного поля // Общие закономерности морфогенеза и регенерации: Тез. VI Укр. респ. науч. конф. анатомов, гистологов, эмбриологов и топографоанатомов. — Тернополь, 1975.
4. Галантюк С.И., Костиник И.М. Защитное действие галаскорбина при применении сильного постоянного магнитного поля. // Там же. — Тернополь, 1975.
5. Галантюк С.И. Влияние постоянного магнитного поля на рост белых крыс в раннем постнатальном периоде // Влияние магнитных полей на биологические объекты: Матер. III Всес. симп. — Калининград, 1975.
6. Шуст И.В., Галантюк С.И., Костиник И.М. Влияние галаскорбина на гистохимические показатели печени белых крыс, подвергнутых воздействию постоянного магнитного поля. // Там же. — Калининград, 1975.
7. Галантюк С.И. Постоянное магнитное поле и функциональная активность печени // Применение магнитных полей в клинике: Тезисы докл. Куйбышевской обл. конф. — Куйбышев, 1976.
8. Шуст И.В., Галантюк С.И. Некоторые вопросы изучения влияния постоянного магнитного поля на функциональное состояние селезенки // Там же. — Куйбышев, 1976.
9. Шуст И.В., Черетянко Е.Д., Галантюк С.И. Влияние постоянного магнитного поля /ПМП/ на выработку условного электроборонительного рефлекса// Действие физических факторов на живой организм: Тезисы. — Одесса, 1978.
10. Галантюк С.И., Губернаторов М. Изменения морфологических показателей крови крыс, подвергнутых воздействию переменного магнитного поля // Там же. — Одесса, 1978.
11. Галантюк С.И. Возрастные изменения роста белых крыс, подвергнутых воздействию постоянного магнитного поля // Новые проблемы зоологической науки и их отражение в вузовской преподавании: Тез. докл. науч. конф. зоологов пед.институтов. — Ставрополь, 1979.
12. Шуст И.В., Костиник И.М., Галантюк С.И. Влияние галаскорбина на восстановление функциональной активности коры надпочечников белых крыс после длительного многократного воздействия постоянного магнитного поля /ПМП/ // Применение магнитных полей в клинической медицине и эксперименте: Тезисы доклад. II Поволжской конф. — Куйбышев, 1979.
13. Галантюк С.И. Морфогистохимические проявления реакции печени на однократное воздействие постоянным магнитным полем разной напряженности // Там же. — Куйбышев, 1979.
14. Барна М.М., Костиник И.М., Галантюк С.И. Влияние воды, обработанной постоянным магнитным полем, на активность окислительно-восстановительных ферментов в генеративных органах тополя пирамидального // Физиолого-биохимические и цитозембриологические основы опыления: Матер. Всес. конф. — Ялта, 1979.
15. Галантюк С.И., Шуст И.В., Яковлев В.Е. и др. Антиалкогольная пропаганда на уроках анатомии, физиологии и гигиены человека в средней школе // Воспитание в процессе обучения.— Львов: Из-во при ЛГУ, 1981.
16. Галантюк С.И., Костиник И.М. Морфологические и гистохимические изменения в печени белых крыс при однократном воздействии постоянным магнитным полем /ПМП/ // Тез. докл. I Укр. съезда анатомов, гистологов, эмбриологов и топографоанатомов 10-12 сентября 1980 г. — Винница, 1980.
17. Галантюк С.И., Костиник И.М., Яковлев В.Е., Багнюк К.А., Губернаторов Н.А. Гистохимические изменения в желудке и тонкой кишке белых крыс при действии воды, обработанной постоянным магнитным полем /ПМП/ // Там же. — Винница, 1980.
18. Галантюк С.И., Костиник И.М., Шуст И.В., Мартынюк П.Г., Губернаторов Н.А. Морфологические и цитохимические изменения в крови животных под влиянием воды, обработанной постоянным магнитным полем // Антропогенетика, антропология и спорт.: Матер. 2-го Всесоюзного симп. 18-20 ноября 1980 г. — Винница, 1980. — Т.2.
19. Галантюк С.И., Губернаторов Н.А., Шуст И.В., Костиник И.М. Использование цитохимических методов определения ферментативной активности лейкоцитов для ранней

- диагностики функционального состояния организма спортсменов // Стандартизация измерений в спорте: Матер. II Всесоюз. конф. 21-24 октября 1980 г. — Минск, 1980.
20. Галантюк С.И., Шуст И.В., Яковлев В.Е., Костиник И.М. Изменения в коре надпочечников белых крыс под влиянием минеральной воды, обработанной постоянным магнитным полем ПМП/ // Актуальные проблемы экспериментальной и клинической эндокринологии. — Харьков, 1979.
  21. Галантюк С.И., Мороз М.М., Багнюк К. А. и др. Влияние мышечных нагрузок на морфофункциональное состояние органов пищеварения белых крыс // Матер. III Всес. научн. конф. по спортивной морфологии. — Тернополь, 1981.
  22. Галантюк С.И., Шуст И.В., Багнюк К.А., Мартынова А.А., Авраменко В.Г. Морфогистохимические изменения скелетных и сердечной мышц растущих белых крыс при воздействии динамических физических нагрузок // Там же. — Тернополь, 1981.
  23. Галантюк С.И., Шуст И.В., Шуст З.И., Костиник И.М., Яковлев В.Е., Багнюк К.А. Морфогистохимические изменения органов пищеварения белых крыс в экстремальных условиях // IX Всесоюзный съезд АГ (Минск, 23-25 июня 1981 г.): Тезисы докладов. — Минск: Наука и техника, 1981.
  24. Галантюк С.И. Ультраструктурные и гистохимические изменения в гепатоцитах при действии постоянного магнитного поля и протекторном применении галаскорбина // Актуальные вопросы магнитобиологии и магнитотерапии: Матер. респ. науч. — практ. конф. — Ижевск, 1981.
  25. Галантюк С.И., Барна Н.Н., Костиник И.М., Стецив И.И. Активность окислительно-восстановительных процессов в генеративных органах тополя берлинского// Сб. матер. VII съезда Укр. бот. общ. — Киев, 1981.
  26. Галантюк С.И., Губернаторов Н.А., Костиник И.М. Периферична кров — як показник адаптації людини до м'язових навантажень// Тези доповідей XI з'їзду Укр. фізіол. т-ва. — Київ, 1982.
  28. Галантюк С.И., Стасюк Г.А., Костиник И.М. і ін. Дослідження гемодинаміки та периферичної крові організму здорової людини в рік підвищеної сонячної активності // Там само. — Київ, 1982.
  29. Галантюк С.И., Шуст И.В., Багнюк К.А., Костиник И.М., Мороз М.М. Гистофизиологические особенности печени представителей различных классов позвоночных // Вопрос эволюционной физиологии: Тез.сообщ. VIII совещ. по эволюционной физиологии. — Ленинград, 1992.
  30. Галантюк С.И., Шуст И.В., Костиник И.М., Шуст З.И., Мороз М.М. Изменения висцерального кровообращения в экстремальных условиях, вызванных нарушением движения животного // Центральная регуляция кровообращения: Материалы Всес. симпоз. — Тернополь, 1981.
  31. Галантюк С.И., Шуст И.В., Багнюк К.А., Черетянко Е.Д. Морфогистохимические особенности нервно-мышечного аппарата растущих белых крыс // Проблемы общей и возрастной физиологии в педагогических вузах страны: Тез. Всес. конф. — Ставрополь, 1983. — Ч.II.
  32. Галантюк С.И., Багнюк К.А., Яковлев В.Е., Костиник И.М., Мороз М.М. Структурно-функциональные изменения нервно-мышечного аппарата и сердечной мышцы растущих белых крыс в процессе адаптации к мышечным нагрузкам// Тез. XVI Всес. съезда физиологического общества им. И.П.Павлова. — Баку, 1983.
  33. Галантюк С.И., Барна Н.Н., Костиник И.М., Грушко С.Й. О возможности применения постоянного магнитного поля при отдаленной гибридизации ивовых в искусственных условиях // Материалы Всес. совещ. по лесной генетике, селекции и семеноводству. — Петрозаводск, 1983. — Ч.1.
  34. Галантюк С.И., Шуст И.В., Багнюк К.А. Морфо-функциональные изменения в сердечно-сосудистой системе растущих белых крыс под влиянием физических нагрузок // Структура и биомеханика сердечно-мышечной и сердечно-сосудистой систем позвоночных: Тез. Укр. респ. конф., посв. 100 — летию со дня рождения И.И.Шмальгаузена. — Киев, 1984.

35. Галантюк С.И., Багнюк К.А., Шуст И.В., Грушко С.И., Мороз М.М. Морфогистохимические изменения нейроцитов спинного мозга растущих белых крыс под влиянием физических нагрузок // Вопросы морфологии нервной системы: Тез. Респ. науч. конф., посв. 150-летию со дня рождения В.А.Беша. — Киев, 1984.
36. Галантюк С.И., Багнюк К.А., Шуст И.В. Влияние эуэтероккока на морфо- функциональное состояние нервно-мышечного аппарата и сердечной мышцы растущих белых крыс в процессе адаптации к мышечным нагрузкам // Физиологические механизмы адаптации к мышечной деятельности: Тезисы докладов XVI Всес. науч. конф. — Ленинград, 1984.
37. Галантюк С.И., Губернаторов Н.А., Шуст И.В., Костиник И.М. Использование цитохимических методик определения ферментативной активности лейкоцитов для ранней диагностики функционального состояния организма спортсменов // Прогнозирование в прикладной физиологии: Тез.докл. II Всес. симп. — Фрунзе, 1984.
38. Галантюк С.И., Грушко С.И., Пугач М.Н., Зеленский В.С., Грушко В.С., Пугач И.М. Влияние утомления при больших физических нагрузках на васывание азотистых веществ в тонком кишечнике и их содержание в крови // Физиологические проблемы утомления и восстановления: Тез. конф., посв. 100-летию со дня рождения Г.В.Фольборта. — Киев-Черкассы, 1985. — Ч.1.
39. Галантюк С.И., Багнюк К.А., Шуст И.В., Мороз М.М., Грицюк Т.В. Морфо-функциональные изменения в миокарде растущих белых крыс в процессе адаптации к физическим нагрузкам при применении некоторых тонизирующих веществ // Актуальные вопросы морфологии: Тез. докл. II съезда анатомов, гистологов, эмбриологов и топографоанатомов УССР. — Полтава, 1985.
40. Галантюк С.И., Барна Н.Н. Локализация окислительно-восстановительных ферментов в репродуктивных органах отдаленных гибридов *Salicaceae* // Тез. докл. V съезда генетиков и селекционеров Украины (Ч.II. Генетика гетерозисы растений и экспериментальный мутагенез). — Киев, 1986. — С.114.
41. Галантюк С.И., Шуст И.В., Шуст И.И. Морфогистохимические особенности органов пищеварения животных-гипотрофиков: Тез. докл. X Всес. съезда АГЭ. — Полтава, 1986. — С.399-400.
42. Шуст И.В., Галантюк С.И. Роль геоигиенических знаний в подготовке учителя биологии // Методологические основы преподавания биологических дисциплин// Тез. докл. респ. конф. — Мелитополь, 1986.
43. Черетянко Е.Д., Шуст И.В., Грушко С.И., Галантюк С.И. Формирование диалектико-материалистического мировоззрения в процессе преподавания физиологии человека и животных // Там же. — Мелитополь, 1986.
44. Барна Н.Н., Галантюк С.И. Влияние предпосевной магнитофорной обработки семян на урожайность некоторых сельскохозяйственных растений// Тез. VIII съезда УБО, март 1987 г. — Киев, 1987.
45. Барна Н.Н., Галантюк С.И. Влияние воды, обработанной постоянным магнитным полем (ПМП), на гистохимические показатели репродуктивных органов видов рода *Salix* // Матер. съезда генетиков и селекционеров УССР.- Харьков, 1987.
46. Черетянко Е.Д., Шуст И.В., Дич А.К., Грушко С.И., Галантюк С.И. Применение компьютерной техники как средство повышения эффективности профессиональной подготовки учителя биологии // Актуальные вопросы преподавания химии и биологии в вузах в свете требований перестройки высшей школы: Матер. науч. — метод. конф. — Ош, 1988.
47. Черетянко Е.Д., Галантюк С.И. Экологическое образование и воспитание студентов-биологов в процессе преподавания анатомо-физиологических дисциплин // Дидактические проблемы подготовки учительских кадров: Тез. докл. науч. — практ. конф. — Тернополь, 1988. — С.131.
48. Черетянко Е.Д., Шуст И.В., Багнюк К.А., Грушко С.И., Галантюк С.И., Мороз М.М., Шлаен С.Э. Безкоровый И.В. Психофизиологические особенности первокурсников и их успеваемость // Психофизиология человека в условиях перестройки. — Уфа, 1988.

49. Багнюк К.А., Галантюк С.И., Авраменко В.Г., Грицюк Т.В. Влияние однократной физической нагрузки на ультраструктуру кардиомиоцитов неполовозрелых крыс // Применение электронной микроскопии в медицине: Тез. докл. конф. — Ивано-Франковск, 1989.
50. Авраменко В.Г., Багнюк К.А., Галантюк С.И. Ультраструктурные изменения в центральной нервной системе животных при реабилитационном плавании после 30-суточной гипокинезии // Там же. — Ивано-Франковск, 1989.
51. Барна Н.Н., Галантюк С.И., Костиник И.М., Шанайда Н.Д. Применение магнитных систем для предпосевной обработки семян // Применение магнитоактивных систем в народном хозяйстве: Тез. докл. респ. науч. — техн. конф. — Ивано-Франковск-Киев, 1989.
52. Шуст И.В., Багнюк К.А., Черетянко Е.Д., Яковлев В.Е., Галантюк С.И. Некоторые методические вопросы геоигиены в подготовке учителя биологии // Совершенствование природоохранного образования и воспитания ученической и студенческой молодежи: Тез. докл. респ. науч. семинара. — Мелитополь, 1988.
53. Шуст И.В., Багнюк К.А., Галантюк С.И., Яковлев В.Е. Микроструктурные преобразования в пищеварительных железах при действии тепловых и физических нагрузок // Актуальные вопросы морфологии: Тез. докл. III съезда АГЭ и топографоанатомов УССР. — Черновцы, 1990. — С. 363.
54. Грицюк Т.В. Шуст И.В., Галантюк С.И. Морфофункціональні зміни в міокарді нестатевозрілих шурів у процесі адаптації до фізичних навантажень і гіпотермії // Розвиток фізіології в УРСР в 1986-1990 роки: 36. матер. XII з'їзду укр. фізіол. товариства ім. І.П.Павлова. — К.: Наукова думка, 1990. — Т.І. — С.180.
55. Черетянко О.Д., Шуст И.В., Багнюк К.О., Галантюк С.І., Костиник І.М. Порівняльна характеристика функціональних особливостей центральної нервової системи першокласників 6-ти і 7-річного віку в зв'язку з їх "шкільною зрілістю" і розумовою працездатністю // Там само. — К.: Наукова думка, 1990. — Т.І. — С.180.
56. Грушко С.Й., Черетянко О.Д., Галантюк С.І. Методичне забезпечення самостійної роботи студентів з дисциплін анатомо-фізіологічного циклу // Зміст, форми і методи самостійної роботи студентів: Тези обл. конф. викладачів. — Тернопіль, 1990. — С.291-293.
57. Яковлев В.О., Шуст И.В., Костиник И.М., Багнюк К.О., Галантюк С.І. Підготовка студентів до роботи в школі з питань попередження порушень опорно-рухового апарату учнів // Розвиток педагогічної освіти і науки в Західних областях України: Тези наук. — практ. конф. — Тернопіль, 1990.
58. Грицюк Т.В., Галантюк С.И., Авраменко В.Г. Морфогистохимические исследования компенсаторных перестроек нейроцитов спинного мозга и КБМ неполовозрелых крыс при воздействии физическими нагрузками // Актуальные вопросы морфологии: Тез. докл. III съезда АГЭ. — Черновцы, 1990. — С.74-75.
59. Багнюк К.А., Шуст И.В., Авраменко В.Г., Иваськив Б.К., Галантюк С.И. Анатомо-функциональная характеристика стопы у спортсменов разных специальностей // Новости спортивной и медицинской антропологии: Ежекварт. науч. — информ. сб. — М., 1991. — Вып.1(5). — С.87.
60. Багнюк К.А., Шуст И.В., Черетянко Е.Д., Галантюк С.И. Влияние различных двигательных режимов на формирование опорно-рессорных свойств стопы у детей младшего школьного возраста // Там же. — М., 1991. — Вып.1(5).
61. Шуст И.В., Багнюк К. А., Галантюк С.И. Методологічні аспекти підготовки студентів до екологічного виховання учнів засобами біології при викладанні розділу "Людина і її здоров'я" // Биологическая фиксация молекулярного азота и азотный метаболизм бобовых растений: Респ. конф., посвящ. памяти чл. — кор. АН УССР А.В.Манорика: Тез. докл. — Киев, 1991. — С.85.
62. Яковлев В.О., Галантюк С.І. Деякі аспекти вдосконалення виховного процесу в педагогічному вузі // Учитель національної школи: Тези наук. — практ. конф. — Тернопіль, 1991. — Ч.І.

63. Галантюк С.І. Деякі питання екологічного виховання студентів природничого факультету в процесі викладання фізіології людини і тварин // Тези доповідей XVI Укр. конф. з орг. хімії. — Тернопіль, 1992.
64. Столяр О.Б., Галантюк С.И., Матвійчук Н. Активность глутатионпероксидазной системы головного мозга и способность к формированию условного рефлекса (электрооборонительного) карпа // Материалы XIII науч. конф. по экологической физиологии и биохимии. — Петрозаводск, 1992.
65. Грицюк Т.В., Багнюк К.А., Галантюк С.И., Яковлев В.Е. Авраменко В.Г. Компенсаторно-приспособительная реакция миокарда и печени неполовозрелых крыс к физическим нагрузкам // Тезисы XI съезда АГЭ, 16-19 сентября 1992 г. — Полтава, 1992.
66. Галантюк С.И., Галантюк В.С. Перебудова довгих трубчастих кісток при міжклітинній дегідратації організму // Тези доп. І звітної наук. конф. викладачів та студентів географ. ф-ту за 1990 рік. — Тернопіль, 1991.
67. Матвійчук Н., Столяр О.Б., Галантюк С.І. Глутатионпероксидазна система головного мозку коропа лускатого в процесі вироблення умовного електрооборонного рефлексу (УЕР) // Там само. — Тернопіль, 1991.
68. Шуст І.В., Черетянюк О.Д., Костиник І.М., Галантюк С.І., Мороз М.М., Яковлев В.О. Порівняльна характеристика антропометричних і фізіометричних показників дітей, які почали навчання з 6-ти і 7-річного віку // Там само. — Тернопіль, 1991.
69. Яковлев В.О., Галантюк С.І. Використання наукової спадщини видатних українських морфологів у викладанні анатомії людини // Психолого-педагогічні основи активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів: Матер. міжвуз. наук. — практ. конф., присв. 80-річчю Вінницького держ. педінституту. — Вінниця, 1992. — Ч.ІІ.
70. Галантюк С.І., Мороз М.М., Дядюк М.О., Биць П.П., Шикірева А. Вплив випромінювання відеотерміналів на чоловічі статеві клітини // Матер. звіт. наук. конф. викладачів і студентів природничого ф-ту за 1991 рік. — Тернопіль, 1992.
71. Болюх М.З., Галантюк С.І., Грушко С.Й., Яковлев В.О. Вплив гамааміномасляної кислоти (ГАМК) та її літєвої солі на мікроструктуру печінки молодих тварин при експериментальному гепатиті // Там само. — Тернопіль, 1992.
72. Багнюк К.О., Шуст І.В., Галантюк С.І., Черетянюк О.Д. Вплив деяких фітопрепаратів на діяльність серцево-судинної системи ростучого організму // Тези доп. регіон. конф. наук. — методичних аспектів фізіології. — Львів. — 1992. — Ч.ІІ. — С.162.
73. Черетянюк О.Д., Багнюк К.О., Галантюк С.І., Костиник І.М., Яковлев В.О., Мороз М.М. Морфо-функціональні аспекти адаптації дітей 6- і 7-річного віку до навчання в школі // Там само. — Львів. — 1992. — Ч.ІІ. — С.162.
74. Федонюк Я.И., Сикора В.З., Кравців С.И., Реминецкий Б., Волошин В.Д. Федонюк Л.Я., Галантюк С.И. Морфофункциональные адаптационно-реадаптационные изменения в костной системе при дегидратационных нарушениях водно-солевого обмена // Актуальні питання діагностики, лікування та профілактики захворювань людини: Матер. І Міжнар. комп'ютерної конф. — Тернопіль, 1994.
75. Федонюк Я.І., Ремінецький Е.Я., Кравців С.І., Волошин В.Д., Федонюк Л.Я., Галантюк С.І. Мікроелементи кісток тварин молодого віку в реадапційний період після зневоднення організму // Актуальні питання клінічної і експериментальної медицини: Тези наук. конф., присв. 140-річчю з дня народження акад. І.Я.Горбачевського. — Тернопіль, 1994. — С. 256-257.
76. Федонюк Я.І., Сікора В.З., Баран Л.М., Галантюк С.І. Вікові відмінності реакції кісткової системи на дегідратацію // Тези доп. І Національного конгресу анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів України. — Ів. — Франківськ, 1994.
77. Fedonyuk Y.I., Voloshyn V.D., Kravtysk S.I., Remenetsky B., Fedonyuk L.Y. Galantiyk S.I. Regularities of Tubular Bones Metabolism in Light Dehydration of Different // XIV Federative International Congress of Anatomy / Abstracts. — Lisboa-Portugal, 1994.

78. Федонюк Я.І., Галантюк С.І., Яковлев В.О., Багнюк К.О., Цимбал Н.М. Мікроструктурні зміни в серці тварин, адаптованих до зневоднення в умовах дегідратації // Матер. І Міжнар. конгресу з інтегративної антропології. — Тернопіль, 1995.
79. Грицюк Т.В., Судзіловський Ф., Багнюк К.О., Галантюк С.І. Вплив фізичних навантажень різної інтенсивності на біометричні показники фізичного розвитку ростучого організму при застосуванні деяких фітопрепаратів // Там само. — Тернопіль, 1995.
80. Шуст І.В., Галантюк С.І., Мороз М.М. і ін. Морфофункціональні основи готовності дитячого організму до систематичного навчання в школі // Там само. — Тернопіль, 1995.
90. Галантюк С.І., Багнюк К.О., Грицюк Т.В. Про можливість управління процесом адаптації ростучих організмів до фізичних навантажень шляхом застосування деяких фітопрепаратів // Науково-практична міжнародна конференція. — Одеса, 2000.

Грубінко Василь Васильович

Навчальні посібники

1. Екологія, охорона природи, екологічна освіта і виховання/ Під ред. В.В. Грубінка. — Чернівці, 1996. — 185 с.
2. Андрійчук В.А., Герц А.І., Грубінко В.В. Астророслина *Brassica rapa* та її використання в біологічній освіті. — Тернопіль, 2000. — 100 с.
3. Страшнюк Н.М., Феник С.Й., Грубінко В.В. Лабораторний практикум з біотехнології. — Тернопіль: Вид-во ТДПУ, 2000. — 123 с.
4. Пшут І.В., Грубінко В.В., Страшнюк Н.М. Загальна цитологія. - Тернопіль, 2001. - 117 с.

Методичні рекомендації

1. Грубінко В.В., Курмакова І.М. Методичні рекомендації до проведення лабораторно — практичних занять з хімії та біотехнології. — Чернівці: ЧЦНТІ, 1992. — 65 с.
2. Феник С.Й., Страшнюк Н.М., Галантюк С.І., Грубінко В.В. Методичні рекомендації до проведення лабораторно-практичних занять та самостійної роботи студентів з вікової фізіології та шкільної гігієни. — Тернопіль, 2000. — 48 с.
3. Галантюк С.І., Феник С.Й., Страшнюк Н.М., Грубінко В.В. Педагогічна практика студентів: Методичні рекомендації до виконання самостійних завдань з шкільної гігієни. — Тернопіль, 2000. — 27 с.

Статті

1. Яковенко Б.В., Грубінко В.В., Жиденко А.А., Явоненко А.Ф. Сезонная динамика глицина в водосмах и мышечной ткани карпа // Гидробиол. журн. — Деп. в ВИНТИ. — 1985. — №6438-85. — 11 с.
2. Яковенко Б.В., Грубінко В.В., Явоненко А.Ф. Активність глутаминсинтетази в тканях карпа в условиях голодания // Гидробиол. журн. — 1986. — Т. 22. — № 4. — С. 74-78.
3. Грубінко В.В., Яковенко Б.В., Явоненко А.Ф. Некоторые ферментативные пути образования аммиака у карпа при голодании // Гидробиол. журн. — Деп. в ВИНТИ. — 1986. — №8742-886. — 11 с.
4. Грубінко В.В., Яковенко Б.В., Явоненко А.Ф. Субклеточная локализация глутаминсинтетазной активности в мышечной ткани и печени карпа // Укр. биохим. журн. — 1987. — Т. 59. — № 3. — С. 73-76.
5. Грищенко Н.И., Рогоза А.В., Грубінко В.В. Электропроводность и подвижность носителей заряда в жидких кристаллах // Укр. физич. журн. — 1987. — Т. 32. — № 6. — С. 880-885.
6. Грубінко В.В., Яковенко Б.В., Явоненко А.Ф. Влияние голодания на активность аргиназы и содержание мочевины у карпа (*Cyprinus carpio* L.) // Вопросы ихтиологии. — 1987. — Вып. 4. — С. 690 — 692.
7. Явоненко А.Ф., Яковенко Б.В., Грубінко В.В. Ферментативная адаптация азотистого обмена карпа к голоданию // Экологическая биохим. рыб. — Ярославль:Б.и., 1987. — С. 224-226.
8. Жиденко А.А., Грубінко В.В., Явоненко А.Ф. Конкурентные взаимоотношения NADH-глутаматдегидрогеназы и α -кетоглутаратдегидрогеназы в митохондриях мозга зимующей молодежи карпа // Экологическая энергетика животных. — Пушкино:Б.и., 1988. — С. 54-55.
9. Явоненко А.Ф., Яковенко Б.В., Грубінко В.В., Жиденко А.А. Особенности функционирования ферментативных путей образования энергии у карповых рыб в условиях зимовки // Там же. — С. 214 — 216.
10. Явоненко А.Ф., Яковенко Б.В., Грубінко В.В., Жиденко А.А. Глутаминсинтетазная и глутаминовая активность в организме молодежи карпа при выходе из зимовки // Рыбное хозяйство. — К.: Урожай, 1988. — Вып.42. — С. 45-49.
11. Грубінко В.В., Явоненко А.Ф. Энзимология ассимиляции аммония в энтероцитах кишечника карпа // Экологическая физиология и биохимия рыб. Ярославль:Б.и., 1989. — С. 102 -104.

12. Явоненко А.Ф., Жиденко А.А., Грубинко В.В., Особенности метаболизма кетоновых тел у карпа // Там же. — С. 137 — 138.
13. Яковенко Б.В., Грубинко В.В., Явоненко А.Ф. Малат-, сукцинат- и лактат- дегидрогеназная активность в печени и белых мышцах карпа в период зимовки // Гидробиол. журн. — Деп. в ВИНТИИ. — 1989. — N 2646-В89. — 12 с.
14. Явоненко А.Ф., Яковенко Б.В., Грубинко В.В., Жиденко А.А. Зависимость выживаемости молоди карпа в условиях зимовки от содержания свободных аминокислот и белков в мышечной ткани рыб // Рыбное хозяйство. — К.: Урожай, 1989. — Вып.43. — С. 24-29
15. Грубинко В.В., Явоненко О.Ф., Арсан О.М. Механізм зв'язування екзогенного амонію у коропа // Доповіді АН УРСР. Сер. Б. — 1990. — N 5. — С. 70-72.
16. Жиденко А.А., Грубинко В.В., Явоненко А.Ф. Роль кетоновых тел в энергообеспечении пойкилотермных организмов в условиях зимнего голодания // Укр. биохим. журн. — 1990. —Т. 62. — № 5. — С.72-75.
17. Грубинко В.В., Коновец И.Н., Явоненко А.Ф. Биохимические закономерности адаптации рыб к аммиаку // Экологическая биохим. рыб. — Ярославль:Б.и.,1990. — С.59-60.
18. Жиденко А.А., Грубинко В.В., Явоненко А.Ф. Особенности взаимопревращения D-кетоглутарат-глутамат в митохондриях мозга экзотермных животных в условиях зимовки // Укр. биохим. журн. — 1990. — Т. 62. — № 6. — С.79-83.
19. Грубинко В.В., Явоненко О.Ф. Множинні молекулярні форми глутамінсинтетаз у м'язях коропа // Укр. биохим. журн. — 1991. — Т. 63. — № 2. — С. 72-77.
20. Грубинко В.В. Роль глутаміна в забезпеченні азотистого гомеостазу у рыб (обзор) // Гидробиол. журн. — 1991. — Т. 27. — № 4. — С. 46-56.
21. Грубинко В.В., Коновец И.Н., Явоненко А.Ф. Очистка и некоторые свойства глутаминсинтетазы энтероцитов карпа // Гидробиол. журн. — Деп. в ВИНТИИ. — 1991. — N 3554-В91. — 14 с.
22. Грубинко В.В., Арсан О.М. Динаміка амінокислот і амідів у прісноводних рыб при дії аміаку // Доповіді АН УРСР. — 1991. — N 3. — С. 142-145.
23. Грубинко В.В., Коновец И.Н., Явоненко А.Ф. Особенности азотистого обмена у рыб, адаптированных к аммиаку // Рыбхоз. токсикология. — С. — Пб.: Наука, 1991. — Т.1. — С. 140 — 142.
24. Жиденко А.А., Грубинко В.В., Явоненко А.Ф. Кето- и аммоногенез как причина гибели зимующей молоди карпа // Там же. — С. 197-199.
25. Грубинко В.В., Коновец И.Н., Явоненко А.Ф., Арсан О.М. Глутаминовый путь связывания аммония в кишечнике карпа // Гидробиол. журн. — 1992. — Т. 28. — № 1. — С. 91-97.
26. Грубинко В.В., Жиденко А.А., Явоненко А.Ф. Роль глюкозо-аланинового цикла в обеспечении гомеостаза у рыб в экстремальных условиях // Экологическая физиология и биохим. рыб. — Петрозаводск: Изд-во Кар. научн. центра РАН, 1992. — Т.1. — С. 76-78.
27. Грубинко В.В., Жиденко А.А., Явоненко А.Ф. Специфические молекулярно-метаболические критерии оценки токсичности аммиака для рыб // Вестн. Днепропетр. ун-та: Биология и экология. — Днепропетровск: Изд-во ДГУ, 1993. — Вып. I. — С. 192.
28. Жиденко А.А., Грубинко В.В. Адаптивные механизмы в организме рыб при политоксикозе // Там же. — С. 192-193.
29. Явоненко О.Ф., Грубинко В.В., Жиденко А.О. Динаміка вуглеводів у тканинах молоді коропа в процесі зимівлі // Рыбне госп-во. — К.: Урожай, 1993. — Вып. 47. — С. 18-21.
30. Коновец И.Н., Грубинко В.В., Арсан О.М. и др. Функционирование систем детоксикации аммиака у карпа при воздействии температуры // Гидробиол. журн. — 1993. —Т. 29. — № 5. — С. 47-52.
31. Грубинко В.В., Явоненко О.Ф. Співвідношення глутамінсинтетазного та глутаматдегідрогеназного шляхів детоксикації екзогенного аміаку у рыб // Укр. биохим. журн. — 1993. — Т. 65. — № 6. — С. 67-71.
32. Жиденко А.А., Грубинко В.В., Смольский А.С., Явоненко А.Ф. Влияние абиотических факторов среды на образование кетоновых тел у рыб // Гидробиол. журн. — 1994. —Т. 30. — № 2. — С. 87-92.

33. Грубинко В.В., Арсан О.М. Роль глюкозо-аланинового цикла в адаптации рыб к аммиаку // Доповіді НАН України. — 1995. — N 1. — С.107-110.
34. Коновец И.Н., Кулик В.А., Арсан О.М., Грубинко В.В., Гаврилей Д.В. Влияние свинца на азотистый обмен у карпа при различной температуре водной среды // Гидробиол. журн. — 1994. — Т.30. — № 5. — С. 78-86.
35. Грубинко В.В., Смольский А.С., Арсан О.М. Гемоглобин рыб при действии аммиака и солей тяжелых металлов // Гидробиол. журн. — 1995. — Т. 31. — № 3. — С. 82-88.
36. Грубинко В.В., Смольський О.С., Явоненко О.Ф. Зміни морфо-функціональних характеристик крові карпових риб за інтоксикації аміаком // Фізіол. журн. — 1996. — Т. 42. — № 1-2. — С. 40-46.
37. Грубинко В.В. Проблема адаптації в контексті сучасної екологічної ситуації / “Екологія, охорона природи, екологічна освіта і виховання”. — Чернігів, 1996. — С. 5-10.
38. Грубинко В.В., Жиденко А.О., Смольський О.С. і ін. Фізіолого-біохімічні механізми адаптації ставкових риб до екстремальних факторів середовища і їх корекція // Там само. — С. 10-28.
39. Пугач Л.В., Жиденко А.О., Грубинко В.В. Динаміка вільних амінокислот у мозку карпа у стресових станах // Там само. — С. 34-35.
40. Большакова М.О., Грубинко В.В. Поглинання аміаку вищими водними рослинами та його екологічне значення/Там само. — С. 47-59.
41. Куратова Т.С., Грубинко В.В., Скребець В.О. Концепція підготовки вчителя хімії та екології // Там само. — С.143-145.
42. Грубинко В.В., Леус Ю.В., Арсан О.М. Перекисное окисление липидов в тканях карпа при действии аммиака // Гидробиол. журн. — 1996. — Т. 32. — № 4. — С. 52 — 57.
43. Грубинко В.В. Концепция адаптации в контексте современной экологической ситуации // “Проблемы экологии культуры и духовности”. Минск: ISK. — 1997. — С. 23-28.
44. Грубинко В.В. Интегральный курс специальной та массовой экологической освіти на основе сучасної фізико-хімічної біології // Проблеми освіти. — 1996. — Вип. 4. — С. 99-105.
45. Грубинко В.В., Смольський О.С., Леус Ю.В. і ін. Взаємозв'язок функціонування системи гемоглобіну та перекисного окислення ліпідів у крові карпа за інтоксикації // Доповіді НАН України. — 1997. — № 3. — С. 146 — 150.
46. Грубинко В.В., Смольський О.С., Леус Ю.В. Перекисний статус та стан гемоглобіну крові риб за інтоксикації // Наук. записки Терноп. пед. ун-ту. Сер. “Біологія”. — 1997. — № 1(4). — С. 50 — 53.
47. Леус Ю.В., Грубинко В.В. Активность антиоксидантной системы карпа при действии ионов тяжелых металлов // Гидробиол. журн. — 1998. — Т. 34. — № 2. — С. 59-63.
48. Грубинко В.В., Коновець І.М., Арсан В.О. Вплив температури на функціонування глутамінової системи в мозку екзотермних тварин // Наук. записки ТДПУ. Сер. “Біологія”. — 1998. — № 2(4). — С. 53-57.
49. Грубинко В.В. Співвідношення енергетичного і медіаторного використання глутамату та ГАМК в мозку риб при гіпотермії // Фізіологічний журнал. — 1998. — Т. 44. — № 3. — С. 287.
50. Андрійчук В.А., Герц А.І., Стефанишин Л.М., Герц А.І., Грубинко В.В. Вплив світлового режиму на ріст і розвиток астророслини *Brassica gara* // Онтогенез рослин у природному та трансформованому середовищі. — Львів: СПОЛОМ, 1998. — С. 103-104.
51. Грубинко В.В., Арсан В.О. Роль глутамат-глутамінового перетворення в регуляції гомеостазу в мозку екзотермних тварин за стрес-дії факторів зовнішнього середовища // Екологічна фізіологія. — 1998. — № 1. — С. 13-18.
52. Курант В.З. Столяр О.Б. Принципи фізіолого-біохімічної індикації забруднення водних екосистем важкими металами // Екологічна фізіологія. — 1998 — № 1. — С. 33-36.
53. Жиденко А.О., Грубинко В.В., Жиденко В.В., Пугач Л.В. Динаміка вмісту амінокислот в мозку риб при дії екстремальних факторів водного середовища // Вісник проблем біології і медицини. — Харків — Полтава. — 1998. — Т.18. — С. 45-53.

54. Леус Ю.В., Грубінко, В.В. Арсан В.О. Проксидантно — антиоксидантний статус організму карпа при дії іонів міді, марганця, свинцю і цинку // Доповіді НАН України. — 1998. — № 7. — С. 155-159.
55. Грубінко В.В. Амонійфіксуєча здатність прісноводних водоростей та її екологічне значення // "Інтродукція і акліматизація росл. на Волино-Поділлі". — Мат. Всеукр. конф. — Тернопіль — Кремень, червень 1999. — Тернопіль: Вид-во ТДПУ, 1999. — С. 30-35.
56. Курант В.З., Грубінко В.В. Роль інсуліну в регуляції азотового гомеостазу в екзотермних тварин // Медична хімія. — 1999. — № 1. — С. 61-65.
57. Грубінко В.В., Воронюк М.О. Методологічні та методичні засади екологічної освіти і виховання засобами "глибинної екології" // Наук. зап. ТДПУ. Сер. "Педагогіка". — 1999. — № 3(8). — С. 166-170.
58. Балабан Р.Б., Хоменчук В.О., Курант В.З., Грубінко В.В. Функціональна роль трансаміназ в організмі риб за дії абіотичних факторів середовища // Наук. зап. ТДПУ. Сер. "Біологія". — 1999. — № 2(5). — С. 166-170.
59. Курант В.З., Бродін С.В., Синюк Ю.В., Бучко А.М., Грубінко В.В. Особливості метаболізму амінокислот в організмі риб за умов інтоксикації йонами міді // Наук. — техн. біол. інституту землеробства і біології тварин. Сер. "Кормовиробн. і твар.". — 1999. — Вип. 1(2). — С. 122-127.
60. Курант В.З., Бродін С.В., Синюк Ю.В., Грубінко В.В., Бучко А.М. Особливості метаболізму гліцину в печінці і скелетних м'язях коропа при інтоксикації йонами свинцю // Біологія тварин. — 1999. — Т. 1(2). — С. 73-76.
61. Столяр О.Б., Зінківська Н.Г., Грубінко В.В., Зінчук В.М., Рудик О.В. Вплив йонів міді і цинку на перекисне окислення ліпідів і антиоксидантний статус в організмі коропа // Біологія тварин. — 1999. — Т. 1(2). — С. 84-89.
62. Балабан Р.Б., Хоменчук В.О., Курант В.З., Синюк Ю.В., Бродін С.В., Грубінко В.В. Стан глутаматдегідрогеназної реакції в тканинах риб при накопиченні йонів свинцю // Наук. — техн. біол. інституту землеробства і біології тварин. Сер. "Фізіологія і біохімія". — 1999. — Вип. 1(3). — С. 239-241.
63. Грубінко В.В. Інтегральні біохімічні показники для оцінки екологічної небезпечності токсикантів // Там само. — С. 253-256.
64. Столяр О.Б., Зінківська Н.Г., Грубінко В.В., Зінчук В.М., Рудик О.В., Хоміцька О.В. Вплив йонів міді на вміст тілових сполук і білків в організмі коропа // Там само. — С. 276-279.
65. Жиденко А.А., Кривопиша В.В., Грубінко В.В. Роль гамма-амінобутиратного шунта мозгу в адаптації риб к екстремальним факторам среды // Гидробиол. журн. — 1999. — Т.35. — № 5 — С. 96-105.
66. Воронюк М.О., Скребець В.О., Грубінко В.В. психолого-педагогічні основи нетрадиційних методів екологічної освіти і виховання // Наук. зап. ТДПУ. Сер. "Педагогіка". — 2000. — № 1. — С. 77-80.
67. Хоменчук В.О., Курант В.З., Коновець І.М., Арсан В.О., Грубінко В.В. Вплив деяких фізико-хімічних параметрів водного середовища на накопичення важких металів в організмі коропа // Доповіді НАН України. — 2000. — № 5. — С. 173-176.
68. Грубінко В.В., Кривопиша В.В., Жиденко А.О. Особливості енергетичного метаболізму у мозку коропа при інтоксикації фенолом // Біологія тварин. — 2000. — Т.2, № 1. — С.65-71.
69. Грубінко В.В. Особливості зв'язування екзогенного аміаку деякими прісноводними водоростями-фільтраторами // Наук. записки ТДПУ. Серія "Біологія". — 2000. — №1(8). — С. 39-42.
70. Балабан Р.Б., Курант В.З., Столяр О.Б., Бродін С.В., Грубінко В.В. Вплив йонів важких металів на активність трансаміназ в організмі коропа // Біологія тварин. — 2000. — Т.2. — № 1. — С.87-92.
71. Герц А.І., Андрійчук В.А., Герц І.І., Грубінко В.В. Фоторегуляція біосинтезу хлорофілів рослини *Brassica gara* в модельних умовах/Фундаментальні і прикладні проблеми сучасної фізики. — Мат П Міжн. Смакулового симпозиуму. 6-10 вересня 2000 р. Тернопіль: ТДТУ, Джура, 2000. — С. 237-238.

72. Грубінко В.В. Фізико-хімічна характеристика мембранного транспорту іонів важких металів у клітини тварин // Там само. — С. 241-243.
73. Столяр О.Б., Курант В.З., Грубінко В.В., Горбовий П.М. УФ-спектроскопія та високоефективна рідинна хроматографія в аналізі металтіонейнів гепатопанкреасу коропа при дії йонів важких металів // Там само. — С. 263-265.
74. Гуменюк Г.Б., Грубінко В.В. Вміст і розподіл міді, кобальту та кадмію в біотичних і абіотичних компонентах Тернопільського ставу // Наукові записки ТДПУ ім. Володимира Гнатюка. Сер. Біологія. — 2000. — № 3 (11). — С. 43-49.
75. Страшнюк Н.М., Грицак Л.Р., Павх О.І., Грубінко В.В. Отримання та дослідження *in vitro* культур клітин *Melissa officinalis* L. // Наук. зап. ТДПУ ім. Володимира Гнатюка. Сер. Біол. — № 3(11). — 2000. — С. 64-69.
76. Грубінко В.В. Каскадный принцип организации биохимической адаптации рыб: шкала времени, интенсивности, специфичности/Экологическая физиол.и биохим. рыб. — Ярославль:Б.и., 2000. — Т. 1. — С. 71.
77. Коновец И.Н., Грубінко В.В., Арсан О.М., Кулик В.А. Влияние некоторых токсикантов на гомеостаз азота у карпа при различных температурах/Там же. — С. 134.
78. Ергард І.Б., Сімчук С.Р., Грубінко В.В. Популяційно-генетичні закономірності розподілу населення Західного Поділля за групами крові // Наук. зап. ТДПУ ім. Володимира Гнатюка. Сер. Біол. — № 4(11). — 2000. — С. 47-49.
79. Страшнюк Н.М., Грицак Л.Р., Бияк В.Я., Грубінко В.В. Види роду *Gentiana* L. у флорі України: хронологія, біологічна активність речовин та використання // Наук. зап. ТДПУ ім. Володимира Гнатюка. Сер. Біол. — № 4(11). — 2000. — С. 53-58.
80. Мельничук І.М., Романишин Л.М., Грубінко В.В. модульно-рейтингова технологія викладання хімії у технікумах нехімічного профілю // Наук. вісник Нац. аграрн. ун-ту. — 2000. — № 30. — С.150-155.
81. Грубінко В.В., Леус Ю.В. Перекисное окисление липидов и антиоксидантная защита у рыб(обзор) // Гидробиол. журн. — 2001. — Т. 37. — № 1. — С. 64-78.
82. Столяр О.Б., Хоменчук В.О., Арсан В.О., Грубінко В.В. Роль низькомолекулярних сірководнегих сполук гепатопанкреасу коропа у зв'язуванні іонів міді // Доп. НАН України. — 2001. — № 3. — С. 198-203.

Патенти та заявки

1. Коновець І.М., Арсан О.М. і ін. Спосіб оцінки токсичного забруднення водного середовища аміаком. — Патент України. № 94043414. Ріш. від. 17.03.1998.
2. Жиденко А.А. Новые критерии прогнозирования зимовки молоди карпа. — Информационный листок. — Чернигов: ЧЦ Укр. НТИ, 1993. — N 16-93. — 4 с.
3. Жиденко А.А. Новые методы биотестирования аммиачного загрязнения водоемов. — Информационный листок. — Чернигов: ЧЦ Укр. НТИ, 1993. — N 28-93. — 4 с.

Тези

1. Грубінко В.В., Яковенко Б.В., Явоненко А.Ф. Влияние катионов металлов на глутаминсинтетазную активность печени и мышечной ткани карпа // У Всес. био-хим. съезд. Киев, февраль 1986. Тез. докл. М.: Наука, 1986. — Т. 2. — С. 240-241.
2. Грубінко В.В., Яковенко Б.В., Явоненко А.Ф. Исследование активности ферментов системы детоксикации аммиака в организме карпа // Там же. — Т.2. — С. 241-242.
3. Яковенко Б.В., Грубінко В.В., Третяк А.П. и др. Исследование ферментов дезаминирования глицина в мышечной ткани карпа // Там же. — Т.3. — С. 291-292.
4. Жиденко А.О., Грубінко В.В., Явоненко О.Ф. Роль відомих амінокислот у виживанні молоді коропа в умовах зимового голодування // Укр. Біохім. з'їзд. Івано-Франківськ, вересень 1987 р. К.: Наук. думка. — 1987. — Ч. 1. — С. 56-57.
5. Яковенко Б.В., Грубінко В.В., Явоненко О.Ф. Всмоктування гліцину в шлунково-кишковому тракті коропа // Там само. — Ч. 2. — С. 324.

6. Грубинко В.В., Явоненко А.Ф. Влияние сАМР на активность изоферментов глутаминсинтетазы из мышц карпа // IY Всес. симп. "Роль циклич. нуклеотидов и втор. поср. в регул. ферм. процессов". — Петрозаводск, окт. 1988 г. Петрозаводск: Б.и., 1988. — С. 119.
7. Грубинко В.В., Третьяк А.П., Курмакова И.Н. и др. Ферментативная ассимиляция аммония микрофлорой кишечника карпа // У11 съезд Укр. микробиол. об-ва Черновцы, апрель 1989 г. Черновцы: Б.и., 1989. — Ч.1. — С. 51.
8. Грубинко В.В., Коновец И.Н., Явоненко А.Ф. Метаболическая адаптация к аммонии в кишечнике карпа // Мат. 6-й научн. конф. "Мех. адапт. животн. и раст. к экстрем. факт. среды". Ростов на Дону: Б.и., 1990. — Т. 2. — С. 119-120.
9. Грубинко В.В., Коновець І.М., Явоненко О.Ф. Рівні біохімічної адаптації гідробіонтів до аміаку // Тез. доп. Міжвуз. наук. — практ. конф. Чернігів, квіт. 1991. — Чернігів: Б.в. — 1991. — С. 96-98.
10. Грубинко В.В. Особливості взаємодії аміаку з глутамінсинтетазою риб // У1 Укр. біохім. з'їзд. Київ, травень 1992. — Київ: Вид-во УСГА. — Ч. П. — С. 21.
11. Грубинко В.В., Коновець І.М., Явоненко О.Ф. Поглинання аміаку в кишечнику коропа // Там само. — С. 22.
12. Жиденко А.О., Грубинко В.В., Явоненко О.Ф. Енергозабезпечення організму коропа при політоксикозі, викликаному стічними водами // У1 Укр. біохім. з'їзд. Київ, травень 1992. — Київ: Вид-во УСГА. — Ч. П. — С. 31.
13. Коновець І.М., Арсан О.М., Кулик В.О., Грубинко В.В. Азотистий обмін у риб в умовах підвищеної концентрації свинцю в оточуючому середовищі // "Навоколишнє середовище і здоров'я". Тез. доп. міжн. наук. конф. Чернівці, листопад 1993. Чернівці: Б.в., 1993. — С. 198.
14. Грубинко В.В. Место и роль эколого-биохимического мониторинга в оценке токсического загрязнения агроландшафтов // Мат. межд. сов. "Теор. и прикл. проблемы агроландшафтоведения". Винница, ноябрь 1993. К.: Б.и., 1993. — С. 49-50.
15. Грубинко В.В. Стан нейро-медіаторних ланок обміну у мозку риб за стресової дії абіотичних факторів середовища // 14 з'їзд Укр. фізіол. тов-ва. — Київ, жовтень 1994. — Київ: Б.в., 1994. — С. 35.
16. Жиденко А.О., Грубинко В.В., Смольський О.С., Явоненко О.Ф. Рівні біохімічної адаптації у ставкових риб в онтогенезі // "Пробл. істор. і геогр. краєзнавства". — Чернігів: Б.в., 1995. — Вип. Ш. — С. 71.
17. Большакова М.О., Грубинко В.В. Поглинання аміаку деякими вищими водними рослинами // Там само. — С. 77.
18. Коновець І.Н., Арсан О.М., Кулик В.А., Гаврилей Д.В., Грубинко В.В. Оценка токсичности водной среды по показателям поддержания гомеостаза аммиака в организме рыб // "Пробл. рац. исп. биорес. водохр." Мат. межд. конф. — Киев, сент. 1995. — Киев: Б.и., 1995. — С. 232-233.
19. Грубинко В.В., Леус Ю.В., Коновець І.М., Явоненко О.Ф. Оцінка токсичності середовища за продуктами перекисного окислення ліпідів (ПОЛ) та властивостями гемоглобіну гідробіонтів // Тез. доп. Міжвуз. наук. — практ. конф. — Чернігів: Б.в. — 1995. — С. 264-265.
20. Konovets I.N., Grubinko V.V. Features of ammonia fixation in fish intestine // 24 Meeting of the Federation European Biochemical Societis. — Barcelona, July 1996. — P. 252.
21. Leus Yu., Smolsky A., Grubinko V.V. The role of haemoglobin pathology in the induction of lipid peroxidation in fish under intoxication // 4 IUBMB Conference "The life and death of cell". — Edinburg, July 1996. — P. 542.
22. Grubinko V.V. The assessment of metabolism damage in fish brain cells according to the glutamine transformation rate // Ibid. — P. 543/
23. Грубинко В.В. Екологічний моніторинг в системі підготовки вчителя біології // "Людина та навк. серед. — пробл. безпер. екол. освіти в вузах". — Мат. У наук. — мет. конф. Одеса, вересень 1996. — Одеса: Б.в., 1996. — С. 29-30.
24. Грубинко В.В., Смикун Н. В. Механізм поглинання іонів свинцю в зяброві клітини риб // VII Укр. біохім. з'їзд. Тез. доп. — К., Вид. НАУ. — 1997 — Ч. 1. — С. 38-39.

25. Грубіно В.В., Арсан В.О. Стабілізація інсуліном азотого гомеостазу у риб за інтоксикації аміаком // Там само. — Ч. 1. — С. 91- 92.
26. Жиденко А.О., Грубіно В.В., Жиденко В.В. Енергетичний гомеостаз мозку риб при дії катіонів свинцю // Там само. — Ч. 1. — С. 94- 95.
27. Леус Ю.В., Грубіно В.В., Явоненко О.Ф. Антиоксидантний ефект інсуліну у коропа при інтоксикації аміаком // Там само. — Ч. 1. — С. 102- 103.
28. Грубіно В.В., Явоненко О. Ф. Про доцільність реорганізації викладання біохімії в педвузах // Там само. — Ч. Ш. — С. 173- 174.
29. Грубіно В.В. Лімітуючі стадії фізіолого-біохімічної дії токсикантів в організмі гідробіонтів // II З'їзд гідроекологічного тов-ва України. — К., жовтень 1997. — Київ: МПП Август. — Ч. 2. — С. 117 — 118.
30. Жиденко В.В., Грубіно В.В., Жиденко А.А. Особенности метаболизма углеводов в мозге карпа при интоксикации ионами свинца // Там же. — Ч. 2. — С. 122 — 123.
31. Леус Ю. В., Грубіно В.В. Перекисный тест оценки токсичности водной среды для рыб // Там же. — Ч. 2. — С. 133 — 134.
32. Grubinko V.V. The effector's Response of Membranes and Second Messengers in Fish Gills for Lead's Ions Actions // Cell signalling Mechanisms. From Membrane to Nucleus. — Amsterdam, June 29-July 3, 1997. — P. 6-126.
33. Grubinko V.V. The glutamate dehydrogenase (GDH) — glutamine synthetase (GS) complex in Fish: organization and function // 17 International Congress of Biochemistry and Molecular Biology. — San-Francisco, 24-29 august 1997. — С. 261.
34. Zhydenko A., Grubinko V. The correlation of energy and GABA mediator Glutamate and use in Fish Brain under Hypothermia // Ibid. — С. 150.
35. Leus Yu., Grubinko V.V. Copper ions influence on antioxidant enzymes activity and lipid peroxidations in carp organisms // Ibid. — С. 509.
36. Zhydenko A., Grubinko V. Homeostasis regulation in glutamine-glutamate-gammaaminobutirate in fish brain under intoxication // 5 th International Amino Acids Congress. 25-29 August, 1997. Chalkidiki Greece. — P. 346.
37. Grubinko V., Leus Yu. Glutamate and Glutamine adaptive function in Plant's and Animal's under ammonia intoxication // 5 th International Amino Acids Congress. 25-29 August, 1997. Chalkidiki Greece. — P. 348.
38. Воронюк М.О., Грубіно В.В. Екологічна освіта та виховання в контексті теорії і методів "глибинної екології" // "Акт. пит. опт. навч. — вих. процесу у вузі". — Мат. міжвуз. конф. — Тернопіль, травень 1988. — Тернопіль: Укрмедкнига, 1998. — С. 3-7.
39. Герц А.І., Андрійчук В.А., Герц І.І. Стефанишин Л.М., Грубіно В.В. Вплив світлового режиму на фотосинтетичну активність астророслини Brassica rapa // Матеріали I Всеукр. конф. "Екологічний стрес і адаптація у біологічних сис-темах". — Терно-піль:Б.в., 1998. — С. 44-46.
40. Грубіно В.В. Клітинні механізми фізіолого-біохімічної адаптації тварин до токсикантів // Там само. — С. 46-47.
41. Коновець І.М., Грубіно В.В., Кулик В.О., Арсан О.М. Функціонування систем детоксикації ендогенного аміаку у коропа при сумісній дії малих концентрацій нікелю з аміаком при різних температурах // Там само. — С. 51-42.
42. Grubinko V., Kurant V. Stolyar O. Intensity of systems lipid peroxidation (LP) correlation and peculiarities of their kinetics in fish liver during intoxication // The first regional meeting on medical Sciences: "The roles of free Radicals in health and disease". Jerusalem—Amman, March 22-27. — 1998. — P. 130.
43. Grubinko V., Kurant V., Smolsky O. Structural and functional response of fish blood haemoglobin to peroxidal stress during intoxication by heavy metals // The first regional meeting on medical Sciences: "The roles of free Radicals in health and disease". Jerusalem — Amman, March 22-27. — 1998. — P. 131.
44. Grubinko V.V. The role of membranous ATP-ases of gills in lead ions transportation which we hereby accept // «Silver Jubilee FEBS mee-ting». — July 1998. Copengagen, 1998. — P. 39 — 08.

45. Arsan V., Grubinko V., Stolyar O., Kurant V. The correlation of intensity of mechanisms of lipid peroxidation in liver microsomes of carp in conditions of intoxication by heavy metal's ions // *Ibid.* — P. 39-09.
46. Kurant V., Konovets I., Grubinko V. Fish glutamine synthetase: ecological determination function and its physical and chemical characteristic // *Ibid.* — P. 39-10.
47. Grubinko V., Kurant V. The cascade principle of biochemical answer to the toxic stress in fish: time scale, intensity and specificity // «International congress of toxicology», ICT VIII. — July, 5-9, 1998. — Paris: «Chemical Safety for the 21st Century». — P. 346.
48. Grubinko V., Kurant V., Stolyar O. Physiological and Biochemical Monitoring of Toxicological Environment Pollution // *Internat. conf. "Working together for better health"*, Cardiff, UK, 23-25 September, 1998. — P. 113-114.
49. Грубінко В.В. Принципи оцінки гомостазу популяцій за фізіолого-біохімічними критеріями // *Мат. конф., присв. 40-р. біол. стац. на г. Пожижевська.* — Львів, грудень 1997. — Львів: Простір, 1998. — С. 48-50.
50. Грубінко В.В., Гуменюк Г., Ергард І. Біохімічні та медико-генетичні особливості регіонально-популяційної характеристики населення // *Мат. І Міжн. сем. з теор. і практ. регіон. геогр. крає-знавства.* — Тернопіль, жовтень 1999. — Тернопіль: Вид.ТДПУ, 1999. — С. 139–142.
51. Царик Л.П., Грубінко В.В. До концепції регіональної програми екологічної освіти і виховання в загальноосвітній школі // *Там само.* — С. 83-84.
52. Грубінко В.В. Біологічні основи взаємодії організму і середовища—інтегральний екологічний курс на основі сучасної фізико-хімічної біології // «Непр. екол. обр. насел. городів.»-Мат. Межд. научн. — метод. симп. — Запорожжє, сент. 1994. — Запорожжє:Б.и., 1994. — С. 94-96.
53. Воронюк М.О., Грубінко В.В. «Глибинна екологія» як новітня технологія екологічної освіти та виховання // *Мат. І Міжн. сем. з теор. і практ. регіон. геогр. краєзнавства.* — Тернопіль, жовтень 1999. — Тернопіль: Вид-во ТДПУ, 1999. — С. 78–83.
54. Herts A., Grubinko V. Biosynthetic activity *Brassica rapa L.* At different lighting modes in model conditions // *Intern. scientific conf. "Growth, Development and Productivity of Plants. Theoretical and Practical Problems"*. Babtai (Lithua), September, 5-6 2000. — P. 7.

Грушко Сергій Йосипович

Навчальні посібники

1. Грушко С.И. и др. Общественные отношения и формирование нового человека. — Львов: Світ, 1990.
2. Грушко С.Й. і ін. Експериментальний посібник з інтегрованого курсу «Природознавство» для 5-го класу. — Тернопіль: Збруч, 1990. — Ч.2.
3. Грушко С.Й. і ін. Природознавство/ Навчальний посібник для учні 5 класу загальноосвітньої школи. — Тернопіль: Збруч, 1990. — Ч.1.

Методичні рекомендації

1. Грушко С.Й., Черетянко О.Д., Галантюк С.І., Савицька М.Д. Методичні вказівки до лабораторних занять з фізіології людини і тварин: Фізіологія збудливих утворів, м'язової і нервової систем. — Тернопіль: Збруч, 1988.
2. Грушко С.Й., Черетянко О.Д., Галантюк С.І., Савицька М.Д. Методичні вказівки до лабораторних занять з фізіології людини і тварин: Фізіологія вегетативних систем. — Тернопіль: Збруч, 1988.
3. Грушко С.Й., Черетянко О.Д., Галантюк С.І., Савицька М.Д. Методичні вказівки до лабораторних занять з фізіології людини і тварин: Фізіологія вищої нервової діяльності. — Тернопіль: Збруч, 1988.
4. Грушко С.Й., Галантюк С.І., Черетянко О.Д. Методичні рекомендації для студентів заочної форми навчання природничого факультету: Імунні властивості крові. — Тернопіль, 1989.

Статті

1. Грушко С.И., Николайчук Л.В., Грушко В.С. О язвенной болезни при тиреотоксикозе // Советская медицина. — М.: Медицина, 1984. — № 8.
2. Грушко С.И., Дич А.К., Залюбовский П.М. Некоторые проблемы взаимодействия общества и природы в условиях социализма // Деп. в Институте научной информации по общественным наукам АН СССР. - № 36726. - 19.01.1989.
3. Грушко С.И. и др. Экологическое воспитание: некоторые теоретические вопросы // Актуальные проблемы воспитания учащейся молодежи. — Тернополь, 1989.
4. Грушко С.И., Шуст И.В., Дич А.К. и др. Экологическому воспитанию — комплексный подход // Там же. — Тернополь, 1989.
5. Грушко С.Й., Борщевський П., Данилишин Б. Сучасні підходи до вирішення економіко-екологічних проблем гідромеліорації // Економіка Радянської України". — Київ: Наукова думка, 1990. — № 12.
6. Грушко С.Й., Грушко В.С. Морфологічна характеристика міокарду при адреналовій міокардіодистрофії // Вплив субекстремальних факторів на організм людини і тварин: Збірник статей. — Тернопіль, 1994.
7. Грушко С.Й., Грушко В.С. Вплив мідроната і вітаміну Е на репаративні процеси в міокарді при адреналовій міокардіодистрофії // Вплив субекстремальних факторів на організм людини і тварин: Збірник статей. — Тернопіль, 1994.

Тези

1. Грушко С.Й. Амінокислотний склад кишкового соку у овець // Матеріали 8-го з'їзду Українського фізіологічного тов-ва. — Львів: Вид-во Львівського ун-ту, 1968.
2. Грушко С.И. Уровень свободных аминокислот в сыворотке овец // Материалы шестой Всес. конф. по физиологии и биохимическим основам повышения продуктивности сельскохозяйственных животных. — Боровск, 1968.
3. Грушко С.И., Скородинский З.П., Аксенова Г.В., Ганин М.Д., Колодий Т.И. К вопросу регуляции процессов выдаления и всасывания аминокислот в тонком отделе кишечника жвачных // Там же. — Боровск, 1968.
4. Грушко С.И., Скородинский З.П. Применение метионина для изучения некоторых функциональных друк. Закономерностей стенки тонкого отдела кишечника КРС и овец //

- Применение изотопов и ядерных излучений в сельском хозяйстве: Тезисы докладов Всес. научн. — техн. конф. 20 лет производства и применения изотопов и других источников ядерных излучений в народном хозяйстве СССР. — Минск, 1968.
5. Грушко С.Й. і ін. Всмоктування та виділення метіоніну стінкою тонкого відділу кишечника у овець // Фізіологія і біохімія сільськогосподарських тварин: Матеріали республ. наук. конф. — Львів, 1968.
  6. Грушко С.Й., Скородинський З.П., Аксьонова Г.В. Порівняльна характеристика секреторної діяльності кишечника у жуйних тварин // Там само. — Львів, 1968.
  7. Грушко С.Й. Характеристика соку ізольованої петлі тонкого відділу кишечника у овець на фоні літньої годівлі // Фізіологія і біохімія с-г тварин: Республ. міжвідомчий тематичний науковий збірник. — Київ: Урожай, 1969. — Вип. 10.
  8. Грушко С.Й., Скородинський З.П., Аксьонова Г.В., Зошій В.А. Рівень вільних амінокислот у виїсті тонкого кишечника жуйних тварин // Фізіологія і біохімія с-г тварин: Республ. міжвідомчий тематичний науковий збірник. — Київ: Урожай, 1969. — Вип. 11.
  9. Грушко С.И., Скородинский З.П., Гани М.Д., Кисленко Н.Ф. Особенности обмена и распределения метионина в тканях организма // Механизмы биологического действия ионизирующих излучений: Тезисы докладов второй республ. науч. конф. — Львов: Урожай, 1969.
  10. Грушко С.И., Аксенова Г.В., Скородинский З.П., Ганин М.Д., Зоший В.А. Азотистый обмен в тонком кишечнике животных // Материалы докладов 3-ей Украинской конференции по физиологии и патологии пищеварения, посвященной 120-летию со дня рождения И.И.Павлова. — Одесса, 1969.
  11. Грушко С.И., Скородинский З.П., Ганин М.Д., Кисленко Н.Ф., Аксенова Г.В. Включение S-35-метионина в ткани желудочно-кишечного тракта овец // Там же. — Одесса, 1969.
  12. Грушко С.И., Скородинский З.П., Ганин М.Д. К изучению всасывания свободных аминокислот в тонком кишечнике овец // Там же. — Одесса, 1969.
  13. Грушко С.И., Скородинский З.П., Аксенова Г.В. О динамической взаимосвязи уровня аминокислот в крови и химусе тонкого кишечника жвачных животных // Труды Всес. НИИ физиологии и биохимии с-г животных. Том X. Аминокислоты в животноводстве. — Борзовск, 1971.
  14. Грушко С.И., Аксенова Г.В., Скородинский З.П. и др. К участию стенки тонкого кишечника с-г животных в азотистом обмене // 11-ый съезд Всес. физиологического общества им. И.П.Павлова: Тезисы научных сообщений. — Л.: Наука, 1970. — Том 2.
  15. Грушко С.Й., Скородинський З.П., Аксьонова Г.В., Зошій В.А. Вплив годівлі на рівень вільних амінокислот у сироватці крові великої рогатої худоби і овець // Фізіологія і біохімія с-г тварин: Республ. тематичний науковий збірник. — Київ, 1971. — Вип. 16.
  16. Грушко С.Й., Кисленко М.Ф., Скородинський, Ганін М.Д. Роль стінки тонкого відділу кишечника овець в обміні S-35-метіоніну та інтенсивність включення його в тканини органів травного тракту // Питання морфології, гістохімії, фізіології і біохімії тварин. — Львів, 1970. — Вип. 1.
  17. Грушко С.И., Аксенова Г.В., Скородинский З.П., Колодий Т.И. К изучению влияния акта кормления на уровень всасывания свободных аминокислот в тонком кишечнике // Физиология и патология тонкой кишки: Материалы Всес. конф. гастроэнтерологов. — Рига, 1970.
  18. Грушко С.И., Скородинский З.П., Аксенова Г.В., Ганин М.Д. Взаимоотношение процессов всасывания и выделения свободных аминокислот в тонком кишечнике // Там же. — Рига, 1970.
  19. Грушко С.И., Скородинский З.П., Аксенова Г.В., Колодий Т.И., Зоший В.А. К вопросу регуляции процессов всасывания аминокислот в тонком кишечнике жвачных животных // 9-ая Всес. науч. конф. по проблемам кортиковисцеральной физиологии. — Баку: ЭЛМ, 1971.
  20. Грушко С.И., Скородинский З.П., Ганин М.Д. и др. О взаимосвязи ультраструктуры и функции тонкого кишечника у жвачных животных // Физиолого-биохимические основы повышения продуктивности с-х животных. — М: Колос, 1971.

21. Грушко С.И., Скородинский З.П., Ганин М.Д. и др. Всасывание и обмен аминокислот в кишечнике жвачных // Повышение продуктивности использования питательных веществ рационов. М., 1971.
22. Грушко С.И., З.П.Скородинський, Ганін М.Д. і ін. До вивчення взаємозв'язку структури і функції стінки тонкого відділу кишечника у жуйних // 9-ий з'їзд Українського фізіологічного товариства ім. І.П.Павлова. — Запоріжжя, 1972.
23. Грушко С.И., Скородинский З.П., Ганин М.Д. и др. К вопросу регуляции процессов всасывания и выделения аминокислот в тонком кишечнике // Тезисы докладов 7-ой Украинской науч. конф. физиологов, биохимиков и фармакологов с участием практических врачей. — Ижевск, 1973.
24. Грушко С.И., Аксенова Г.В. Всасывание и выделение свободных аминокислот в кишечнике овец // Вопросы физиологии и биохимии питания овец: Научные труды ВАСХНИЛ. — М.: Колос, 1981.
25. Грушко С.И., Шуст И.В., Яковлев В.Е. и др. Антиалкогольная пропаганда на уроках анатомии, физиологии и гигиены человека в средней школе. — Львов: Вища школа, 1981.
26. Грушко С.И.. Авторское свидетельство № 620360: «Состав для отделения пластин из твердого сплава от державки инструмента». Выдано авторское свидетельство № 2399949 с приоритетом от 18 августа 1976 // Зареєстровано в Государственном реестре изобретений Союза ССР 27 апреля 1978.
27. Грушко С.И., Зеленский В.С., Новоселецкая Л.В., Прогонный Е.М. К вопросу о взаимосвязи умственной и физической работоспособности учащихся младших классов // Адаптация детей и подростков к учебной и физическим нагрузкам: Тезисы докладов Всес. совещания-школы-семинара. — М., 1979.
28. Грушко С.И., Пугач М.М., Зеленський В.С., Грушко В.С. Про вплив м'язової активності на обмін азотних речовин в організмі // Тез доп. 4-го Укр. біохім. з'їзду. — Київ: Наукова думка, 1982. — Ч.2.
29. Грушко С.И., Зеленський В.С., Пугач М.М., Грушко В.С. Вплив модіону на засвоєння поживних речовин корму // Там само. — Київ: Наукова думка, 1982. — Ч.2.
30. Грушко С.И., Пугач Н.М., Зеленский В.С. Влияние мышечных нагрузок на всасывающую функцию тонкого отдела кишечника // Повышение продуктивности и борьба с болезнями КРС в условиях промышленного животноводства: Тезисы Всес. науч. — производст. конф., посв. 100-летию Львовского зооветеринарного института. — Львов, 1982.
31. Грушко С.И., Шуст З.И., І.І.Шуст, Пугач М.М., Грушко В.С. Структурно-функціональні взаємовідношення в шлунково-кишковому тракті // 11-ий з'їзд Українського фізіологічного товариства ім. І.П.Павлова. — Київ: Наукова думка, 1982.
32. Грушко С.И., Пугач М.М., Грушко В.С., Шуст І.В. Вплив м'язової діяльності на протеолітичну активність ферментів в тонкому кишечнику // Там само. — Київ: Наукова думка, 1982.
33. Грушко С.И., Зеленский В.С., Грушко В.С., Пугач Н.М. Функциональные особенности тонкого кишечника у плотоядных и жвачных животных // 8-ое совещание по эволюционной физиологии, посв. 100-летию со дня рождения Л.А.Орбели. — Л., 1982.
34. Грушко С.И., Зеленский В.С., Новоселецкая Л.В. Адаптация детей и подростков к учебной и физической нагрузкам // Тезисы докладов Всес. совещания-школы-семинара. — М., 1979.
35. Грушко С.И., Галантюк С.И., Мороз М.М., Багнюк К.А., Шуст З.И., Пугач Н.М. Влияние мышечных нагрузок на морфо-функциональное состояние органов пищеварения белых крыс // Материалы 3-ей Всес. конф. по спортивной морфологии. — Тернополь, 1981.
36. Грушко С.И., Барна Н.Н., Костиник И.М., Галантюк С.И. О возможности применения постоянного магнитного поля при отдаленной гибридизации ивовых в искусственных условиях // Всес. совещ. по лесной генетике, селекции и семеноводству: Тезисы докл. — Петрозаводск, 1983.
37. Грушко С.И., Зеленский В.С., Б.К.Гулядя, Багнюк К.А. Влияние различного двигательного режима на физическую и умственную работоспособность учащихся подготовительных классов // Педагогические и физиолого-гигиенические основы совершенствования

- физического воспитания учащихся общеобразовательной школы: Тезисы 2-ой Всес. конф. по физическому воспитанию и школьной гигиене. — М., 1983.
38. Грушко С.И., Пугач Н.М., Грушко В.С., Зеленский В.С. Динамика протеолитической активности кишечного сока под влиянием приема корма и мышечной деятельности // Вклад молодых ученых и специалистов в интенсификацию с-х производства: Тезисы докл. 1-ой республ. научно-производительной конф. — Львов, 1984.
  39. Грушко С.И., Пугач Н.М., Зеленский В.С., Грушко В.С. Влияние кормления на уровень сухого вещества и аминного азота в содержимом тонкого кишечника овец // Там же. — Львов, 1984.
  40. Грушко С.И., Багнюк К.А., Шуст И.В., Галантюк С.И., Мороз М.М. Морфологические изменения нейтроцитов спинного мозга растущих белых крыс под влиянием физических нагрузок // Вопросы морфологии центральной нервной системы: Тезисы докл. республ. науч. конф., посв. 150-летию со дня рожд. В.А.Бецца. — Киев, 1984.
  41. Грушко С.И., Пугач Н.М., Зеленский В.С. и др. Влияние утомления при больших физических нагрузках на всасывание азотистых веществ в тонком кишечнике и их содержание в крови // Тезисы докл. Всес. конф. посв. 100-летию со дня рожд. акад. АН УССР Г.В.Фольборга. — Киев-Черкасы, 1985. — Ч.1.
  42. Грушко С.И., Пугач Н.М., Грушко В.С. и др. О влиянии утомительных мышечных нагрузок на всасывательно-выделительную функцию тонкой кишки // Там же. — Киев-Черкасы, 1985. — Ч.2.
  43. Грушко С.И., Пугач Н.М., Зеленский В.С. и др. О направленности пищеварительных процессов в тонком кишечнике при мышечной деятельности // Молодые ученые продовольственной программе: Тезисы докл. науч. — практ. конф. молодых ученых. — Львов, 1985.
  44. Грушко С.И., Пугач Н.М., Зеленский В.С., Грушко В.С. К изучению регуляции всасывания незаменимых аминокислот // 14-й Всес. конф. по физиологии пищеварения: Тез. докл. — Тернополь-Львов, 1986.
  45. Грушко С.И., Зеленський В.С., Гуняді Б.К. Показники гемодинаміки і фізичної працездатності учнів, які почали систематично навчатися з 6 років // 12 з'їзд Укр. фізіологічного товариства ім. І.П.Павлова: Тези доповідей. — Львів, 1986.
  46. Багнюк К.А., Яковлев В.Е., Грушко С.И., Мороз М.М. Морфо-функциональные изменения в сердечной и скелетных мышцах растущих белых крыс при действии физических нагрузок и применении растительных адаптогенов // X Всес. съезд анатомов, гистологов и эмбриологов: Тезисы докладов. — Полтава, 1986.
  47. Грушко С.И., Барна Н.Н. Формирование общебиологических понятий в процессе преподавания дисциплин биологического цикла // Совершенствование процесса формирования научных понятий в учащихся и студентов педвузов: Тезисы докладов Всес. научно-практической конф. — Челябинск, 1986.
  48. Грушко С.И., Галантюк С.И., Черетянюк Е.Д., Шуст И.В. Формирование диалектико-материалистического мировоззрения в процессе преподавания физиологии человека и животных. // Всес. научно-практическая конф. "Методологические проблемы преподавания биологических дисциплин в педвузе". Тезисы докл. Мелитополь, 1987.
  49. Грушко С.И., Багнюк К.А., Галантюк С.И., Черетянюк Е.Д. Экспериментальное изучение ростостимулирующего влияния на растущий животный организм некоторых растительных веществ // Возрастная и экологическая морфология животных в условиях интенсивного животноводства: Сб. науч. трудов. — Ульяновск, 1987.
  50. Грушко С.И., Пугач М.М., Грушко В.С. і ін. До вивчення механізму підтримання поживного гомеостазу в тонкому кишечнику жуйних // 5 Укр. біохімічний з'їзд: Тези доповідей. — Київ, 1987. — Ч.1.
  51. Грушко С.И., Пугач М.М., Грушко В.С. і ін. До вивчення залежності протеолітичної активності ферментів хімусу від вмісту білкових речовин і вільних амінокислот у кишковому соці // Там само. — Київ, 1987. — Ч.1.

52. Грушко С.И., Черетянюк Е.Д., Шуст И.В., Багнюк К.А., Зеленский В.С. Подвижность нервных процессов и продуктивность кратковременной памяти детей школьного возраста // 15-й съезд Всес. физиологического общ-ва им. И.П.Павлова: Тезисы науч. сообщений. — Л.: Наука, 1987.
53. Грушко С.И., Дич О.К. Проблеми економічної географії Поділля // Розширене відтворення природних ресурсів на Поділлі: Тези доповідей наук. конф. — Кам'янець-Подільський, 1988.
54. Грушко С.И., Байрак О.І. До діяльності Володимира Петрович Затонського на Тернопільщині // Тези доп. наук. конф. до 100-річчя з дня народж. — Кам'янець-Подільський, 1988.
55. Грушко С.И., Шуст И.В., Яковлев В.Е., Михашин. Формы и методы самостоятельной работы студентов в системе совершенствования подготовки учителей биологии по предметам анатомо-физиологического цикла // Дидактические проблемы подготовки учительских кадров: Тезисы науч. — практ. конф. — Тернополь, 1988.
56. Грушко С.И., Полищук В.А., Янчук Н.И. Творческое использование идей В.А.Сухомлинского в процессе подготовки студентов к семейному воспитанию школьников // Творческое использование педагогического наследия В.А.Сухомлинского в процессе перестройки общеобразовательной, профессионально-технической, средней специальной и высшей школы: Сб. тезисов. — Чебоксары, 1988.
57. Грушко С.И., Барна Н.Н., Зелинка С.В., Шанайда Н.Д. Охрана и рациональное использование видов рода *Populus*, занесенных в Красную книгу СССР // Рациональное использование, охрана, воспроизводство биологических ресурсов и экологическое воспитание: Тезисы респ. конф. — Запорожье, 1988.
58. Грушко С.И., Дич А.К., Похилая Л.С. Эксперимент на персональном компьютере в экологическом воспитании и образовании // Там же. — Запорожье, 1988.
59. Грушко С.И., Романишина Л.М., Дич А.К. Влияние отравляющих веществ на интенсивность обмена глутаминовой и аспарагиновой кислот у насекомых // Биохимия насекомых. — М., 1988.
60. Грушко С.И., Барна Н.Н. Некоторые аспекты экологического образования и воспитания студентов // Пути совершенствования экологического образования и воспитания студентов и подготовка их к этой работе в школе: Тез. докл. респ. науч. сем. — Мелитополь, 1988. — Ч.3.
61. Грушко С.И., Янчук Н.И., Полищук В.А., Царева Н.В. Идеи Н.К.Крупской о самообразовании учителя и их творческое воплощение в учебном процессе педвуза // Творческое наследие Н.К.Еурпской и современная школа: Тезисы докладов и сообщений республ. науч. — практ. конф. — Горловка, 1989.
62. Грушко С.И., Байрак О.І. Значення визволення західноукраїнських земель для становлення вищої школи на Тернопільщині // Розвиток освіти і культури в західних областях України (1939-1089): Тези доповідей наук. — практ. конф. — Тернопіль, 1989. — Ч.2.
63. Грушко С.И., Дич О.К., Похила Л.С. Пояснення взаємозв'язків екологічних і економічних суперечностей в екологічному навчанні і вихованні // Проблеми екології Поділля: Тези доповідей наук. конф. — Кам'янець-Подільський, 1989.
64. Грушко С.И., Романишина Л.М., Дич А.К. Система экологического воспитания как объект педагогического управления на естественном факультете пединститута // Воспитательная система учебного заведения как объект педагогического управления: Тезисы докл. Всес. конф. — Рига, 1989. — Ч.2.
65. Грушко С.И., Романишина Л.М., Дич А.К. Влияние производных окиси этилена на интенсивность реакции восстановительного аминирования альфа-кетоглутарата у личинок комара // Биохимия насекомых: Межвузовский сборник научных трудов. — М.: Изд-во МГИИ им. В.И.Ленина, 1989.
66. Грушко С.И., Шуст И.В., Шуст І.І. Форми і методи самостійної роботи студентів заочної форми навчання // Зміст, форми і методи самостійної роботи студентів: Тези обласної наук. — практ. конф. викладачів. — Тернопіль, 1990.
67. Грушко С.И., Галантюк С.І., Черетянюк О.Д. Методичне забезпечення самостійної роботи студентів з дисциплін фізіологічного циклу // Там само. — Тернопіль, 1990.

68. Грушко С.И., Дич А.К., Тропалюк Ю.Б. Применение моделирования логистической зависимости на ПЭВМ при изучении биометрии и на лабораторных занятиях по биологическим дисциплинам // Подготовка учителей биологии в условиях новой информационной технологии обучения: Тезисы докл. 1-го Всерос. совещания-семинара. — Петрозаводск, 1990.
69. Грушко С.И., Романишина Л.М., Янчук Н.И. Модульная система — одна из прогрессивных форм обучения студентов по дисциплинам химического цикла // Соотношение фундаментальной и специальной подготовки специалистов-химиков в университетах страны: 5-я Всес. науч. — метод. конф. — Львов, 1990.
70. Грушко С.И., Дич А.К., Грушко В.С., Калиняк П.П. Пути систематического решения экологических и экономических проблем // Социально-культурные и экологические приоритеты развития региона: Тезисы докладов. — Ростов-на-Дону, 1990.
71. Грушко С.И., Янчук М.И., Зелінка С.В., Жмінка В.Я., Дич О.К. Екологічні дослідження стану забрудненості водою околиць м. Тернополя // Проблеми охорони природи і відтворення природно-ресурсного потенціалу Західного Поділля: Тези доп. наук. — практ. конф. — Тернопіль, 1990.
72. Грушко С.И., Янчук М.И., Романишина Л.М., Бодров В.П. Система екологічного виховання в педінституті // Там само. — Тернопіль, 1990.
73. Грушко С.И., Галантюк С.И., Шуст І.В. і ін. Екологічне навчання студентів природничого факультету в процесі викладання анатомо-фізіологічних дисциплін // Там само. — Тернопіль, 1990.
74. Грушко С.И., Зеленський В.С., Грушко В.С. Вплив АКТГ і тироксину на всмоктування моноаміномонокарбонівих і діаміномонокарбонівих амінокислот // 8-й Укр. фізіологічний з'їзд. — Харків, 1990.
75. Грушко С.И., Грушко В.С., Дич О.К. Особливості всмоктування сірковмісних та діаміномонокарбонівих амінокислот на прикладі цистину і лізину // Там само. — Харків, 1990.
76. Грушко С.И., Романишина Л.М., Дич А.К., Калиняк П.П., Мороз М.М. Стимуляція життєдіяльності гидробиотиків хімічними забруднюючими речовинами: приєр адаптації // Механізми адаптації живих тварин і рослин к екстремальним факторам середовища: Тезиси 6-ої Ростовської обласної наук. — практ. школи-семинара. — Ростов-на-Дону, 1990. — Т. 1.
77. Грушко С.И., Дич А.К., Романишина Л.М., Крутовский С.В. Влияние некоторых производных окиси этилена на активность реакции восстановительного аминирования // Там же. — Т. 1.
78. Грушко С.И., Романишина Л.М., Крутовский С.В. и др. Адаптация реакции восстановительного аминирования альфа-кетоглутаровой кислоты у рыб к действию ионов Mn^{2+} // Там же. — 1990. — Т. 1.
79. Грушко С.И., Романишина Л.М., Крутовский С.В., Явоненко А.Ф. Влияние ионов Mn^{2+} на обмен аскорбиновой кислоты в митохондриях карпа // Биологическая роль микроэлементов и их применение в сельском хозяйстве и медицине: 11-я Всес. конф. Тезисы докладов. — Самарканд, 1990. — Т. 2.
80. Грушко С.И., Романишина Л.М., Янчук М.И., Дробощкий А.С. Інтенсифікація процесу навчання за допомогою нових форм контролю успішності студентів // Традиційні та нетрадиційні методи активного навчання у вищій школі: Тези науково-методичної конференції. — Рівне, 1992.
81. Грушко С.И., Романишина Л.М., Дич А.К., Крутовский С.В., Явоненко А.Ф. Влияние бутилцеллозоля на интенсивность реакций восстановительного аминирования альфа-кетоглутарата в организме форели // 8-я научная конф. по экологической физиологии и биохимии рыб. — Петрозаводск, 1992.
82. Грушко С.И., Галантюк С.И., Болух М.З., Яковлев В.О. Вплив гама-аміномаєсної кислоти (ГАМК) та її літєвої солі на мікроструктуру печінки молодих тварин при

- експериментальному гепатиті // Матеріали звітної наукової конференції викладачів і студентів природничого факультету Тернопільського педагогічного інституту. — Тернопіль, 1993.
83. Грушко С.Й., Грушко В.С., Дич О.К., Ракочий В.В. Динаміка виділення метіоніну-S(35) з крові в просвіт кишечника // Там само. — Тернопіль, 1993.
84. Грушко С.Й., Грушко В.С., Дич О.К., Ракочий В.В. Особливості виділення окремих амінокислот з крові стінкою тонкого кишечника овець // Там само. — Тернопіль, 1993.
85. Грушко С.Й., Грушко В.С., Дич О.К., Ракочий В.В. Динаміка всмоктування метіоніну-S(35) з ізольованої петлі кишечника в кров та його виділення в просвіт тонкої кишки // Матеріали 2-ої звітної наукової конференції викладачів та студентів географічного факультету Тернопільського державного педагогічного університету. — Тернопіль, 1992.
86. Грушко С.Й., Романишина Л.М. Формування особистості спеціалістів при роботі за модульною системою у циклі природничих дисциплін // Психолого-педагогічні основи активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів: Матеріали міжвузівської наук. — практ. конф., присвяченої 80-річчю Вінницького державного педагогічного інституту. — Вінниця, 1992. — Ч. 2.

Марчишин Світлана Михайлівна

Навчальні посібники

1. Трофим'як Т.Б., Марчишин С.М. Словник основних екологічних термінів і понять. — Тернопіль, 1990.
2. Комиссаренко Н.Ф., Марчишин С.М., Скакун Н.П. Способы получения суммы фенольных соединений, обладающих желчегонным и протигивоспалительным действием. Авторское свидетельство №1017338, 1983.
3. Марчишин С.М. Екологічний словник-довідник (основні терміни і поняття). — Київ: Рідна мова, 1998. — 221 с.

Методичні рекомендації

1. Марчишин С.М. Основи екології (навчальні матеріали па допомогу учням загальноосвітніх шкіл, вчителям екології, студентам природничого ф-ту). — Тернопіль, 1994.
2. Марчишин С.М. Методичні рекомендації для самостійного вивчення курсу «Соціоекологія». — Тернопіль: ТДПУ імені Володимира Гнатюка, 2000. — 136 с.

Статті

1. Марчишин С.М. Вивчення взаємодії скополаміну гідроброміду з білками сироватки крові // Фармацевтичний журнал. — 1974. — № 1.
2. Комиссаренко Н.Ф., Марчишин С.М. Компоненты *Arnica montana* и *Arnica foliosa* // Химия природных соединений. — 1981. — № 5.
3. Марчишин С.М. Эффективность фенольных соединений арники при токсическом поражении печени // Фармакология и токсикология. — 1983. — № 2.
4. Марчишин С.М. Сравнительная холеретическая активность фенольных соединений арники горной и арники облиственной // Фармакология и токсикология. — 1983. — № 3.
5. Скакун Н.П., Марчишин С.М. Фенольные соединения арники облиственной как антиоксиданты // Рук.депон.в ВИНТИ 27.VI.84 г. № 4374-84.
6. Марчишин С.М., Постригач Н.О., Постолюк М.І. Лікарські рослини-радіопроректори // Наукові записки (серія біологія, хімія, педагогіка). —Тернопіль, 1994. — Вип. 1. — С.66-68.

Тези

1. Акоюн О.А., Марчишин С.М. Использование гелхроматографии при исследовании скополамина в судебно-химическом анализе // Респ. межвед. об. "Фармация". — Киев: Здоров'я, 1975. — В. 2.
2. Марчишин С.М. Влияние флавоноидов арники горной на желчеобразование и эффективность их при острой дистрофии печени // Тезисы докладов III съезда фармацевтов УССР. — Харьков, 1979.
3. Марчишин С.М. Влияние флавоноидов арники горной на желчеобразование у белых крыс // Фармакология и токсикология: Респ. меж-вед. сборник. — Киев, 1980. — В.15.
4. Марчишин С.М. Влияние флавоноидов арники облиственной на желчеобразование и их эффективность при острой дистрофии печени // Актуальные вопросы фармакологии и токсикологии: Тез. IV съезда фармакологов УССР. — Тернополь, 1981.
5. Скакун Н.П., Олейник А.Н., Цилюриков И., Высоцкий И.Ю., Волкова Л.В., Кудин А.Т., Марчишин С.М. Эффективность антиоксидантов при поражении печени четыреххлористым углеродом // Биоантиоксидант: Тезисы Всес. совещания. — Черноголовка, 1983.
6. Марчишин С.М., Мулярчук Н.М., Ковальчук Н.А., Матвеев Е.В., Степанова Н.Ю. О желчегонных, антиоксидантных и гепатопротекторных СБОИОТВЗХ растительных биофлавоноидов // Тезисы докладов V съезда фармакологов УССР. — Запорожье, 1985.
7. Марчишин С.М., Поліщук Ж.Г. Флавоноїдовмісні лікарські рослини та їх інтродукція // Тези доповідей I звітної наук. конф. викладачів та студентів географічного ф-ту, Тернопільського педінституту. — Тернопіль, 1990.
8. Марчишин С.М. Інтродукція лікарських рослин, які застосовуються при захворюванні органів дихання // Там само. — Тернопіль, 1990.

9. Марчишин С.М. Про екологічну культуру майбутніх вчителів // Биологическая фиксация молекулярного азота и азотный метаболизм бобовых растений. — Киев, 1991.
10. Марчишин С.М. Вирощування арніки листяної в умовах Тернопільської області // IX з'їзд Українського товариства: Тези доповідей. — Київ: Наукова думка, 1992.
11. Марчишин С.М. Екологічне виховання студентів філологічного факультету // XVI Українська конференція з органічної хімії: Тези доповідей. — Тернопіль, 1992.
12. Марчишин С.М. і ін. Біологічно активні речовини рослин роду Арніка // Там само. — Тернопіль, 1992.
13. Марчишин С.М. Інтродукція лікарських рослин, як один із методів природоохоронної роботи // Екологія і молодь: Тези доповідей обл. наук. — практ. конф. — Тернопіль, 1993.
14. Марчишин С.М. Формування екологічної культури у студентів інженерно-педагогічного факультету // Матеріал звітної наукової конференції викладачів і студентів природничого факультету ТДПІ за 1993 рік. — Тернопіль, 1993.
15. Марчишин С.М., Постригач Н.О. і ін. Вирощування лікарських рослин в культурі // Там само. — Тернопіль, 1993.
16. Трофим'як Т.Б., Марчишин С.М., Калиняк П.П., Курницька А.І. Рослини роду Арніка в культурі *in vitro* // Навколишнє середовище і здоров'я: Тези доповідей Міжнар. наук. конф. — Чернівці, 1993.
17. Трофим'як Т.Б., Марчишин С.М., Калиняк П.П., Страшнюк Н.М. Культура арніки листяної (*Arnica foliosa*) *in vitro* // II з'їзд Українського товариства фізіологів рослин. — Київ, 1993.
18. Марчишин С.М. В.О. Сухомлинський про екологічну культуру молоді // В.О.Сухомлинський — видатний український педагог: Матеріали міжвуз. наук. — практ. конф. — Рівне, 1993. — С. 67.
19. Марчишин С.М. Формування соціоекологічних знань у майбутніх вчителів // Теоретичні та прикладні аспекти соціоекології: Матеріали I Всеукр. конф. — Львів, 1996. — С.139-140.

Мороз Михайло Михайлович

1. Шуст И.В., Галантюк С.И., Костиник И.М., Мороз М.М., Шуст З.И. Изменения висцерального кровообращения в экстремальных условиях, вызванных нарушением движения животного // Центральная регуляция кровообращения: Матер. симп. — Тернополь, 1981.
2. Шуст И.В., Галантюк С.И., Костиник И.М., Багнюк К.А., Мороз М.М. Гистофизиологические особенности печени представителей различных классов позвоночных // Вопросы эволюционной физиологии: Тез. сообщ. VIII Совещ. по эволюционной физиологии. — Ленинград: Наука, 1982.
3. Багнюк К.А., Галантюк С.И., Яковлев В.Е., Мороз М.М., Костиник И.М. Структурно-функциональные изменения нервно-мышечного аппарата и сердечной мышцы растущих белых крыс в процессе адаптации к мышечным нагрузкам // Тез. XVI Всес. съезда физиол. общ. им. И.П. Павлова. — Баку, 1983.
4. Шуст И.В., Яковлев В.Е., Мороз М.М., Костиник И.М. Совершенствование подготовки студентов к работе в школе по профилактике нарушений зрения и опорно-двигательного аппарата школьников в процессе преподавания дисциплин анатомио-физиологического цикла // Проблемы общей возрастной физиологии в педагогических вузах страны: Тез. Всес. конф. — Ставрополь, 1983. - Ч. П.
5. Шуст И.В., Багнюк К.А., Мороз М.М., Галантюк С.И., Грушко С.И. Влияние элеутерококка на морфо-функциональное состояние нервно-мышечного аппарата и сердечной мышцы растущих белых крыс в процессе адаптации к мышечным нагрузкам // Физиологические механизмы адаптации к мышечной деятельности: Тезисы докл. XVII Всесоюзн. научной конф. — Ленинград, 1984.
6. Шуст И.В., Багнюк К.А., Галантюк С.И., Грушко С.И., Мороз М.М. Морфо-функциональные изменения нейроцитов спинного мозга растущих белых крыс под влиянием физических нагрузок // Вопросы морфологии нервной системы: Тезисы научн. конф., посвящ. 150-летию со дня рожд. В.А. Беца. — Киев, 1984.
7. Шуст И.В., Багнюк К.А., Галантюк С.И., Мороз М.М., Гришюк Т.В. Морфо-функциональные изменения в миокарде растущих белых крыс в процессе адаптации к физическим нагрузкам при применении некоторых тонизирующих веществ // Актуальные вопросы морфологии: Тез. докл. II съезда АГЭ и топографоанатомов УССР. — Полтава, 1985.
8. Шуст И.В., Черетянко Е.Д., Галантюк С.И., Грушко С.И., Мороз М.М., Шлаен С.Е., Безкоровайный И. Психофизиологические особенности первокурсников и их успеваемость // Психофизиология человека в условиях перестройки. — Уфа, 1988.
9. Шуст И.В., Черетянко О.Д., Яковлев В.О., Грушко С.И., Мороз М.М. Екологічне навчання студентів природничого факультету в процесі викладання анатомо-фізіологічних дисциплін // Проблеми охорони природи і відтворення природно-ресурсного потенціалу Західного Поділля: Тези допов. регіон. наук. — практ. конф. — Тернопіль, 1990.
10. Шуст И.В., Черетянко О.Д., Галантюк С.И., Мороз М.М., Костиник И.М., Яковлев В.О. Порівняльна характеристика антропометричних і фізіометричних показників дітей, які почали навчання з 6-ти і 7-річного віку // Тези допов. I звітної наук. конф. викладачів і студентів географічного факульт. ТПЗ за 1990 рік. — Тернопіль, 1991.
11. Галантюк С.И., Мороз М.М., Дядюк М.О., Биць П.П., Шикірява А. Вплив випромінювання відсотерміналів на чоловічі статеві клітини // Матер. звіт. наук. конф. викладачів і студентів природничого факультету за 1991 рік. — Тернопіль, 1991.
12. Галантюк С.И., Черетянко О.Д., Багнюк К.О., Костиник И.М., Яковлев В.О., Мороз М.М. Морфофункціональні аспекти адаптації дітей 6-ти і 7-річного віку до навчання // Матер. звіт. наук. конф. викладачів і студентів природничого факультету за 1991 рік. — Тернопіль, 1991.
13. Шуст И.В., Галантюк С.И., Мороз М.М., Юрків Л.Б. Морфо-функціональні основи готовності дитячого організму до систематичного навчання у школі // Матеріали I міжнародного конгресу з інтегративної антропології. — Тернопіль, 1995.

Страшнюк Надія Михайлівна

Навчальні посібники

1. Основи екології: Навчальні матеріали на допомогу учням загальноосвітніх шкіл, вчителям екології, студентам природ. ф-ту / За ред. В. М. Черняка. — Тернопіль, 1994. — С. 84-96.
2. Страшнюк Н.М., Феник С.Й., Трофим'як Т.Б. Короткий словник основних біотехнологічних термінів та понять. — Тернопіль: Підручники і посібники, 1995. — 32 с.
3. Страшнюк Н., Міщук Н. Біологія. Випускний екзамен. — Тернопіль: Підручники і посібники, 1997. — 112 с.
4. Міщук Н., Страшнюк Н., Олійник І. Біологія-9. Відповіді на екзаменаційні питання. — Тернопіль: Підручники і посібники, 1997. — 128 с.
5. Страшнюк Н., Міщук Н. Біологія. Випускний екзамен. — Тернопіль: Підручники і посібники, 1998. — 144 с.
6. Міщук Н., Страшнюк Н. Біологія: Методичний посібник (для випускників середніх загальноосвітніх закладів). — Тернопіль: Підручники і посібники, 1999. — 112 с.
7. Міщук Н.Й., Страшнюк Н.М. Біологія. 9 клас. Відповіді на екзаменаційні білети. — Тернопіль: Підручники і посібники, 1999. — 112 с.
8. Страшнюк Н.М., Бабин І.І., Механошин С.О., Грушко В.С., Голоух С.В. "Паспорт здоров'я" студента Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. — Тернопіль, 2000. — 20 с.
9. Страшнюк Н.М., Феник С.Й., Грубінко В.В. Лабораторний практикум з біотехнології. — Тернопіль, 2000. — 123 с.
10. Міщук Н., Страшнюк Н. Календарне планування. Біологія. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2000. — 32 с.
5. 11. Шуст І.В., Грубінко В.В., Страшнюк Н.М. Загальна цитологія.- Тернопіль, 2001.- 117 с.

Методичні рекомендації

1. Барна М.М., Черняк В.М., Страшнюк Н.М. та ін. Організація роботи з обдарованими школярами. Всеукраїнська олімпіада еколого-природничого спрямування (посібник для учнів загальноосвітніх шкіл та ПТУ, вчителів біології, основ екології та валсології). — Тернопіль: Мандрівець, 1996. — 104 с.
2. Страшнюк Н.М., Феник С.Й., Галантьок С.І., Грубінко В.В. Методичні рекомендації до проведення лабораторно-практичних занять та виконання самостійних завдань з вікової фізіології та шкільної гігієни /Для студентів денної та заочної форм навчання. — Тернопіль, 1999. — 48 с.
3. Галантьок С.І., Феник С.Й., Страшнюк Н.М., Грубінко В.В. Педагогічна практика студентів: Методичні рекомендації до виконання самостійних завдань з шкільної гігієни. — Тернопіль, 2000. — 27 с.
4. Шуст І.В., Страшнюк Н.М. Методичні рекомендації до лабораторно-практичних занять з цитології. — Тернопіль, 2000. — 56 с.

Статті

1. Страшнюк Н. М., Блюм Я. Б., Смертенко А. П., Сидоров В.А., Глеба Ю.Ю. Получение ампифосметил-устойчивых линий *Nicotiana plumbaginifolia*, содержащих мутантный тубулин // Доклады Российской АН. — 1993. — Т. 332, N 2. — С. 240-243.
2. Блюм Я. Б., Страшнюк Н.М. Получение мутантов по генам белков микротрубочек // Цитология и генетика. — 1993. — Т. 27, N 6. — С. 79-96.
3. Страшнюк, Т.Б. Трофим'як Розробка біотехнологічних прийомів культивування *in vitro* меліси лікарської *Melissa officinalis* L. // Наукові записки Тернопільського педагогічного інституту. Серія біологія, хімія, педагогіка. — Тернопіль, 1995.— Випуск 1. — С. 98-100.
4. Блюм Я.Б., Страшнюк Н.М., Смертенко А.П., Солодушко В.Г., Глеба Ю.Ю. Изменения *-тубулина обеспечивают устойчивость к трифлюорулину мутантов *Nicotiana plumbaginifolia*, полученных *in vitro* // Довідні НАН України. — 1996. — N 7. — С. 132-137.

5. Страшнюк Н. Біотехнологія рослин як альтернативний спосіб отримання фармакологічно активних речовин // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє.- 1997. — С. 224-227.
6. Страшнюк Н.М. Введення в культуру *in vitro* меліси лікарської (*Melissa officinalis* L.) // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія 4: Біологія.- 1997. - №1.- С. 81-84.
7. Страшнюк Н.М., Ковальчук Л.Р., Трофимяк Т.Б. Розробка біотехнологічних прийомів введення в культуру *in vitro* тирличу жовтого *Gentiana lutea* L. // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету.- 1997.-Серія 4: Біологія.- №1.- С. 85-88.
8. Страшнюк Н.М., Ковальчук Л.Р., Трофимяк Т.Б. Отримання *in vitro* культури ізольованих коренів і суспензійної культури тирличу жовтого (*Gentiana lutea* L.) // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка.- 1998.- Серія 4: Біологія.- №3. — С. 89-94.
9. Страшнюк Н.М., Федчишин Т.Г. Використання медичної п'явки (*Hirudo medicinalis*) як тест-об'єкта для оцінки токсичності води // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка.- 1998.- Серія 4: Біологія.- №3. — С. 94-99.
10. Blume Ya.B., Strashnyuk N.M., Smerthenko A.P. et al. Gleba. Alterations of β -tubulin in *Nicotiana plumbaginifolia* confer resistance to amiprophosmethyl // *Theor. Appl. Genet.* — 1998. — V. 97. — P. 464-472.
11. Koval'chuk L.R., Strashnyuk N.M., Kalynyak P.P., Kalynyak T.B., Blume Ya.B. *In vitro* culture of *Gentiana lutea* L. The Society for Experimental Biology Annual Meeting, London, England, UK, March 22-27, 1998 // *J. of Exper. Bot.* - 1998. — 49 (Suppl.). — P. 89-90
12. Страшнюк Н. Шляхи підвищення біосинтетичної активності культур клітин і гнанин лікарських рослин *in vitro* // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє.- 1999. — С. 274-279.
13. Страшнюк Н.М., Ковальчук Л.Р., Калиняк Т.Б. Фармакологічно активні речовини рослин роду *Gentiana* L., методика їх виділення та ідентифікації // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка.-1999.- Серія 4: Біологія.- №1(4). — С. 90-95.
14. Страшнюк Н.М., Грицак Л.Р., Калиняк Т.Б. Дослідження особливостей перебігу латентного періоду видів роду *Gentiana* L. *in vitro* // Науково-технічний бюлетень Інституту землеробства і біології тварин. — 1999. — Випуск I (3). — С. 279-282.
15. Strashnyuk N., Hrytsak L. Obtaining *in vitro* of *Gentiana lutea* L. isolated roots culture // *Growth, Development and Productivity of Plants. Theoretical and Practical Problems: Abstracts of International scientific conference.* — Babtai, Lithuania // *Horticulture.* - 2000. — V.35. — P. 88-93.
16. Страшнюк Н.М., Грицак Л.Р. Особливості та перспективи введення в культуру *in vitro* видів роду *Gentiana* L. // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка.- 2000.- Серія 4: Біологія.- № 1(8). — С. 46-52.
17. Страшнюк Н.М., Грицак Л.Р., Павх О.І., Грубінко В.В. Отримання та дослідження *in vitro* культур клітин *Melissa officinalis* L. // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка.- 2000.- Серія 4: Біологія.- № 3(11). — С. 64-69.
18. Страшнюк Н.М., Грицак Л.Р., Бияк В.Я., Грубінко В.В. Види роду *Gentiana* L. у флорі України: хорология, біологічна активність, використання // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка.- 2000.- Серія 4: Біологія.- № 4(11). — С. 53-59.

Тези

1. Blume Ya. B., Strashnyuk N. M., Gleba Yu. Yu. Selection and analysis of trifluralin-resistant mutants of *Nicotiana plumbaginifolia* // *Frontiers of Biotechnology in Agriculture* — 1991. Satellite of the 15th Internat. Congress of Biochemistry. Sea of alilee, Israel, August 1-4. 1991. — P. 41.
2. Страшнюк Н. М., Блюм Я. Б., Сидоров В. А., Глеба Ю. Ю. Селекция и анализ мутантов *Nicotiana plumbaginifolia*, устойчивых к гербицидам с антимикротрубочковым действием //

- Достижения биотехнологии промышленному комплексу: Тез. докл. Всесоюз. конф. (Черновцы, 14-18 октября 1991 г.). — Черновцы, Украина, 1991. — С. 60.
3. Страшнюк Н. М., Блюм Я. Б., Сидоров В. А., Глеба Ю. Ю. Выделение и характеристика клеточных линий и растений регенерантов *Nicotiana plumbaginifolia*, устойчивых к действию ампрофосметила // Экологическая генетика растений, животных, человека: Тез. докл. IV Всесоюз. науч. конф. (Кишинев, 20-21 ноября 1991 г.). — Кишинев: Штиинца, 1991. — Т. 2. — С. 432-433.
  4. Блюм Я. Б., Страшнюк Н. М., Сидоров В. А., Глеба Ю. Ю. Получение и анализ линий *Nicotiana plumbaginifolia*, устойчивых к соединениям с агглютининной активностью // Новые методы биотехнологии растений: Тез. докл. I Всесоюз. симп. (Пушино, 20-22 ноября 1991 г.). — Пушино, СРСР, 1991. — С. 55-56.
  5. Страшнюк Н. М., Блюм Я. Б. Получение и анализ мутантов растений *Nicotiana plumbaginifolia* с устойчивостью к таксолу // Актуальные проблемы физиологии растений и генетики: Тез. докл. конф. молодых ученых (Киев, 26-28 мая 1992 г.). — Киев, Украина, 1992. — С. 142.
  6. Мишкей Б. В., Страшнюк Н. М., Блюм Я. Б. Реакция антител МРМ-13, которые узнают центры организации микротрубочек в протопластах растений // Актуальные проблемы физиологии растений и генетики: Тез. докл. конф. молодых ученых (Киев, 26-28 мая 1992 г.). — Киев, Украина, 1992. — С. 148.
  7. Емец А. И., Страшнюк Н. М., Блюм Я. Б. Получение соматических гибридов высших растений с использованием мутантов по тубулину // Новые методы биотехнологии растений: Тез. докл. II Рос. симп. (Пушино, 18-20 мая 1993 г.). — Пушино, Россия, 1993. — С. 138.
  8. Strashnyuk N.M., Smertenko A. P., Solodushko V.G., Blume Ya.B. Taxol-resistant mutants of *Nicotiana plumbaginifolia* as a tool for investigation of plant microtubules // Abstr. of the XV International Botanical Congress. Yokohama, Japan, August 28 — September 3, 1993. — P. 336.
  9. Blume Ya.B., Yemets A.I., Strashnyuk N. M., Gleba Yu. Yu. Somatic Hybrids of higher plants with mutant beta-tubulin // Abstr. of the XV International Botanical Congress. - Yokohama, Japan, August 28 — September 3, 1993. — P. 342.
  10. Strashnyuk N.M., Solodushko V.G., Linhartova I., Viklicky V., Blume Ya.B. *Nicotiana plumbaginifolia* mutants resistant to miprophosmethyl or trifluralin have an altered β -tubulin // Abstr. of Eighth Annual Meeting of the European Cytoskeletal Forum. La Cittadella ASSISI, Italy, September 12-16, 1993. — P. 47.
  11. Страшнюк Н.М., Емец А.И., Солодушко В.Г., Смертенко А.П., Блюм Я.Б. Отримання соматичних гібридів з використанням мутантів по тубуліну для вивчення особливостей функціонування цитоскелету в гібридних клітинах // Тез. доп. II з'їзду українського товариства фізіологів рослин (Київ, 1993 р.). — Київ, 1993. — Т. 2. — С. 90.
  12. Трофимьяк Т.Б., Марчишин С.М., Калиняк П.П., Страшнюк Н.М. Культура арники листової (*Arnica foliosa*) in vitro // II з'їзд Українського товариства фізіологів рослин. — Київ, 1993.
  13. Yemets A., Rudas V., Strashnyuk N., Blume Ya.B. Symmetric hybrids using α -tubulin mutants of *Nicotiana plumbaginifolia* // Abstr. of IVth European Cell Biology Congress. Cell Biol. International. — 1994. — v. 18, N 5. — P. 448.
  14. Smertenko A. P., Strashnyuk N., Blume Ya.B. Taxol action on microtubules of control and taxol-resistant plants of *Nicotiana plumbaginifolia* // Abstr. of IVth European Cell Biology Congress. Cell Biol. International. — 1994. — v. 18, N 5. — P. 447.
  15. Solodushko V. G., Yemets A. I., Strashnyuk N., Blume Ya.B. Vinblastin-resistant plants of *Nicotiana plumbaginifolia* have a mutant α -tubulin with decreased affinity for vinblastin // Abstr. of IVth European Cell Biology Congress. Cell Biol. International. — 1994. — V. 18, N 5. — P. 447.
  16. Blume Ya.B., Yemets A.I., Kundelchuk O.P., Smertenko A.P., Solodushko V.G., Strashnyuk N.M. Somatic hybrids with mutant tubulin // Abstr. of Int. Symp. Plant Biotechnology and Genetic Engineering, Kiev, Ukraine, October, 3-6, 1994. — P. 9.
  17. Strashnyuk N. M., Kalinyak P. P., Trofimyak T. B. Introduction in vitro of *Melissa officinalis* L. // Abstr. of Int. Symp. Plant Biotechnology and Genetic Engineering, Kiev, Ukraine, October, 3-6, 1994. — P.116.

18. Strashnyuk N.M., Yemets A.I., Solodushko V.G., Trofimyak T.B., Blume Ya.B. Selection and analysis of *Nicotiana plumbagifolia* plants resistant to vinblastine action // Abstr. of Int. Symp. Plant Biotechnology and Genetic Engineering, Kiev, Ukraine, October, 3-6, 1994. — P. 71.
19. Kovalchuk L., Strashnyuk N., Trofimyak T. Cultivation in vitro *Gentiana lutea* // Abstr. of Internat. Symposium "Recent advances in plant biotechnology" (Nitra, October 2-6, 1995). — Nitra, Slovakia, 1995. — P. 64.
20. Strashnyuk N., Kovalchuk L., Trofimyak T. Micropropagation and cultivation in vitro of *Melissa officinalis* // Abstr. of Internat. Symposium "Recent advances in plant biotechnology" (Nitra, October 2-6, 1995). — Nitra, Slovakia, 1995. — P. 67.
21. Горелов О.М., Н.М. Страшнюк Деякі аспекти підбору асортименту деревних рослин в умовах підтоплення // Актуальні питання ботаники і екології: Тез. докл. конференції молодих учених і спеціалістів (Харьков, 5-7 июня 1996 г.). — Харьков, 1996. — С. 39.
22. Trofimyak T., Strashnyuk N., Kovalchuk L. Cultivation in vitro of *Gentiana lutea* and *Melissa officinalis* // Abstr. of Joint Meeting of the Society for Economic Botany and International Society for Ethnopharmacology «Plant for Food and Medicine» (1-5 July, 1996, London, UK). — P. 39.
23. Kovalchuk L., N. Strashnyuk, T. Trofimyak, Ya. Blume. Cultivation in vitro *Gentiana lutea* L. // Abstr. of 44-th Annual Congress of the Society for Medicinal Plant Research & a joint meeting with the Czech Biotechnology Society (September 3-7, 1996). — Praha, Czech Republic. — P. 127.
24. Strashnyuk N., Kovalchuk L., Trofimyak T. In vitro culturing of *Gentiana lutea* L. // Abstr. of 3-rd International Symposium Biotechnology Now and Tomorrow (26-27 September 1996). — Bucharest, 1996. — P. 115.
25. Страшнюк Н.М., Мішук Н.Й. Застосування пестицидів і навколшнє середовище // Питання соціоекології. Т. 1.: Матеріали Першої всеукраїнської конференції «Теоретичні та прикладні аспекти соціоекології». — Львів, ВНТЛ, 1996. — С. 214-216.
26. Страшнюк Н.М., Горелов О.М. Деякі соціально-економічні аспекти біологічної рекультивації техногенно забруднених територій // Питання соціоекології. Т. 2.: Матеріали Першої всеукраїнської конференції «Теоретичні та прикладні аспекти соціоекології». — Львів, ВНТЛ, 1996. — С. 202-204.
27. Горелов О.М., Н.М. Страшнюк. Информационный аспект концепции фитогенного поля // Проблемы дендрологии, цветоводства, плодоводства, виноградарства и виноделия: Тез. докл. IV Международной конференции (Ялта, 14-16 октября 1996 г.). — Ялта, Украина, 1996. — С. 13-14.
28. Страшнюк Н., Мішук Н. Здоров'я і фактори оточуючого середовища // Воспитание детей и молодежи к здоровому образу жизни: Тез. докл. I Международной конференции (Брно, 31.10.–1.11. 1996 г.). — Брно, Чехия, 1996. — С. 18-20.
29. Страшнюк Н.М., Л.Р. Ковальчук, Н.Й. Мішук, А.С. Дворник Вплив антропогенної діяльності на структуру популяцій рідкісних лікарських рослин та альтернативний шлях збереження їх видової різноманітності // Проблеми фундаментальної екології: Тез. доп. (Кривий Ріг, 16-17 грудня 1996 р.). — Кривий Ріг, Україна, 1996. — С. 19-20.
30. Горелов О.М., Страшнюк Н.М. Заплавні ліси як модель дендрозенозів, стійких в умовах техногенного середовища // Техногенні ландшафти: структура, розвиток, оптимізація (Кривий Ріг, 16-17 грудня 1996 р.). — Кривий Ріг, Україна, 1996. — С. 75-76.
31. Горелов А.М., Страшнюк Н.М. Особенности развития пространственной структуры древесных растений в условиях техногенного загрязнения окружающей среды // Изучение онтогенеза видов природных флор в ботанических учреждениях Евразии: Тез. докл. Международной конференции (Киев–Мукачево, 18–20 декабря 1996 г.). — Киев–Мукачево, Украина, 1996. — С. 32-34.
32. Страшнюк Н.М., Ковальчук Л.Р., Трофимьяк Т.Б., Горелов О.М. Застосування біотехнологічних методів і прийомів як альтернативний шлях до збереження біологічного різноманіття // Міжнародні аспекти вивчення та охорони біорізноманіття Карпат: Тез. доп. Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 550-річчю м.Рахова (Україна, Рахів, 25-27 вересня 1997 р.). — Рахів, Україна, 1997. — С. 202-205.

33. Ковальчук Л.Р., Страшнюк Н.М., Трофимьяк Т.Б. Розробка біотехнологічних прийомів культивування *in vitro* тирличу жовтого // Тез. допов. Четвертої Міжнародної конференції з медичної ботаніки, Київ, 1997. — с. 345-346.
34. Yemets A.I., Strashnyuk N.M., Blume Ya.B. Plant mutants and somatic hybrids with resistance to dinitroanilines Somatic hybrids of higher plants with mutant tubulin Abstr. of 9th Annual Meeting of the European Cyto-skeletal Forum. Yalta, Ukraine, September, 15-19, 1998. // Cell Biol. International. — 1997. — V. 21, N 12. — 912-914.
35. Страшнюк Н.М., Зелінка С.В., Мшанецька Н.В., Страшнюк Д.В. Охорона рідкісних видів флори судинних рослин і фауни наземних хребетних Кременецьких гір // Значення та перспективи стаціонарних досліджень для збереження біорізноманітності: Мат-ли конференції, присвяченої 40-річчю функціонування високогірного біостаціонару на г. Пожижевська (Львів, 23 грудня 1997 р.). — Львів, 1998. — С. 61-64.
36. Страшнюк Н.М., Ковальчук Л.Р., Мельник О.В., Трофимьяк Т.Б. Використання методів біотехнології для збереження в культурі *in vitro* рідкісних та зникаючих цінних лікарських рослин // Збереження флористичного різноманіття Карпатського регіону. Матеріали науково-практичної конференції (Синевир, 1-4 жовтня 1998.). — Ужгород, 1998. — С. 148-150.
37. Страшнюк Н.М., Ковальчук Л.Р., Мельник В.М., Трофимьяк Т.Б. Дослідження схожості насіння тирличу жовтого (*Gentiana lutea* L.) та підбір оптимальних умов для вегетативного розмноження отриманих проростків в культурі *in vitro* // Збереження флористичного різноманіття Карпатського регіону. Матеріали науково-практичної конференції (Синевир, 1-4 жовтня 1998.). — Ужгород, 1998. — С. 150-152.
38. Страшнюк Н.М., Ковальчук Л.Р., Трофимьяк Т.Б. Использование биотехнологических методов и приемов с целью сохранения биологического разнообразия // Экология и молодежь (Исследования экосистем в условиях радиоактивного и техногенного загрязнения окружающей среды): Материалы I Международной научно-практической конференции в 2-х томах. Т.1. (Гомель, 1998). — Гомель, Республика Беларусь, 1998. — С.184.
39. Мшанецкая Н.В., Страшнюк Д.В., Страшнюк Н.М. Охрана редких видов флоры и фауны Кременецких гор // Экология и молодежь (Исследования экосистем в условиях радиоактивного и техногенного загрязнения окружающей среды): Материалы I Международной научно-практической конференции в 2-х томах. Т.1. (Гомель, 1998). — Гомель, Республика Беларусь, 1998. — С.170.
40. Страшнюк Н.М., Ковальчук Л.Р., Мельник В.М., Трофимьяк Т.Б. Підбір оптимальних умов для мікроклонального розмноження рідкісної лікарської рослини тирличу жовтого (*Gentiana lutea* L.) в культурі *in vitro*. // Карпатський регіон і проблеми постійного розвитку. Тези Міжнародної науково-практичної конференції. Рахів, Україна, 13-15 жовтня 1998. — Рахів, 1998. — С. 47-48.
41. Strashnyuk N.M., Koval'chuk L.R., Mel'nyk V.M., Kalynyak T.B. In vitro culture of *Gentiana lutea* L. // II International Symposium on Plant Biotechnology. 4-8 October 1998, Kyiv, Ukraine. — Kyiv, 1998. — P. 127.
42. Страшнюк Н.М., Ковальчук Л.Р., Мельник В.М., Трофимьяк Т.Б. Вплив умов культивування *in vitro* на біосинтетичну активність культур клітин // Екологічний стрес і адаптація в біологічних системах: Матеріали I Всеукраїнської наукової конференції. Тернопіль, 27-29 жовтня 1998. — Тернопіль, 1998. — С. 140-143.
43. Страшнюк Н.М., Ковальчук Л.Р., Мельник В.М., Калиняк Т.Б. Біоморфологічні особливості *Gentiana lutea* L. при культивуванні в умовах *in vitro* // Изучение онтогенеза растений природных и культурных флор в ботанических учреждениях и дендропарках Евразии: Мат-лы II Международной конференции. — Белая Церковь, 1999. — С. 283-288.
44. Страшнюк Н.М., Ковальчук Л.Р., Биак В.Я., Баранчук С.О., Калиняк Т.Б. Застосування клонального мікророзмноження *in vitro* для збереження рідкісних і зникаючих видів цінних лікарських рослин // Інтродукція і акліматизація рослин на Волино-Поділлі (Тернопіль-Кременець, 16-18 червня 1999 р.): Мат-ли Всеукраїнської наукової конференції. — Тернопіль, 1999. — С. 111-114.

45. Страшнюк Н.М., Ковальчук Л.Р., Баранчук С.О., Бияк В.Я., Калиняк Т.Б. Введення в культуру *in vitro* рослин роду Тирличі (*Gentiana L.*) // Проблеми екологічної стабільності Східних Карпат: Мат-ли міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 10-річчю створення Національного природного парку «Синьвир» (24-27 червня 1999 року). — Синьвир, 1999. — С. 187-189.
46. Strashnyuk N.M., Grutzak L.R., Kalynyak T.B. *In vitro* conservation of *Gentiana lutea L.* // Abstracts XVI International Botanical Congress (St. Louis, USA, August 1-7, 1999). — P. 717.
47. Strashnyuk N.M., Koval'chuk Y.I. Application of biotechnological cultivation methods *in vitro* for reserving rare and disappearing species of *Primula L. genus* // Abstracts XVI International Botanical Congress (St. Louis, USA, August 1-7, 1999). — P. 720.
48. Strashnyuk N.M., Koval'chuk L.R., Pavkh O.I., Kalynyak T.B. *Melissa officinalis L.* in culture *in vitro*: an estimation of biosynthetic activity of the obtained lines // Abstracts 30th International Symposium on Essential Oils (30th ISEO) (September 5-8, 1999). — Leipzig and Miltitz, Germany, 1999. — P. A-51.
49. Страшнюк Н.М., Страшнюк Д.В., Калиняк Т.Б. Дослідження міграційної здатності важких металів в природних екосистемах заповідника «Медобори» // Еколого-географічні дослідження в сучасній географічній науці: Мат-ли міжнародної наукової конференції (6-7 жовтня 1999 р., Тернопіль). — Тернопіль, 1999. — С. 36-38.
50. Страшнюк Н.М., Грицак Л.Р., Гаврилова О.М. Використання методів біотехнології для збереження рідкісних, цінних лікарських видів роду *Gentiana L.* з метою їх наступної реінтродукції // Екологічна наука і освіта в педагогічних вузах: Мат-ли Всеукраїнської наукової конференції. — Умань: Науковий світ, 2000. — С. 184-187.
51. Страшнюк Н.М., Грицак Л.Р. Клональное микроразмножение и получение культур тканей *in vitro* редкого лекарственного растения *Gentiana lutea L.* // Материалы докл. VII Молодежной конференции ботаников в С. — Петербурге. — С. — Петербург, 2000. — С. 160.
52. Strashnyuk N. M. Obtain *in vitro* of *Gentiana lutea L.* isolated root culture // Abstracts of 12th FESPP Congress. — Budapest, Hungary, 2000. — S. 01-54.
53. Страшнюк Н.М., Грицак Л.Р., Гаврилова О.М. Застосування біотехнологічних методів для збереження видів роду *Gentiana L.* та реінтродукції їх природних популяцій // Національні природні парки: проблеми становлення та розвитку: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. — Яремче, Україна, 2000. — С. 33-38.
54. Страшнюк Н.М., Грицак Л.Р. Вирішення проблеми збереження цінного лікарського рідкісного виду *Gentiana lutea L.* з використанням біотехнологічних методів // Проблеми сучасної екології: Матеріали Міжнародної наукової конференції. — Запоріжжя, Україна, 2000. — С. 46-48.
55. Страшнюк Н.М., Грицак Л.Р. Дослідження складу ефірних олій калусних культур та інтактних рослин *Melissa officinalis L.* // Проблемы физиологии растений и генетики на рубеже III-го тысячелетия: Материалы конференции молодых исследователей. — Киев, Украина, 2000. — С. 89.
56. Strashnyuk N.M. Essential oils contents investigation in *Melissa officinalis L.* callus cultures and intact plants // Abstracts 31st International Symposium on Essential Oils (30st ISEO) (September 10-13, 2000). — Hamburg, Germany, 2000. — B-35.
57. Страшнюк Н.М. Проблема збереження біорізноманіття на природно-заповідних територіях та з використанням біотехнологічних методів // Семінар «Охорона біорізноманіття та господарська діяльність на природних територіях, що охороняються; раціональне природокористування, екологічний моніторинг. Тез. доп. — Київ, Україна, 2000. — С. 22-25.

Феник Степан Йосипович

Навчальні посібники

1. Страшнюк Н.М., Феник С.Й., Трофимьяк Т.Б. Короткий словник основних біотехнологічних термінів та понять. — Тернопіль: Підручники і посібники, 1995. — 32 с.
2. Яковлев В.О., Феник С.Й. Анатомія та еволюція нервової системи. Навчальний посібник // Навчальний посібник для студентів. — Тернопіль: ТДПУ, 2000.

Методичні рекомендації

1. Феник С.Й., Страшнюк Н.М., Галантюк С.І., Грубінко В.В. Методичні рекомендації до проведення лабораторно-практичних занять та виконання самостійних завдань з вікової фізіології та шкільної гігієни / Для студентів денної та заочної форм навчання. — Тернопіль, 1999. — 48 с.
2. Галантюк С.І., Феник С.Й., Страшнюк Н.М., Грубінко В.В. Педагогічна практика студентів: Методичні рекомендації до виконання самостійних завдань з шкільної гігієни. — Тернопіль, 2000. — 27 с.

Статті

1. Fenik S. I., Trofimyak T. B., Blume Ya. B. Selection the CsCl-tolerance callus lines of *Nicotiana plumbaginifolia* and characterizing their growth in the presence of buthionine sulfoximine // Доп. АН України.- Серія Б. — 1993. — N 12.- С. 148 — 151.
2. Феник С. И., Трофимьяк Т. Б., Блюм Я. Б. Механизмы устойчивости растений к тяжелым металлам // Успехи соврем. биол. — 1995. — № 115.- Вып. 3. — С.259-275.
3. Феник С. И., Солодушко В. Г., Трофимьяк Т. Б., Блюм Я. Б. Роль фитохелатинов в устойчивости *Nicotiana plumbaginifolia* к кадмию// Доп. НАН України. — 1995 — № 11. — С. 127-130.
4. Феник С.Й., Солодушко В.Г., Трофимьяк Т.Б., Блюм Я.Б. Селекція стійких до цезію клітинних ліній *Nicotiana plumbaginifolia* та характеристика їх росту в присутності бутіонінсульфоксими́ну // Наук. записки ТДПУ. Серія: Біологія. — 1996.
5. Феник С.Й., Солодушко В.Г., Трофимьяк Т.Б., Блюм Я.Б. Вивчення ролі білків і фітохелатинів у формуванні стійкості *Nicotiana plumbaginifolia* до кадмію // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє. Тернопіль. — 1997. — С. 213-221.
6. Калиняк Т.Б., Феник С.Й. Роль фітохелатинів в детоксикації іонів важких металів в рослинній клітині // Наук. записки ТДПУ.- Серія: Біологія. — 1998. — Т. 2(4). — С. 96-115.
7. Феник С.Й., Солодушко В.Г. Метод фарбування електрофоретично розділених рослинних білків, здатних зв'язувати кадмій // Наук. записки ТДПУ.- Серія: Біологія. — 1999. — Т. 4(7). — С. 70-72.

Тези

1. Феник С. Й. Трофимьяк Т. Б., Блюм Я. Б. Отримання Cs-толерантних калусних ліній *Nicotiana plumbaginifolia* та характеристика їх росту в присутності бутіонінсульфоксими́ну // II з'їзд Укр. товариства фізіол. рослин.: Тези доповідей.- К., 1993.- С. 112.
2. Феник С. Й., Трофимьяк Т. Б., Блюм Я. Б. Оценка чувствительности каллусной культуры *Nicotiana plumbaginifolia* к Cs^+ , Sr^{2+} , Cd^{2+} // Конференция молодых ученых "Актуальные проблемы физиол. растений и генетики".- К., 1992. С. 135.
3. Fenik S. I., Trofimyak T. B., Blume Ya. B. Cs-tolerant cell line of *Nicotiana plumbaginifolia*, resistant to LiCl, NaCl and KCl // Abstr. of 9th Congress of the Federation of European Societies of Plant Physiology.- Brno, Czech Republic, 1994/ *Biologia Plantarum*. — 1994. — P. 1721.
4. Fenik S. I., Solodushko V. G., Trofimyak T. B., Blume Ya. B. Do plants need to overproduce the phytochelatin for Cd-tolerance // Abstr. of Int. Symp. Plant Biotechnology and Genetic Engineering.- Kiev, Ukraine, October, 3-6, 1994. — P. 54.
5. Fenik S. I., Trofimyak T. B., Solodushko V. G., Blume Ya. With respect to the role of phytochelatin in Cd-resistance of callus lines *Nicotiana plumbaginifolia* // Abstr. on Third

- International Symposium on In Vitro Culture and Horticultural Breeding.- Jerusalem, Israel, June 16-21. — 1996. — P. 45.
6. Fenik S. I., Solodushko V. G., Trofimyak T. B., Blume Ya. Selection and characterization of Cd-tolerant cell lines of *Nicotiana plumbaginifolia* // Abstr. on The 4-th International Symposium "Biotechnologies now and tomorrow".- Bucharest (Romania), September 26-27. — 1996, — P. 3/22.
  7. Fenik S.I., Solodushko V.G., Trofimyak T.B., Blume Ya.B. Cd-tolerance of *Nicotiana plumbaginifolia* depends on synthesis of both phytochelatins and Cd-binding proteins // Abstr. of Intern. Conf. "Molecular biology of plants under environmental stress".- Poznan, Poland, 17-19 September, 1997.
  8. Fenik S.I., Solodushko V.G., Trofimyak T.B., Blume Ya.B. The role of phytochelatins, organic acids and Cd-binding proteins in Cd-tolerance of *Nicotiana plumbaginifolia* cell culture // Abstr. of Annual Meeting of the American Society of Plant Physiologists and the Canadian Society of Plant Physiologists. - Vancouver, USA, August 6, 1997, — P. 139-140.
  9. Fenik S.I., Solodushko V.G., Trofimyak T.B., Blume Ya.B. Detoxification of cadmium in *Nicotiana plumbaginifolia* cell culture: the role of phytochelatins, organic acids and Cd-binding proteins // Annual Meeting The Society For Experimental Biology, (University of Kent, Canterbury, 7-11 April). — 1997. — P. 2.48.
  10. Феник С.Й., Солодушко В.Г., Калиняк Т.Б., Блюм Я.Б. Формування стійкості *Nicotiana plumbaginifolia* до кадмію може здійснюватись за участю фітохелатинів і Cd-зв'язуючих білків // I Всеукр. наук. конф. "Екологічний стрес і адаптація в біологічних системах", 27-29 жовтня, Тернопіль. — 1998. — С.87-88.

Царенко Анатолій Володимирович

Навчальні посібники

1. Царенко А.В., Бойченко Т.Є., Вадзюк Н.В., Волкова С.С., Горашук В.П., Мовчанюк В.О., Муратова В.М., Усатенко Т.П., Шабатура М.Н. Концепція неперервної валеологічної освіти в Україні // Шкільний курс «Валеологія»: 36 матеріалів. — К.: Освіта, 1994. — С.5-19.
2. Царенко А.В., Бойченко Т.Є., Вадзюк Н.В., Мовчанюк В.О., Усатенко Т.П., Шабатура М.Н. Базовий зміст шкільної валеологічної освіти // Там само. — С.20-36.
3. Царенко А.В., Бойченко Т.Є., Вадзюк Н.В., Мовчанюк В.О., Усатенко Т.П., Шабатура М.Н. Програма шкільного інтегративного курсу «Валеологія» // Там само. — С.36-72.
4. Царенко А.В., Бойченко Т.Є., Вадзюк Н.В., Мовчанюк В.О., Усатенко Т.П., Шабатура М.Н., Волкова С.С., Горашук В.П. Програма предмету шкільного компонента «Основи валеології» для учнів 1-10 класів // Там само. — С.36-72.
5. Царенко А.В., Бойченко Т.Є., Тараніна Н.І., Мовчанюк В.О., Усатенко Т.П. Програма інтегративного курсу "Основи валеології та медичних знань" (1-10 кл., 332 год.) // Інформаційний збірник МО України. — К.: Освіта, 1994. — № 17-18.— С.3-49.
6. Царенко А.В., Гончаренко М., Бойченко Т., Жеребецький Ю., Берлад К., Боднарчук А. Актуальні проблеми валеологічної освіти: стратегії та методи викладання. 4-7 клас. Експериментальний посібник для вчителів-валеологів. — Саскатун-Київ, 1996. — 358с.
7. Царенко А.В., Бойченко Т., Гончаренко М., Берлад К., Боднарчук А., Жеребецький М. Валеологічна освіта. Експериментальний шкільний посібник. IV клас. — Київ, 1996. — 52с.
8. Царенко А.В., Бойченко Т., Гончаренко М., Берлад К., Боднарчук А., Жеребецький М. Валеологічна освіта. Експериментальний шкільний посібник. V клас. — Київ, 1996. — 52с.
9. Царенко А.В., Бойченко Т., Гончаренко М., Берлад К., Боднарчук А., Жеребецький М. Валеологічна освіта. Експериментальний шкільний посібник. VI клас. — Київ, 1996. — 56с.
10. Царенко А.В., Бойченко Т., Гончаренко М., Берлад К., Боднарчук А., Жеребецький М. Валеологічна освіта. Експериментальний шкільний посібник. VII клас. — Київ, 1996. — 56с.
11. Царенко А.В., Калашник С.О., Цимбал Н.М., Грушко В.С., Берегова О.Д., Храбра С.З. Лікарські рослини і здоров'я. Учебний посібник з методичними рекомендаціями для студентів і вчителів. — Тернопіль, 1996. — 39 с.
12. Царенко А.В. Вплив шкідливих звичок на здоров'я і тривалість життя людини. Учебний посібник з методичними рекомендаціями для студентів і вчителів. — Тернопіль, 1996.
13. Царенко А.В., Калашник С.О., Цимбал Н.М., Берегова О.Д. Основні аспекти догляду за хворими дітьми. Учебний посібник з методичними рекомендаціями для студентів і вчителів. — Тернопіль, 1996. — 15 с.
14. Царенко А.В., Калашник С.О., Цимбал Н.М., Берегова О.Д. Вигодовування дітей першого року життя. Учебний посібник з методичними рекомендаціями для студентів і вчителів.
15. Царенко А.В., Берегова О.Д., Калашник С.О., Цимбал Н.М. Основні принципи і способи надання першої допомоги при гострих розладах дихання і серцево-судинної системи. Учебний посібник з методичними рекомендаціями для студентів і вчителів. — Тернопіль, 1996. — 9 с.

Методичні рекомендації

1. Постригач Н.И., Черных Г.Н., Царенко А.В. Обычные средства поражения // Метод. разработка для самостоятельной подготовки студентов I-III курса. — Тернополь: Збруч, 1989. — 40 с.
2. Царенко А.В., Савенко О.А., Цимбал Н.М. Методи самоконтролю і оцінки психо-соматичного і фізичного розвитку студентів I-II курсів, а також учнів старших класів середніх шкіл. Методичні вказівки для вчителів і школярів, студентів. — Тернопіль, 1990. — 8 с.
3. Царенко А.В., Ситник С.І., Цимбал Н.М., Лопатка Г.Ф. Санітарно-гігієнічне виховання учнів та шкільна гігієна. Методичні вказівки до лабораторних занять для студентів денної форми навчання. — Тернопіль, 1990. — 13 с.

4. Царенко А.В., Ситник С.І., Цимбал Н.М., Лопатка Г.Ф. Вікова анатомія і фізіологія. Методичні вказівки до лабораторних занять для студентів денної форми навчання. — Тернопіль, 1990. — 22 с.
5. Царенко А.В., Калашник С.О., Берегова О.Д., Цимбал Н.М. Медико-педагогічні основи догляду за немовлятами. Навч. — метод. рекомендації. — Тернопіль, 1991. — 27 с.
6. Царенко А.В., Ситник С.І., Цимбал Н.М., Лопатка Г.Ф. Завдання та методичні рекомендації студентам IV курсу для педагогічної практики з шкільної гігієни. — Тернопіль, 1991. — 6 с.
7. Царенко А.В., Гарасова Т.В. Ситник С.І. Майстерність вчителя в управлінні психо-емоційним станом. Методичні вказівки для студентів педвузу, вчителів, вихователів. — Тернопіль, 1993. — 36 с.
8. Царенко А.В., Берегова О.Д. Калашник С.О. Цимбал Н.М. Застосування лікарських препаратів. Методичні рекомендації для студентів і вчителів. — Тернопіль, 1996. — 11 с.
9. Бабин І.І., Черняк В.М., Яцук Г.Ф., Царенко А.В. Пізнавай себе /Навчальні матеріали до курсів "Основи валеології", "Знай і пізнавай себе" та для поглибленого вивчення біології для учнів середніх навчальних закладів/. — Тернопіль, 1996. — 232с.

Статті

1. Сморошок С.А., Царенко А.В., Пасечка Н.В., Волков К.С., Пашко К.А., Андришин А.П. Значение гипероксидации в развитии деструктивных процессов в некоторых внутренних органах при ожоговой травме // Морфология. — К.: Здоров'я, 1988. — Вып. II. — С. 111-114.

Тези

1. Сморошок С.А., Кузив О.Е., Волков К.С., Царенко А.В., Бужерин О.Д. Влияние кортико-гипофизарных сдвигов на ультраструктуру лейкоцитов периферической крови // Центральная регуляция кровообращения: Тез. докл. IV Всес. симп. — Киев, 1981. С. 116.
2. Сморошок С.А., Царенко А.В. Ультраструктурная характеристика вилочковой железы морских свинок в первые сутки ожоговой болезни // Матер. докл. 45-й конф. студ. научн. об-ва им. И. Тархнишвили. — Тбилиси, 1982. — С. 23.
3. Сморошок С.А., Якубышина Л.В., Волков К.С., Царенко А.В. и др. Влияние возрастного фактора на структуру передней доли гипофиза в условиях эксперимента // Актуальные проблемы развития человека и млекопитающих. — Симферополь, 1983. — С. 199-200.
4. Сморошок С.А., Якубышина Л.В., Волков К.С., Царенко А.В. Структура надпочечных желез при ожоговой травме // Вопросы морфологии центральной нервной системы: Тез. докл. респ. научн. конф. — К., 1984. — С. 121.
5. Царенко А.В. Структурные изменения хромоаффинных клеток надпочечников в стадии ожогового шока // Ожоговая болезнь: Тез. докл. 5-й республ. научн. конф. — К., 1984. — С. 121-122.
6. Царенко А.В. Изменения ультраструктуры кровеносных капилляров в мозговом веществе надпочечников в стадии ожогового шока // Там же. — С. 120-121.
7. Царенко А.В. Морфо-функциональная характеристика хромоаффинной ткани надпочечников при термических ожогах и примененнии антиоксидантов // Актуальные вопросы современной эндокринологии и химии гормонов: Аннотация докладов. — Харьков, 1985. — С. 21.
8. Царенко А.В. Ультраструктурная характеристика приспособительных реакций мозгового вещества надпочечников при ожоговом шоке // Актуальные вопросы морфологии: Тез. докл. II съезда АГЭ и топографоанатомов УССР. — Полтава, 1985. — С. 227.
9. Сморошок С.А., Пасечка Н.В., Царенко А.В. Ультраструктура гистоматемических барьеров некоторых внутренних органов в ранние сроки ожоговой болезни // Тез. докл. IV съезда патологоанатомов Украины. — Донецк, 1986. — С. 189.
10. Сморошок С.А., Грималюк О.И., Волков К.С., Царенко А.В. Морфогенез деструктивных и регенеративных процессов в нейроэндокринных органах при тяжелых ожогах // Тез. докл. X Всес. съезда АГЭ. — Полтава, 1986. — С. 317.
11. Сморошок С.А., Волков К.С., Царенко А.В. и др. Ультраструктурные основы некробиотических поражений внутренних органов при тяжелых термических ожогах // Тез. докл. V науч.-практ. конф. по проблемам термических поражений. — Горький, 1986. — С. 138-140.

12. Сморшок С.А., Грималюк О.И., Кузив О.Е., Царенко А.В. Количественная электронно-микроскопическая характеристика липосом надпочечных желез при термических ожогах // Тезисы докладов Всес. науч. сессии, посвящ. Дню радио. — Ч. I. — М.: Радио и связь, 1987. — С. 105.
13. Сморшок С.А., Кузив О.Е., Царенко А.В. Ультраструктурная основа гомеостаза и его коррекции при тяжелых термических ожогах // Ожоговая болезнь: Тезисы докл. IV респ. научн. конф. — К., 1988. — С.134-135.
14. Царенко А.В., Грималюк О.И., Пасечка Н.В. Морфогенез акцидентальной инволюции тимуса в ранние сроки ожоговой болезни // Там же. — С. 162.
15. Царенко А.В., Фалендыш Л.Р. Электронно-микроскопические изменения эпителиальных клеток тимуса при тяжелой ожоговой травме // Применение электронной микроскопии в медицине: Тез. докл. респ. конф. — Ив. — Франковск, 1989. — С. 147.
16. Царенко А.В., Постригач Н.И., Мединская С.З. и др. Ультраструктура кортикоцитов надпочечников и иммуноцитов лимфоидной и соединительной ткани в ранние сроки экспериментальной ожоговой болезни // Там же. — С. 113.
17. Царенко А.В., Андришин А. Влияние антиоксидантов на ультраструктуру нейронов спинно-мозговых узлов при ожоговой болезни // Биоантиоксиданты: Тезисы докл. III Всесоюзн. конф. — М., 1989. — Т. 1. — С. 132.
18. Царенко А.В., Савенко О.А., Стасюк Г.А., Волотовська З. Про доцільність викладання анатомії в педінститутах на факультетах з художньо-естетичною спрямованістю // Педагогічне стимулювання художньо-естетичної діяльності учнів: Тези обл. наук. — практ. конф. — Тернопіль, 1990. — С. 66.
19. Царенко А.В., Берсгова О.Д., Волотовська З.Ф. і ін. Значення медико-біологічних дисциплін для формування особистості вчителя // Розвиток педагогічної освіти і науки в західних областях України: Тези наук. — практ. конф. — Тернопіль, 1990. — Ч. II. — С. 289-291.
20. Постригач Н.И., Царенко А.В. Проведення об'єднаних лекційно-семінарських занять з анатомії і фізіології людини — один з ефективних способів підвищення якості знань студентів // Зміст, форми і методи самостійної роботи студентів: Тези обл. наук. — практ. конф. викладачів. — Тернопіль, 1990. — С. 113-114.
21. Постригач Н.И., Берегова О.Д., Кулык С.В., Царенко А.В. Значение медико-гигиенического воспитания студентов для формирования здорового образа жизни // Социально-философские и методические аспекты массовой физической культуры и спорта: Тезисы докл. научно-практ. конф. — Хмельницкий, 1990. — С. 186-187.
22. Постригач Н.И., Берегова О.Д., Стасюк Г.А., Царенко А.В., Калашник С.О., Сытник С.И. Здоровый образ жизни с детства // Актуальные вопросы формирования здорового образа жизни: Тезисы конференции. — М., 1990. — С. 194.
23. Tsarenko A.V., Lahovich A.V. The Department of Healthy thy Mode of life in the Pedagogical institute Orgazed for the First Time in the USSR // International Conferenes on Healthy Life styles. — Leningrad, 1990. — v.9. — P. 3.
24. Tsarenko A.V., Savenko O.A., Lahovik A.V., Kalashnik S., Stasyok G.A. Our Approach to the Problem of Molding the Healthy Made of Children's and grad // School Children's Lives. The same. — v.3.
25. Царенко А.В., Ляхович А.В., Медведь Л.М. и др. В здоровье через образование // Здоровье и формирование здорового образа жизни учащейся молодежи: Тез. докл. межвуз. науч. — метод. конф. — Иркутск, 1991. — С. 54-56.
26. Царенко А.В., Гунько С.І., Савенко О.А. Значення статевого та сексуального виховання для формування особистості учнів // Учитель національної школи: Тези наук. — практ. конф. — Ч.І. — Тернопіль, 1991. — С. 76-79.
27. Царенко А.В., Калашник С.О., Цимбал Н.М., Берегова О.Д., Постригач Н.И., Грушко В.С. Участъ кафедрн здорового способу життя у формуванні професійно-моральної культури майбутнього вчителя // Формування морально-професійної культури майбутнього вчителя: Тези конференції. — Тернопіль, 1991. — С. 95-96.

28. Калашник С.О., Царенко А.В., Савенко О.А., Волотовська З.Ф. Виховувати культуру ставих стосунків // Здоров'я — через освіту. — Київ — Бердянськ, 1992. — С. 46-47.
29. Царенко А.В., Савенко О.А., Постригач Н.І. Концепція створення підручників для медико-педагогічної освіти учнів середніх шкіл України // Там само. — С. 87-90.
30. Царенко А.В., Савенко О.А., Поліщук В.А., Калашник С.О. Роль і завдання вчителя валеології в українській національній школі // Там само. — С.109-110.
31. Царенко А.В., Ситник С.І., Грушко С.Й., Стасюк Г.А. Програма медико-педагогічної підготовки студентів // Там само. — С. 111-112.
32. Ситник С.І., Лопатка Г.Ф., Царенко А.В. Динаміка алкоголізації серед підлітків // Тези доп. II звітної наук. конф. викл. та студ. географ. факульт. ТДПІ за 1992 рік. — Тернопіль, 1992. — С. 98.
33. Ситник С.І., Царенко А.В., Лопатка Г.Ф. Програма формування здорового способу життя молоді // Там само. — С.101.
34. Царенко А.В., Калашник С.А. Савенко О.А. Фалендиш Л.Р. Статеве виховання в національній школі // Там само. — С. 102.
35. Ситник С.І., Царенко А.В. Формування здорового способу життя учнівської молоді // Актуальні проблеми здорового способу життя: Тези доп. I Укр. наук. — практ. конф. — Київ, 1992. — С. 27-34.
36. Лопатка Г.Ф., Царенко А.В. і ін. Здоровий спосіб життя в концепції української національної школи // Тези XXXVI підсумкової наук. конф. з участю молодих вчених. — Тернопіль, 1993. — С. 37.
37. Лопатка Г.Ф., Царенко А.В. Гігієнічна концепція формування здоровогоспособу життя // Матеріали звітної наук. конф. викладачів і студ. природ. ф-ту за 1991 р. — Тернопіль, 1993. — С. 58.
38. Царенко А.В., Волотовська З.Ф., Ситник С.І. Здоров'я — через освіту: медико-педагогічні і гігієнічні аспекти підготовки учнівської молоді до сімейного життя // Молода сім'я у кризовому соціумі: Тези міжнар. наук. — практ. конф. — Київ, 1993. — С. 147-148.
39. Царенко А.В., Волотовська З.Ф., Ситник С.І. Валеологічна та екологічна спрямованість викладання курсів "Основи психогігієни" в педагогічному інституті // Здоров'я і освіта: Тези I Всеукр. наук. — практ. конф. — Львів, 1993. — Ч.І. — С. 71-75.
40. Царенко А.В., Павлюк В.М. Місце і роль працівників освіти в оздоровчо-виховній роботі з учнівською молоддю // Там само. — Ч.ІІ. — С. 194-197.
41. Сергета В.М., Лопатка Г.Ф., Сергета І.В., Царенко А.В. Вплив режиму праці і відпочинку на стан здоров'я дітей і підлітків // Там же. — С. 228-231.
42. Царенко А.В. Концепція "Здоров'я — через освіту": зміст та шляхи реалізації // Там само. — Ч.І. — С.276-281.
43. Царенко А.В., Петраш А.Р., Малевич О.О., Табас А.З. Особливості гігієнічного виховання учнів, що проживають в несприятливих екологічних умовах // Українознавство та проблеми інтеграції природничих знань в умовах сучасної школи. — Тернопіль, 1993. — С. 58-59.
44. Волотовська З.Ф., Царенко А.В., Ситник С.І., Грушко В.С. Деякі аспекти викладання предмету «Психогігієна» // Науково-методичні аспекти фізіології. — Львів, 1993. — С. 168-169.
45. Царенко А.В., Постригач Н.І. Савенко О.А. Проблемний метод проведення семінарських занять з курсу "Вікова анатомія та фізіологія людини." // Там само. — С. 176-177.
46. Царенко А.В., Сергета В.М., Лопатка Г.Ф., Кондратюк В., Перейма В.Я. Роль науково-учбово-практичного об'єднання з позиції валеології // Там само. — С. 177-178.
47. Царенко А.В. Валеологічні аспекти викладання предмету "Вікова фізіологія і шкільна гігієна" // Там само. — С. 180-181.
48. Мовчанюк В.О., Лопатка А.Ф., Ляхович А.В., Царенко А.В. Антиалкогольне виховання учасників молоді як складова формування здорового образу життя в контексті концепції "Здоров'я — через освіту" // Проблеми алкоголю і інших наркотиків в період соціально-економічних трансформацій: Докл. междунар. конф. — Київ, 1994. — С. 48-54.

49. Сергета В.М., Царенко А.В., Кондратюк В. і ін. Стан здоров'я учнів спеціалізованих загальноосвітніх шкіл та вплив на нього занять в гуртках позашкільних закладів // Актуальні питання клінічної і експериментальної медицини: Тези наук. конф., присвяченої 140-річчю з дня народж. акад. І.Я.Горбачевського. — Тернопіль, 1994. — С. 228-230.
50. Царенко А.В., Лопатка Г.Ф. Гігієнічні аспекти педагогічної валеології // Актуальные проблемы гигиены детей и подростков: Матер. науч. — практ. конф. — Харьков, 1995.
51. Царенко А.В., Мовчанюк В.О., Мерамент Л.Ю., Бойченко Т.С. Підготовка кадрів у системі неперервної валеологічної освіти // Там само. — С. 142-143.
52. Царенко А.В., Романко М.М., Свинко Й.М. Медико-географічні дослідження поширення захворювання населення ендемічним зобом на території Тернопільської області // Матеріали ІV звітної наук. конф. викладачів та студентів географ. ф-ту за 1993 р. — Тернопіль, 1994. — С. 17-19.
53. Царенко А.В. Концепция непрерывного валеологического образования в Украине: медико-экологическое обоснование и пути реализации // Антропогенные воздействия и здоровье человека: II Всероссийская науч. — практ. конф. — Калуга, 1995. — С. 118-120.
54. Царенко А.В., Порохняк Л.А., Постригач Н.О., Носов А.Т., Романко М.М. Морфологічні зміни ендокринних залоз експериментальних тварин в умовах впливу малих доз радіації // Актуальні питання морфології: Матеріали міжнар. конф. присв. пам'яті акад. С.А. Сморцка. — Тернопіль, 1996. — С. 674-675.
55. Царенко А.В., Цимбал Н.М., Шуст І.В., Калашник С.О., Берегова О.Д., Храбра С.З. Електронно-мікроскопічні зміни в молочної залозі лактуючих самок при введенні екстракту женьшеня // Там само. — С. 678-679.

Черетяшко Олена Дмитрівна

Методичні рекомендації

1. Грушко С.Й., Черетяшко О.Д., Галантюк С.І., Савицька М.Д. Методичні вказівки до лабораторних занять з фізіології людини і тварин: Фізіологія вегетативних систем. — Тернопіль: Збруч, 1988.
2. Грушко С.Й., Черетяшко О.Д., Галантюк С.І., Савицька М.Д. Методичні вказівки до лабораторних занять з фізіології людини і тварин: Фізіологія вищої нервової діяльності. — Тернопіль: Збруч, 1988.
3. Грушко С.Й., Галантюк С.І., Черетяшко О.Д. Методичні рекомендації для студентів заочної форми навчання природничого факультету: Імунні властивості крові. — Тернопіль, 1989.

Статті

1. Черетяшко О.Д., Шуст І.В., Багнюк К.О., Шиян С.Ю. Хранение и переработка информации в КП школьников с нарушенным и нормальным зрением // Педагогическая психология, возрастная физиология, школьная гигиена, дефектология. — 1986. — Вып.1.
2. Черетяшко Е.Д., Л.С.Рытикова, Багнюк К.А., Костиник И.М. Функциональная перестройка высших отделов центральной нервной системы детей в процессе их адаптации к школьному обучению // Рук. деп. в ОЦНИ «Школа и педагогика». - №280-90. — 15 с.
3. Шуст И.В., Галантюк С.И., Черетяшко Е.Д. Влияние постоянного магнитного поля на выработку условного электрооборонительного рефлекса у белых крыс // Физиологический журнал. — 1979.
4. Шуст И.В., Галантюк С.И., Черетяшко Е.Д. Мировоззренческие аспекты преподавания в вузе курса физиологии человека и животных // Усиление методологической направленности преподавания общенаучных дисциплин в свете требований 27 съезда КПСС // Рук. деп. в НИИВШ. - № 968/87. - 06.07.87.
5. Шуст И.В., Черетяшко Е.Д. Функциональная перестройка высших отделов центральной нервной системы детей в процессе их адаптации к школьному обучению // Педагогическая психология, возрастная физиология, школьная гигиена, дефектология. Деп. в отраслевом центре научной информации «Школа и педагогика» - 10.00.90. - №280-90. — 1991. — Вып.1.
6. Шуст І.В., Черетяшко О.Д., Багнюк К.О. Ведення позакласної роботи з анатомії і фізіології людини // Підготовка студентів до виховної роботи в школі. — Київ: Вища школа, 1979.
7. Шуст І.В., Черетяшко О.Д., Багнюк К.О. Підготовка студентів до формування наукового світогляду учнів на уроках анатомії, фізіології і гігієни людини // Підготовка студентів до виховної роботи в процесі навчання. — Київ: Вища школа, 1982. — С. 90-96.

Тези

1. Шуст І.В., Черетяшко Е.Д., Багнюк К.А. Подготовка студентов к проведению факультативных занятий по физиологии человека и животных // Роль факультативных занятий в определении содержания и методов обучения в школе будущего: Тезисы докладов Всес. конф. — Москва, 1978.
2. Багнюк К.А., Шуст И.В., Черетяшко Е.Д. Пути совершенствования знаний учителей биологии по проведению лабораторных занятий в курсе анатомии, физиологии и гигиены // Совершенствование профессиональных знаний педагогических кадров: Тезисы докладов Всес. конф. — Ленинград, 1978. — Ч. 1.
6. Багнюк К.А., Шуст И.В., Черетяшко Е.Д. Пути совершенствования знаний учителей биологии по проведению лабораторных занятий в курсе анатомии, физиологии и гигиены // Там же. — Ленинград, 1978. — Ч. 1.
4. Шуст И.В., Галантюк С.И., Черетяшко Е.Д. Влияние постоянного магнитного поля на выработку условного электрооборонительного рефлекса // Действие физических факторов на живой организм. — Одесса, 1978.

5. Шуст И.В., Багнюк К.А., Черетянюк Е.Д., Зеленский В.С. Влияние двигательного режима на умственную работоспособность и сердечно-сосудистую систему учащихся младших классов // Физиологическое нормирование труда: Тезисы докладов Всес. симпозиума. — Донецк, 1981.
6. Шуст И.В., Багнюк К.А., Черетянюк Е.Д., Зеленский В.С. Умственная работоспособность школьников и студентов в связи с двигательной активностью // Физиологические механизмы физической и умственной работоспособности при спортивной и трудовой деятельности: Тезисы Республ. конф. — Львов, 1981.
7. Зеленский В.С., Багнюк К.А., Черетянюк Е.Д. Динамика физической работоспособности учеников в пубертатный период // Там же. — Львов, 1981.
8. Шуст И.В., Багнюк К.А., Галантюк С.И., Черетянюк Е.Д. Морфогистохимические особенности нервно-мышечного аппарата растущих белых крыс // Проблемы общей и возрастной физиологии в педагогических вузах страны: Тезисы Всес. конф. — Севастополь, 1983. — Т. II.
9. Шуст И.В., Багнюк К.А., Галантюк С.И., Черетянюк Е.Д. Морфогистохимические особенности нервно-мышечного аппарата растущих белых крыс // Там же. — Севастополь, 1983. — Т. II.
10. Шуст И.В., Черетянюк Е.Д. Взаимосвязь функционального состояния центральной нервной системы и умственной работоспособности в подростковом возрасте // Материалы 16 съезда физиологического общества им. И.П. Павлова. — Баку, 1983.
11. Черетянюк Е.Д., Шуст И.В., Багнюк К.А. Типологические особенности высшей нервной деятельности и прогнозирование адаптационной способности подростков к учебным нагрузкам // Прогнозирование в прикладной физиологии: Тезисы докладов 2 Всес. симпозиума. — Фрунзе, 1984. — Т. I. — С. 208-209.
12. Багнюк К.А., Шуст И.В., Яковлев В.Е., Черетянюк Е.Д. Особенности сводчатости стопы у детей 6-7-летнего возраста // Функциональная морфология: Тезисы докладов Всес. конф. — Новосибирск, 1984. — С. 77.
13. Черетянюк Е.Д., Багнюк К.А., Костиник И.М. Продуктивность кратковременной памяти детей дошкольного возраста как критерий их готовности к систематическому обучению в школе // Улучшение качества подготовки детей к обучению в школе — важнейшая задача дошкольных учреждений: Тезисы докладов Всес. науч. — практ. конф. — Москва, 1984. — С. 7-9.
14. Багнюк К.А., Шуст И.В., Черетянюк Е.Д., Саган В.П. Умственная работоспособность и утомление студентов в зависимости от условий учебного процесса // Физиологические проблемы утомления и восстановления: Тез. докл. Всес. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения ак. АН УССР Г.В. Фольберта. — Киев-Черкассы, 1985. — Ч. I. — С. 34-36.
15. Грушко С.И., Черетянюк Е.Д., Шуст И.В., Багнюк К.А., Зеленский В.С. Экспериментальное изучение ростостимулирующего влияния на растущий животный организм некоторых растительных веществ // Возрастная и экологическая морфология животных в условиях интенсивного животноводства: Сб. научных трудов. — Ульяновск, 1987.
16. Багнюк К.А., Шуст И.В., Галантюк С.И., Грушко С.И., Черетянюк Е.Д. Влияние уроков физкультуры и музритмики на умственную работоспособность и функциональное состояние сердечно-сосудистой системы детей 7-летнего возраста // Тезисы III Всес. конф. по физическому воспитанию и школьной гигиене. — Москва, 1987. — С. 93.
17. Галантюк С.И., Черетянюк Е.Д., Шуст И.В., Грушко С.И. Некоторые аспекты формирования диалектико-материалистического мировоззрения у студентов в процессе преподавания курса физиологии человека и животных. // Методологические проблемы преподавания дисциплин в педвузе: Тезисы докладов Всес. науч. — практ. конф. — Мелитополь, 1987. — Ч. 2.
18. Грушко С.И., Пугач М.М., Грушко В.С., Зеленский В.С., Романишина Л.М., Черетянюк Е.Д., Барна М.М. До вивчення механізму підтримання поживного гомеостазу в тонкому кишечнику жуйних // Тези доповідей 5-го Укр. біохімічного з'їзду. — Київ, 1987. — Ч. 1.
19. Черетянюк Е.Д., Шуст И.В., Багнюк К.А., Костиник И.М. Использование комплекса двигательных экспресс-методик для определения типологических особенностей нервной

- системы детей младшего школьного возраста // *Материалы Всес. конф., посвященной 80-летию со дня рождения чл.-кор. АН и АПН СССР Л.Г.Воронина.* — Москва, 1988. — Ч. II.
20. Черетянюк Е.Д., Шуст И.В., Багнюк К.А. и др. Психофизиологические особенности первокурсников и их успеваемость // *Психофизиология человека в условиях перестройки: Тезисы докладов.* — Уфа, 1988.
  21. Шуст И.В., Галантюк С.И., Багнюк К.А., Черетянюк Е.Д., Яковлев В.Е. Некоторые методические и практические вопросы гигиены в подготовке учителя биологии // *Совершенствование природоохранного самообразования и воспитания ученической и студенческой молодежи в свете требований общесреднеобразовательной и профессиональной школы: Тезисы докладов Республ. научного семинара.* — Мелитополь, 1988.
  22. Шуст И.В., Черетянюк Е.Д. и др. Применение компьютерной техники как средства повышения эффективности профессиональной подготовки учителя биологии // *Актуальные вопросы преподавания химии и биологии в свете требований перестройки высшей школы: Тезисы науч. — метод. конф.* — Ош, 1988.
  23. Черетянюк О.Д., Галантюк С.И., К.О.Багнюк, Костиник И.М. Порівняльна характеристика функціональних особливостей центральної нервової системи першокласників 6- і 7-річного віку в зв'язку з їх «шкільною зрілістю». // *Розвиток фізіології в УРСР за 1986-1990 роки: Збірник матеріалів XIII з'їзду Українського фізіологічного товариства ім. І.П.Павлова.* — Київ, 1990.
  24. Грушко С.Й., Галантюк С.И., Черетянюк О.Д. Методичне забезпечення самостійної роботи студентів з дисциплін фізіологічного циклу // *Зміст, форми і методи самостійної роботи студентів: Тези обл. наук. — практ. конф. і викладачів.* — Тернопіль, 1990.
  25. Шуст И.В., Галантюк С.И., Черетянюк О.Д. і ін. Екологічне навчання студентів природничого факультету в процесі викладання анатомо-фізіологічних дисциплін // *Проблеми охорони природи і відтворення природно-ресурсного потенціалу Західного Поділля: Тези доповідей регіональної науково-практичної конференції.* — Тернопіль, 1990.
  26. Багнюк К.А., Шуст И.В., Галантюк С.И., Черетянюк Е.Д. Влияние различных двигательных режимов на формирование опорно-рессорных свойств стопы у детей младшего школьного возраста // *Новости спортивной и медицинской антропологии.* — Москва, 1991.
  27. Черетянюк Е.Д., Шуст И.В., Багнюк К.А. Психофизиологические особенности и профессиональная успеваемость учащихся профтехучилища технического направления // *Индивидуальные и психофизиологические особенности человека и профессиональная деятельность: Материалы конференции.* — Черкассы, 1991.
  28. Шуст И.В., Черетянюк О.Д., Галантюк С.И. і ін. Порівняльна характеристика антропометричних і фізіометричних показників дітей, які почали навчання з 6-ти і 7-річного віку // *Тези доповідей I звітної наук. конф. викладачів і студентів географічного ф-ту ТНУ за 1990 рік.* — Тернопіль, 1991.
  29. Багнюк К.О., Галантюк С.И., Шуст И.В., Черетянюк О.Д. Вплив деяких фітопрепаратів на діяльність серцево-судинної системи ростучого організму // *Науково-методичні аспекти фізіології: Тези конференції.* — Львів, 1993. — Ч. II.
  30. Черетянюк О.Д., Галантюк С.И., Багнюк К.О. і ін. Морфо-функціональні аспекти адаптації дітей 6-і 7-річного віку до навчання в школі // *Там само.* — Львів, 1993. — Ч. II.
  31. Багнюк К.О., Черетянюк О.Д. Вплив уроків музички на функціональний стан нервової та серцево-судинної систем дітей 7-річного віку // *Матеріали звітної наук. конф. викладачів і студентів природничого ф-ту за 1992 рік.* — Тернопіль, 1993.

Яковлев Володимир Овсійович

Навчальні посібники

1. Яковлев В.О., Феник С.Й. Анатомія та еволюція нервової системи. Навчальний посібник. — Тернопіль: ТДПУ, 2000.

Методичні рекомендації

2. Черняк В.М., Бабин І.І., Гладюк Т.В., Жирська Г.Я., Яковлев В.О. Тематичне планування навчального матеріалу курсу "Біологія" (VII клас) // Методичні рекомендації для вчителів біології загальноосвітніх шкіл та студентів вищих пед. навч. закл. — Тернопіль, 1998.

Статті

1. Яковлев В.О. Ефективність лікування сульфатом натрію при експериментальному отруєнні бичків хлоридом барію // Наукові праці ЛЗВІ (фізіологічні і біохімічні дослідження). — Львів, 1967. -Т. XIV.
2. Яковлев В.О. Електрокардіограма тварин при отруєнні їх хлоридом барію // Наукові праці ЛЗВІ. — Львів, 1970. -Т.XVII.
3. Яковлев В.О., Галантюк С.І., Шкіндер В.О., Гуцало Т.А. Вклад учених Київської школи анатомів у розвиток анатомічної науки // Наукові записки ТДПІ. Серія: Біологія, хімія, педагогіка. — Тернопіль, 1994. — Випуск I.
4. Галантюк С.І., Шуст І.В., Яковлев В.О. Деякі аспекти підготовки студентів-біологів до роботи в школі з профілактики порушень опорно-рухового апарату учнів // Наукові записки ТДПІ. Серія педагогіка і психологія. — Тернопіль, 1998.

Тези

1. Яковлев В.О. Деякі біохімічні зміни крові при експериментальному отруєнні сполуками барію та лікуванні сульфатом натрію // Тези доповідей 21 наук. конф. по підсумках науково-дослідної роботи ЛЗВІ за 1964 рік. — Львів, 1965.
2. Яковлев В.О. Про деякі біохімічні зміни крові при експериментальному отруєнні кіз хлоридом барію та лікуванні сульфатами // Тези доповідей 22 наук. конф. по підсумках науково-дослідної роботи ЛЗВІ за 1965 рік. — Львів, 1966.
3. Яковлев В.О. Біохімічні зміни в крові при отруєнні тварин солями барію і лікуванні сульфатами // Тези доповідей I наукової конференції молодих учених при НДІ землеробства і тваринництва західних районів УРСР. — Львів, 1966.
4. Яковлев В.Е. Некоторые биохимические изменения в крови животных при экспериментальном отравлении хлоридом бария и лечении сульфатом натрия // Материалы X науч. конф. по фармакологии. — Москва, 1966. — Ч. II.
5. Яковлев В.О., Демчук М.В., Смага З.І. Електрокардіографічні зміни у тварин при отруєнні їх хлоридом барію // Питання боротьби з незаразними захворюваннями сільськогосподарських тварин. — Львів, 1971.
6. Шуст І.В., Яковлев В.Е. Гистохимические изменения в печени при экспериментальной гипокинезии // Физиология и патология пищеварения: Материалы научной конференции физиологов, патофизиологов, биохимиков, фармакологов, клиницистов Украины и Молдавии. — Кишинев, 1972.
7. Шуст І.В., Яковлев В.Е. Гистохимические изменения в сердечной мышце при экспериментальной гипокинезии // XII Всес. науч. конф. по физиологии, морфологии, биомеханике и биохимии мышечной деятельности: Тезисы докладов. — Львов, 1972.
8. Яковлев В.Е., Мартынова А.А., Авраменко В.Г., Зеленская А.С. Гистохимическая характеристика головного мозга и мышц при циклических движениях различной длительности // XIII Всес. конф. по физиологической и биохимической характеристике циклических видов спорта: Тезисы докладов. — Таллин, 1974.
9. Шуст І.В., Яковлев В.Е., Маркова Е.А. и др. Гипоксические явления в миокарде и коре головного мозга при гипокинезии // Оксидотические и аноксидотические процессы при экспериментальной и клинической патологии: Тезисы докладов. — Киев, 1975.

10. Яковлев В.О., Шуст І.В., Костиник І.М. Влияние водн.обработаної постійним магнітним полем на морфологічні і цитохімічні показники крові людини // X з'їзд українського фізіологічного товариства: Тези доповідей. — Київ, 1977.
11. Яковлев В.Е., Костиник І.М., Галантук С.И., Багнюк К.А., Губернаторов Н.А. Гистохимические изменения в желудке и тонкой кишке белых крыс при действии воды, обработанной постоянным магнитным полем (ПМП) // I Украинский съезд анатомов, гистологов, эмбриологов и топографоанатомов: Тезисы докладов. — Винница, 1980.
12. Шуст І.В., Яковлев В.Е., Мартынова А.А. Сагалянов С.И. Морфологические сдвиги в некоторых системах организма белых крыс при мышечных нагрузках // Там же. — Винница, 1980.
13. Шуст І.В., Яковлев В.Е., Галантук С.И. и др. Морфологические изменения органов пищеварения белых крыс в экстремальных условиях // IX Всес. съезд анатомов, гистологов и эмбриологов: Тезисы докладов. — Минск, 1981.
14. Яковлев В.Е., Шуст І.В., Грушко С.И. и др. Антиалкогольная пропаганда на уроках анатомии, физиологии и гигиены человека в средней школе // Воспитание в процессе обучения. — Львов, 1981.
15. Яковлев В.Е., Багнюк К.А., Зеленский В.С. Сосудисто-миокардиальные изменения при недостаточности парасимпатических влияний на сердце // Центральная регуляция кровообращения: Тезисы докладов IV Всес. симпозиума. — Киев, 1981.
16. Яковлев В.Е., Шуст І.В., Багнюк К.А. и др. Морфологические изменения скелетной и сердечной мышц растущих белых крыс при воздействии динамических физических нагрузок // III Всес. конф. проблемы спортивной морфологии: Тезисы докладов. — Тернополь, 1981.
17. Яковлев В.Е., Багнюк К.А., Галантук С.И., Костиник І.М., Мороз М.М. Структурно-функциональные изменения нервно-мышечного аппарата и сердечной мышцы растущих белых крыс в процессе адаптации к мышечным нагрузкам // XIV съезд Всес. физиологического общества им. И.П.Павлова. — Баку, 1983.
18. Яковлев В.Е., Шуст І.В., Костиник І.М., Мороз М.М. Совершенствование подготовки студентов к работе в школе по профилактике нарушений зрения и опорно-двигательного аппарата школьников в процессе преподавания дисциплин анатомо-физиологического цикла // Проблемы общей и возрастной физиологии в педагогических вузах страны: Тезисы Всес. конференции. — Ставрополь, 1983. — Ч. 2.
19. Яковлев В.Е., Багнюк К.А., Шуст І.В., Черетянюк Е.Д. Особенности сводчатости стопы у детей 6-7 лет // Функциональная морфология: Тезисы докладов Всес. конференции. — Новосибирск, 1984.
20. Багнюк К.А., Шуст І.В., Яковлев В.Е., Буймер О.Н. Формирование сводчатости стопы у детей 6-7-летнего возраста в связи с двигательным режимом // Физиология развития человека: Материалы III Всес. конф. — Москва, 1985.
21. Яковлев В.О., Багнюк К.А., Грушко С.И., Мороз М.М. Морфо-функциональные изменения в сердечной и скелетной мышцах растущих белых крыс при действии физических нагрузок и применении растительных адаптогенов // 10 Всес. съезд анатомов, гистологов и эмбриологов: Тезисы докладов. — Винница, 1986.
22. Яковлев В.О., Шуст І.В., Галантук С.И., Багнюк К.А., Черетянюк Е.Д. Некоторые методические и практические вопросы гигиены в подготовке учителя биологии // Совершенствование природоохранного образования и воспитания ученической и студенческой молодежи в свете требований реформы общеобразовательной и профессиональной школы: Тезисы докладов респуб. науч. семинара. — Мелитополь, 1988.
23. Яковлев В.О., Шуст І.В., Грушко С.И., Г.Ф. Михашин. Формы и методы самостоятельной работы студентов в системе совершенствования подготовки учителя биологии по предметам анатомо-физиологического цикла // Дидактические проблемы подготовки учительских кадров: Тезисы науч. — практ. конф. — Тернополь, 1988.
24. Яковлев В.О., Михашин Г.Ф., Мороз М.М. Методичне забезпечення самостійної роботи студентів з анатомії людини // Зміст, форми і методи самостійної роботи студентів: Тези обл. наук. — практ. конф. викладачів. — Тернопіль, 1990.

25. Яковлев В.О., Шуст І.В. Галантюк С.І., Костинник І.М., Багнюк К.О. Підготовка студентів до роботи в школі з питань попередження порушень опорно-рухового апарату учнів // Розвиток педагогічної освіти і науки в західних областях України: Тези наук. — практ. конф. — Тернопіль, 1990. — Ч. II.
26. Яковлев В.О., Шуст І.В. Розвиток естетичного сприймання дійсності у процесі викладання курсу анатомії людини // Педагогічне стимулювання художньо-естетичної діяльності учнів: Тези обл. наук. — практ. конф. — Тернопіль, 1990.
27. Яковлев В.О., Авраменко В.Г., Губернаторов М.О. і ін. Функціонально-морфологічні зміни в центральній нервовій системі при 45-60-добовій гіпокнезії та реабілітаційних м'язових навантаженнях // Розвиток фізіології в Українській РСР за 1986-1990 роки: Збірник матеріалів XII з'їзду Укр. Фізіологічного товариства ім. І.П. Павлова. — Київ: Наукова думка, 1990.
28. Яковлев В.О., Галантюк С.І., Шуст І.В., Черетянюк О.Д., Грушко С.Й., М.М. Мороз. Екологічне навчання студентів природничого факультету в процесі викладання анатомо-фізіологічних дисциплін // Проблеми охорони природи і відтворення природоресурсного потенціалу Західного Поділля: Тези доповідей регіональної наук. — практ. конф. — Тернопіль, 1990.
29. Яковлев В.О., Галантюк С.І. Деякі аспекти вдосконалення виховного процесу в педагогічному вузі // Учитель національної школи: Тези наук. — практ. конф. — Тернопіль, 1991. — Ч. I.
30. Яковлев В.О., Шуст І.В., Черетянюк О.Д., Галантюк С.І., Костинник І.М., Мороз М.М. Порівняльна характеристика антропометричних і фізіометричних показників дітей, які почали навчання з 6-ти і 7-ми річного віку // Тези доповідей першої звітної наук. конф. викладачів та студентів географічного ф-ту ТПІ за 1990 рік. — Тернопіль, 1991.
31. Яковлев В.О., Галантюк С.І. Використання наукової спадщини видатних українських морфологів у викладанні анатомії людини // Психолого-педагогічні основи активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів: Матеріали міжвузівської наук. — практ. конф., присвяченої 80-річчю Вінницького державного педагогічного інституту. — Вінниця, 1992. — Ч. II.
32. Яковлев В.О., Черетянюк О.Д., Галантюк С.І., Багнюк К.О., Костинник І.М., Мороз М.М. Морфо-функціональні аспекти адаптації дітей 6- і 7-ми річного віку до навчання в школі // Тези доповідей регіональної конф. науково-методичних аспектів фізіології.- Львів, 1992. — Ч. II.
33. Яковлев В.О., Галантюк С.І., Болюх М.З., Грушко С.Й. Вплив гама-аміномасляної кислоти (ГАМК) та її літієвої солі на мікроструктуру печінки молодих тварин при експериментальному гепатиті // Матеріали звітної наукової конф. викладачів і студентів природничого ф-ту за 1991р. — Тернопіль, 1993.
34. Яковлев В.О., Галантюк С.І., Шуст І.В. Мікроструктурні зміни в скелетних м'язах міокарді та гемосудинах при експериментальній гіпокнезії // Вплив екстремальних факторів на організм людини і тварин. — Тернопіль, 1994.
35. Яковлев В.О., Галантюк С.І., Багнюк К.О., Грицюк Т.В. Вплив одноразових граничних фізичних навантажень на організм тварин у ранньому онтогенезі // I Національний конгрес анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів України: Тези доповідей. — Ів. — Франківськ, 1994.
36. Яковлев В.О., Галантюк С.І., Федонюк Я.І., Багнюк К.О., Цимбал Н.М. Мікроструктурні зміни в серці тварин, адаптованих до зневоднення в умовах дегідратації // Матеріали I міжнар. конгресу з інтегративної антропології. — Тернопіль, 1995.

ЗМІСТ

Історична довідка.....	3
Історія кафедри у фотографіях.....	15
Основні публікації викладачів.....	19
Шуст Іван Васильович.....	20
Багнюк Клавдія Олександрівна.....	32
Волошин Олена Сергіївна.....	40
Галантюк Станіслав Іванович.....	42
Грубінко Василь Васильович.....	49
Грушко Сергій Йосипович.....	57
Мороз Михайло Михайлович.....	66
Страшнюк Надія Михайлівна.....	67
Феник Степан Йосипович.....	73
Царенко Анатолій Володимирович.....	75
Черетянко Олена Дмитрівна.....	80
Яковлев Володимир Овсійович.....	83

Редакційно-видавничий відділ Тернопільського державного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка
46027, м. Тернопіль, вул. М. Кривоноса, 2
тел. 33-12-97

Свідоцтво про реєстрацію ТР № 241 від 18.11.1997 р.

Здано до складання 23.04.2001. Підписано до друку 24.05.2001. Формат 60x84/16.
Папір друкарський. Умовних друкованих аркушів — 3.75. Обліково-видавничих
аркушів — 4. Замовлення № 78. Тираж 100 прим.